سازمان بسیج حقوق دانان

برنامه ششم

گزارش کارشناسی پژوهشکده راهبردی سازمان بسیج حقوق دانان در ارتباط با

«سنجش انطباق لوایح تقدیمی دولت در برنامه ششم توسعه و اسناد پشتیبان آن با سیاستهای کلی ابلاغی»

پژوهشکده راهبردی سازمان بسیج حقوق دانان • مرداد ۱۳۹۵

بسم الله الرحمن الرحیم

«تبیین موضوع، ضرورت و ابعاد گزارش کارشناسی پژوهشکده راهبردی سازمان بسیج حقوق‌دانان»

روند کلی برنامه ششم:

نهم تیرماه سال ۱۳۹۴ سیاست‌های کلی برنامه‌ی پنج‌ساله ششم توسعه به ریاست محترم جمهور ابلاغ شد. دولت محترم لوایح دوگانه خود را تحت عنوان«لایحه تنظیم برخی از احکام برنامه های توسعه کشور» (معروف به لایحه احکام دائمی شامل ۵۰ ماده) و «لایحه احکام مورد نیاز اجرای برنامه ششم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران»(شامل ۳۱ ماده) را تقدیم مجلس کرد که به ترتیب در تاریخ **۵ / ۸ / ۱۳۹٤** و **٤ / ۱۱ / ۱۳۹٤** اعلام وصول گردید.

پس از بررسی‌های اولیه نمایندگان محترم، ایراداتی از جمله عدم ارائه لایحه برنامه و تنها ارائه احکام مورد نیاز برنامه مورد طرح قرار گرفت. اما در این سو دولت محترم خود را موظف به ارائه لایحه برنامه نمی‌دانست بنابراین مجلس خود مبادرت به تکمیل هر دو لایحه کرده و مفاد لوایح تقدیمی را مورد تغییر و تحول اساسی قرار داد که در مورد لایحه احکام دائمی، این امر با ایراد شورای محترم نگهبان مواجه شد چرا که ماهیت لایحه تغییر پیدا کرده و تبدیل به طرح شده بود. این لایحه در حال حاضر در مجلس در حال بررسی و رفع نقص می‌باشد.

لازم به ذکر است وصف **دائمی بودن احکام** با توجه به موقت بودن سیاست‌های ابلاغی برنامه توسعه (برای ۵ سال ابلاغ می‌شود) به لحاظ ماهیت حقوقی و قانونی **محل سؤال و تأمل است**. در واقع سیاست‌های ابلاغی و قوانین مصوب مجلس هر کدام از جهت حقوقی جایگاه مشخصی داشته و نسبت آن‌ها با یکدیگر نیز واضح است به این صورت که قوانین مصوب باید در چارچوب سیاست‌های ابلاغی تعریف شوند. با این فرض تعریف احکام دائمی در چارچوب سیاست‌هایی که خود موقت تلقی می‌شود چه نسبتی با سیاست‌ها و قانون اجرایی شدن سیاست‌ها دارد؟ در واقع می‌توان حالتی را در نظر گرفت که برخی از اولویت‌هایی که در قالب احکام دائمی مقرر شده است، در سیاست‌های ابلاغی بعدی جزء اولویت‌های اساسی کشور به شمار نیایند که در این صورت، وجود آن‌ها در قانون احکام دائمی بلاوجه می‌باشد.

روند تهیه گزارش کارشناسی حاضر:

پژوهشکده راهبردی سازمان بسیج حقوق‌دانان از ابتدای تقدیم لایحه احکام مورد نیاز اجرای برنامه، مطالعه و بررسی روند برنامه و مفاد آن را در دستور کار خود قرار داد به نحوی که اسفندماه ۱۳۹۴ راهبرد پژوهشی خود برای سال ۱۳۹۵ را مطالعه الزامات تحقق سیاست‌های ابلاغی برنامه ششم توسعه قرار داد.

این پژوهشکده در ۵ حوزه مطابق با ۵ سرفصل سیاست‌های ابلاغی تعریف کار کرد. دفاتر تخصصی پژوهشکده عبارتند از: حقوق اقتصادی، حقوق و فرهنگ، حقوقی و قضایی، حقوق و امور اجتماعی، حقوق و امور علم، فناوری و نوآوری.

کارویژه‌های این دفاتر ۵گانه رصد آخرین اوضاع و احوال هر حوزه، شناخت مسائل اولویت‌دار حوزه مربوطه جهت ارائه به جامعه حقوقی کشور و پژوهش در رابطه با مهم‌ترین مساله(مسائل) هر حوزه است.

لازم به ذکر است کارشناسان محترم پژوهشکده راهبردی سازمان بسیج حقوق‌دانان دارای تخصص‌های حقوق عمومی، حقوق خصوصی، حقوق جزا، حقوق پزشکی، فلسفه حقوق و نیز اقتصاد هستند.

پژوهشکده در راستای ایفای نقش خود در ارتباط با برنامه‌ریزی بهینه‌تر برای آینده کشور، اقدام به تولید گزارش حاضر که شامل مطالعه تطبیقی لوایح تقدیمی دولت، اسناد پشتیبان لوایح تقدیمی(بخش اقدامات اساسی مدنظر دولت محترم) و نظرات کمیسیون تلفیق در مورد لایحه احکام مورد نیاز اجرای برنامه با سیاست‌های کلی ابلاغی برنامه ششم توسعه نمود.

گزارش حاضر حاصل تعمق دفاتر تخصصی پژوهشکده از اسفندماه ۱۳۹۴ تا به حال بوده و تلاش شده است در آن نگاه علمی چه در نتایج کمی چه در نتایج کیفی مبنا قرار داده شود.

همچنین کارشناسان دفاتر تخصصی به اساتید در حوزه‌های مختلف علمی و اجرایی و نیز در برخی حوزه‌ها به کارشناسان محترم معاونت برنامه‌ریزی و نظارت راهبردی ریاست جمهوری، مرکز پژوهش‌های مجلس، مرکز تحقیقات استراتژیک مجمع تشخیص و دیگر مراکز علمی و اجرایی مراجعه و با ایشان مصاحبه تخصصی نموده‌اند.

در مورد آمار کلی ارائه شده در گزارش باید خاطر نشان کرد در هر بخش با توجه به تعداد بندهایی از سیاست‌ها که از سوی لوایح تقدیمی دولت محترم مورد پوشش قرار داده شده‌اند این آمار استخراج شده است. پر واضح است کمیت میزان پوشش مفاد سیاست‌های ابلاغی می‌تواند در سطحی دیگر با توجه به اهمیت هر بند یا نیاز کشور مورد محاسبه قرار گیرد که خود نیازمند اولویت‌بندی هر یک از مفاد ابلاغی بوده و امری اختلافی محسوب می‌شود.

بنابراین آن چه در ابتدای امر می تواند قابل اتکا باشد، تعداد مفاد و بندهایی از سیاست‌های ابلاغی است که برای آن برنامه‌ای در نظر گرفته شده است.

مساله دیگر نحوه مواجهه با اسناد پشتیبان منتشر شده از سوی معاونت محترم برنامه‌ریزی و نظارت راهبردی ریاست جمهوری است، که از نقطه نظر حقوقی این اسناد به دلیل عدم ارائه به مجلس جهت تبدیل به قانون، نه برای این دولت و نه برای دولت آتی(دولت دوازدهم) الزام‌آور نبوده لذا به شمار آوردن آن تنها می‌تواند از لحاظ سنجش میزان اشراف دولت محترم به اقدامات مورد نیاز در حوزه‌های مختلف کارآیی داشته باشد اما فایده حقوقی و قانونی ویژه‌ای بر آن مترتب نبوده و مبنای ارزیابی نهایی برنامه دولت محترم قرار نگرفته هر چند در بخش‌های مختلف گزارش مورد اشاره واقع شده است.

نکته دیگر این‌که پژوهشکده تنها در حوزه‌هایی که در آن دفتر تخصصی و کارشناس دارد اظهار نظر نموده است لذا ۳ حوزه دفاعی-امنیتی، سیاست خارجه و فناوری اطلاعات و ارتباطات در این گزارش مورد اشاره قرار نگرفته است.

مطلب آخر هم اینکه با توجه به:

۱- ایراد شورای محترم نگهبان به مصوبه مجلس محترم در رابطه با دائمی شدن برخی احکام به دلیل تغییرات گسترده در آن؛

و

۲- وجود خلاهای جدی در لایحه تقدیمی جدید دولت محترم و اینکه اصلاح و تکمیل این لایحه مستلزم دخل و تصرف فراوان در آن است؛

نمایندگان محترم در تکمیل لایحه تقدیمی، دچار محدودیت‌های جدی خواهند بود که این امر می‌تواند منجر به باقی ماندن خلاهای اساسی لایحه شود.

لذا باید به راه حل‌هایی از جمله **تشکیل کمیته‌های تخصصی دولت و مجلس** جهت شناسایی و تکمیل نواقص و اعمال آن از سوی دولت محترم در لایحه اندیشید که در نتیجه نه فوت زمان اتفاق بیفتد و نه قانون برنامه دارای ایرادات اساسی باشد. **در غیر این صورت** و در صورتی که همین لایحه با اصلاحات جزئی مورد تصویب قرار بگیرد، **عدم تصویب** قانون برنامه لااقل به عنوان لایحه (و نه طرح) **ارجحیت دارد**.

در آخر شایسته است مجددا تاکید شود این گزارش با هدف کمک به بهینه‌تر شدن روند حل مسائل کشور و برنامه‌ریزی بهتر از سوی مجلس و دولت محترم تنظیم شده است.

از خداوند عزیز و منان توفیق خدمت‌گزاران به کشور در مناصب گوناگون را خواستاریم.

پژوهشکده راهبردی سازمان بسیج حقوق‌دانان – مردادماه ۱۳۹۵

میزان پوشش و عدم پوشش مفاد بندهای «سیاست‌های کلی ابلاغی برنامه ششم» توسط مجموع لوایح دولت

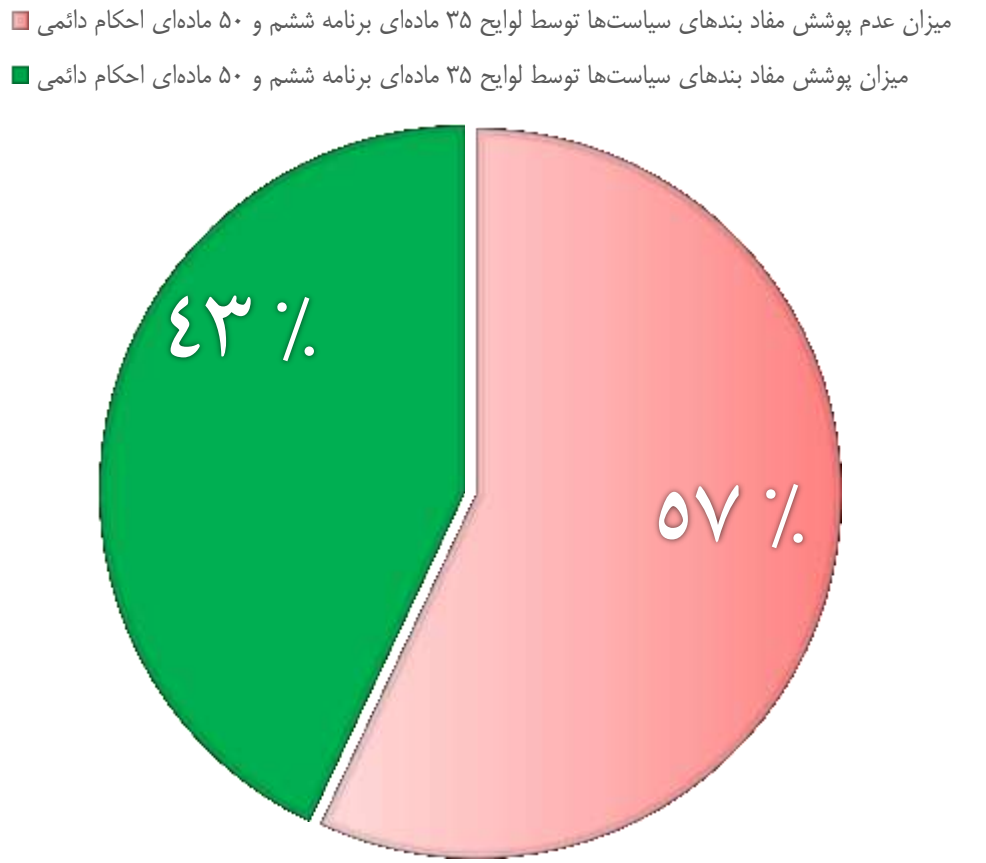

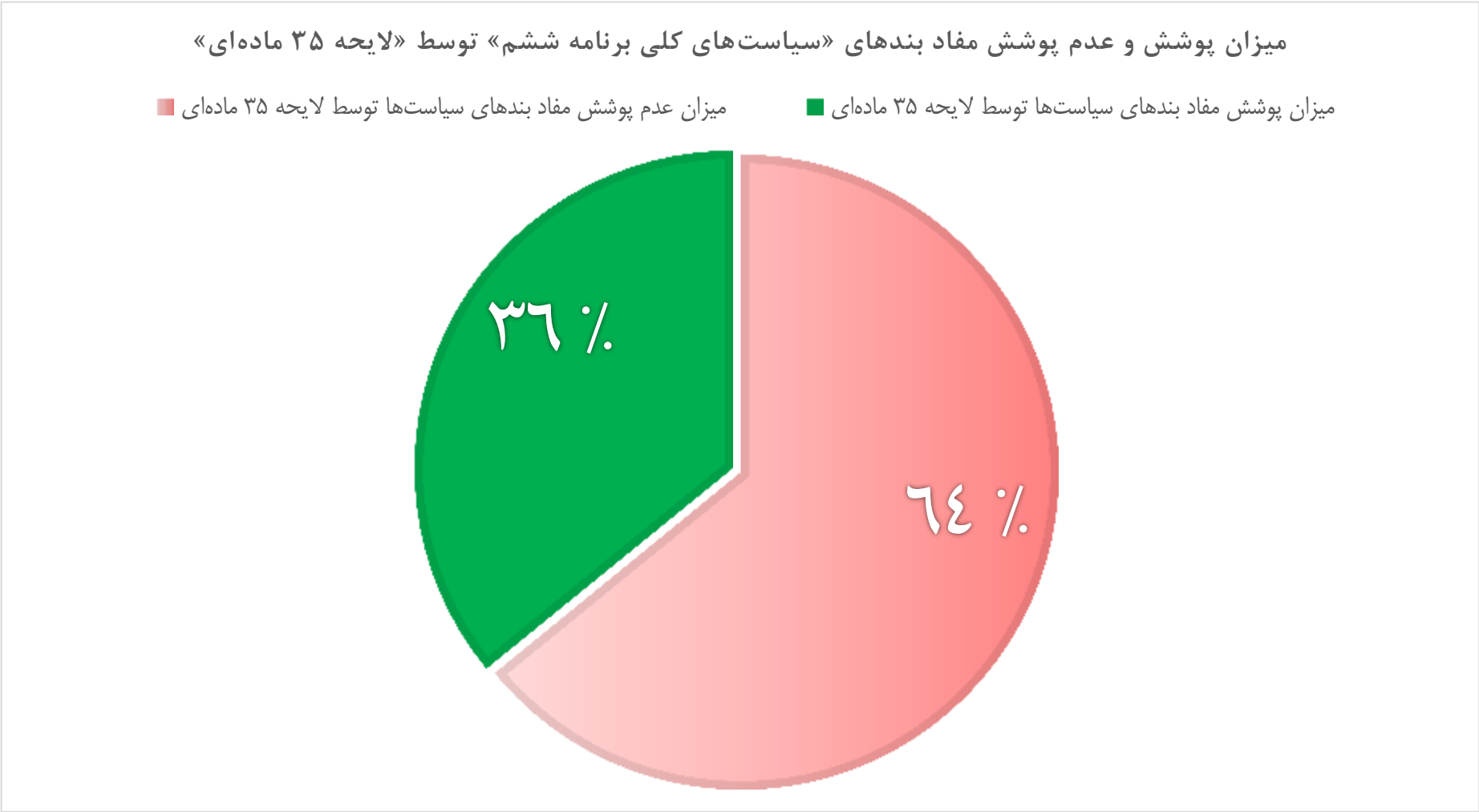
میزان پوشش و عدم پوشش مفاد بندهای «سیاست‌های کلی برنامه ششم» توسط «لایحه ۳۵ ماده‌ای»
میزان پوشش مفاد بندهای سیاست‌ها توسط لایحه ۳۵ ماده‌ای
میزان عدم پوشش مفاد بندهای سیاست‌ها توسط لایحه ۳۵ ماده‌ای
٣٦ ٪
٦٤ ٪

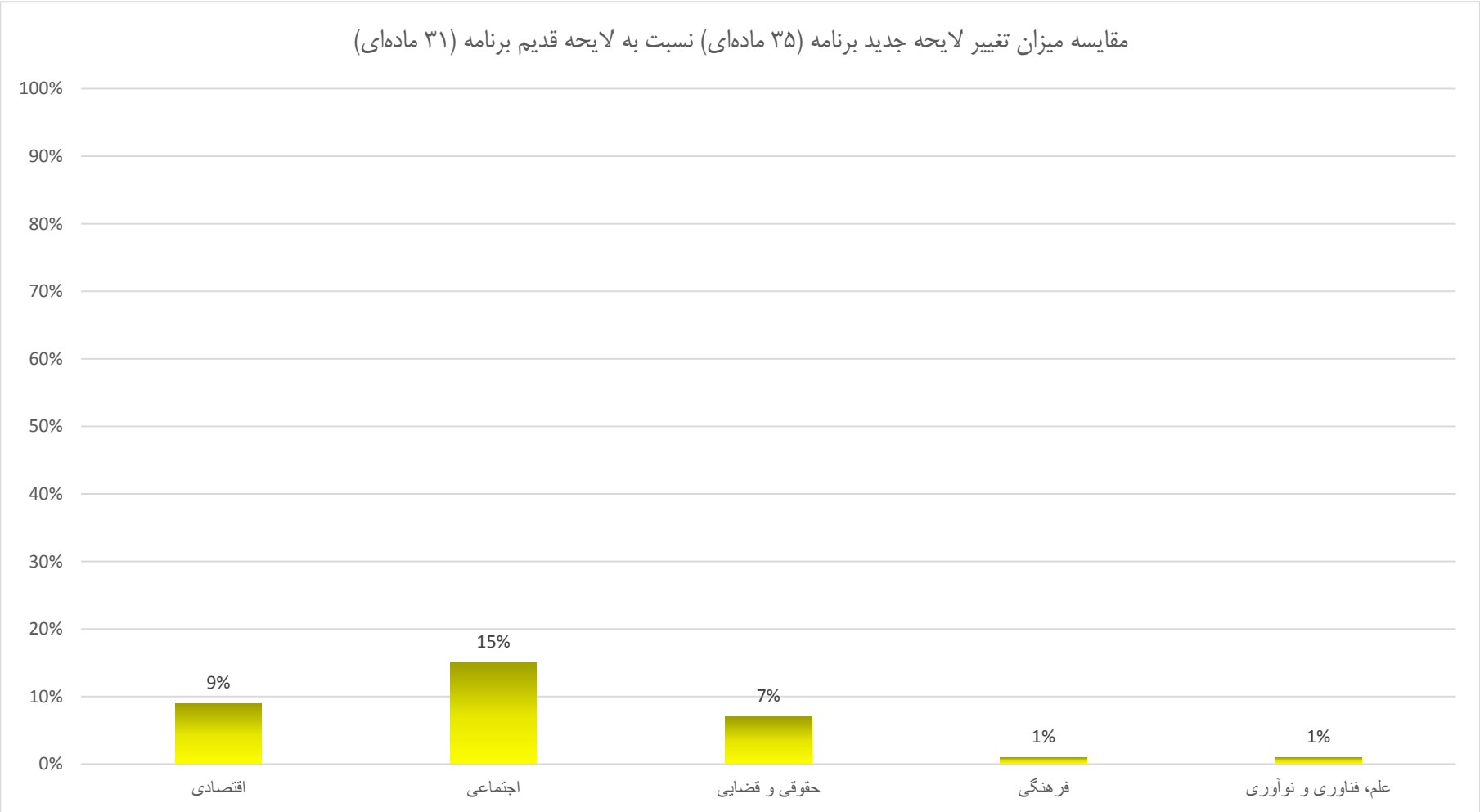
مقایسه میزان تغییر لایحه جدید برنامه (۳۵ ماده‌ای) نسبت به لایحه قدیم برنامه (۳۱ ماده‌ای)
100%
90%
80%
70%
60%
50%
40%
30%
20%
10%
0%
9%
15%
7%
1%
1%
اقتصادی
اجتماعی
حقوقی و قضایی
فرهنگی
علم، فناوری و نوآوری

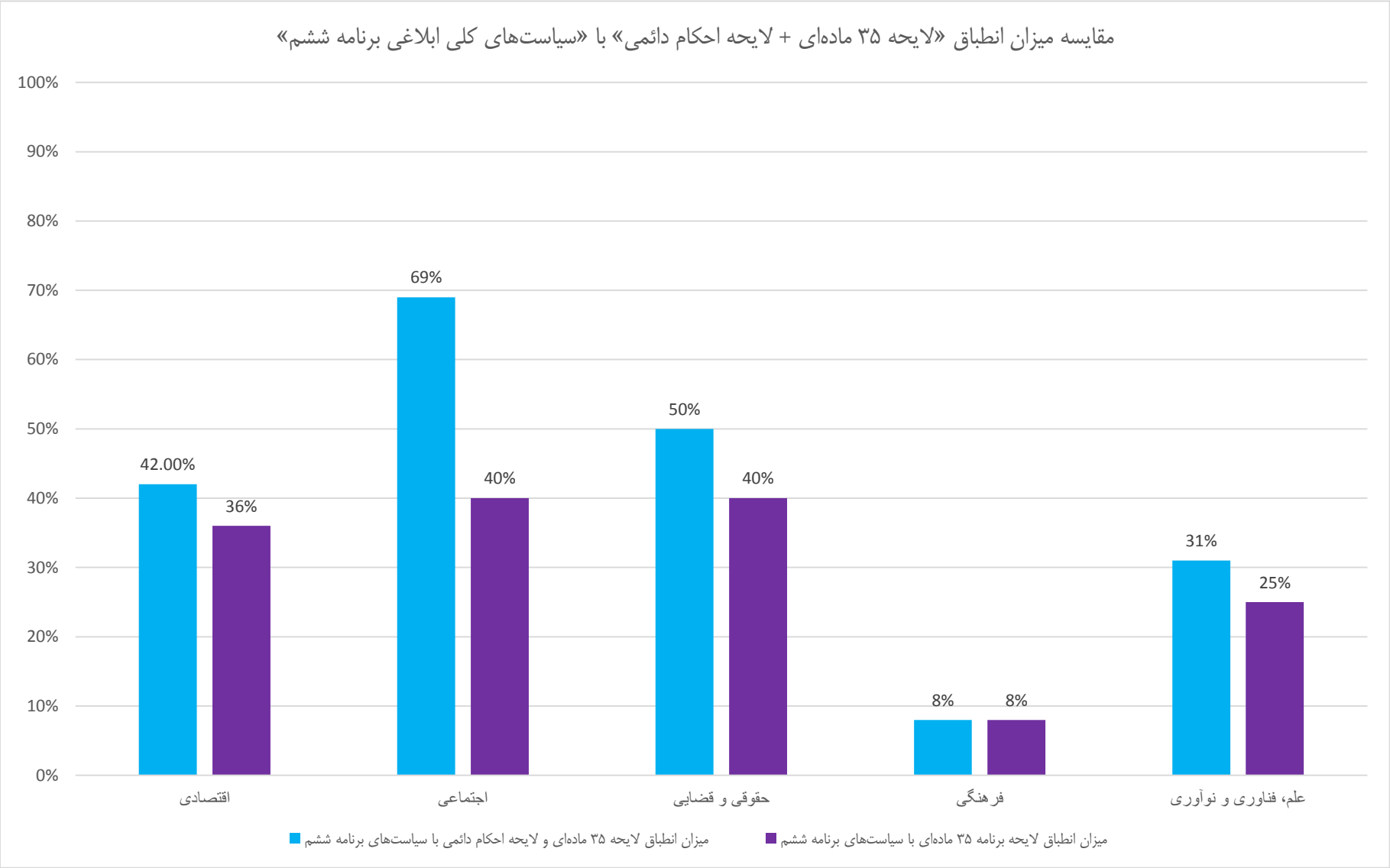
مقایسه میزان انطباق «لایحه ۳۵ ماده‌ای + لایحه احکام دائمی» با «سیاست‌های کلی ابلاغی برنامه ششم»
100%
90%
80%
70%
60%
50%
40%
30%
20%
10%
0%
42.00%
36%
69%
40%
50%
40%
8%
8%
31%
25%
اقتصادی
اجتماعی
حقوقی و قضایی
فرهنگی
علم، فناوری و نوآوری
میزان انطباق لایحه ۳۵ ماده‌ای و لایحه احکام دائمی با سیاست‌های برنامه ششم
میزان انطباق لایحه برنامه ۳۵ ماده‌ای با سیاست‌های برنامه ششم

بخش امور اقتصادی

عناوین	انطباق لایحه برنامه (۳۵ ماده‌ای) با سیاست‌های ابلاغی در حوزه امور اقتصادی	انطباق لایحه برنامه + لایحه احکام دائمی باسیاست‌های ابلاغی در حوزه امور اقتصادی	تغییر لایحه جدید (۳۵ ماده‌ای) نسبت به لایحه سابق(۳۱ ماده‌ای) در حوزه امور اقتصادی
درصدها	٪ ۳۶	٪ ۴۲	٪ ۸،۵

سیاست کلی ابلاغی	لایحه احکام مورد نیاز اجرای برنامه ششم توسعه (۳۱ ماده‌ای) (۹۴/۱۱/۴)	اقدامات اساسی سند تطبیق برنامه و سیاست‌ها	گزارش کمیسیون تلفیق مجلس (۹۵/۰۲/۱۵)	لایحه برنامه (۳۵ ماده‌ای) (۹۵/۰۵/۱۲)	لایحه احکام دائمی (۵۰ ماده‌ای) (۹۴/۸/۵)	ارزیابی
۱. رشد اقتصادی شتابان و پایدار و اشتغال‌زا به‌گونه‌ای که با بسیج همه امکانات و ظرفیت‌های کشور، متوسط رشد ۸ درصد در طول برنامه محقق شود.	روح کلی مواد لایحه	۱٦۵ اقدام اساسی در سند تطبیق برنامه و سیاست‌ها در صفحات ۲۹ و ۳۸ و ٤۰ و ٤٦	هم سویی اجمالی باسیاست‌های ابلاغی	هم سویی اجمالی با سیاست‌های ابلاغی	هم سویی اجمالی با سیاست‌های ابلاغی	**تطبیق لوایح با بند سیاستی:** **۱) فقدان ابتکار** **تطبیق لایحه ۵۰ ماده‌ای با بند سیاستی:** **مقرره‌ای در ارتباط با بند سیاستی وجود ندارد.** **مقایسه لایحه ۳۱ ماده‌ای و ۳۵ ماده‌ای:** **تغییری رخ نداده است.** **مقایسه لایحه ۳۵ ماده‌ای با گزارش کمیسیون تلفیق:** **در هیچ‌کدام از متون مذکور مقرره‌ای وجود ندارد که به‌طور مستقیم به رشد ۸ درصد عنوان هدف برنامه پنج‌ساله اشاره‌کرده باشد.** **سایر موارد:** **اگر در لایحه پیشنهادی توجه بیشتری به توسعه تجاری با کشورهای آسیایی، افزایش سهم انرژی‌های تجدید پذیر، تکمیل زنجیره ارزش نفت و گاز و ... به‌صورت عملیاتی صورت می‌گرفت، امید بیشتری برای تحقق سیاست مذکور وجود داشت**
۲. بهبود مستمر فضای کسب‌وکار و تقویت ساختار رقابتی و رقابت‌پذیری بازارها.	ماده ۵–ماده ٦ – بند ٦ ماده ۷– ماده ۱۱– ماده ۱۲– ماده ۱۳– ماده ۱٤ (به‌جز بندهای ٤ و ۵)	هفتادوچهار اقدام اساسی در سند تطبیق برنامه و سیاست‌ها در صفحات ٥٤ و ٥٦ و ٥۷ و ٥۹	ماده ۵– ماده الحاقی (۵)– ماده ٦– ماده ۱۱– ماده الحاقی (۷)– ماده الحاقی (۸)– ماده ۱۲– ماده ۱۳– ماده ۱٤ (به‌جز بندهای ٤ و ۵)	ماده ۷–ماده ۸ – بند ۵ ماده ۱۸ – ماده ۹ –ماده ۱٤– ماده ۱۵– ماده ۱٦– ماده ۱۷ (به‌جز بندهای ٤ و ۵)–	ماده ۱۳ – ماده ۱٤ – مورد ۵ از بند ط ماده ۱۷ – ماده ۲٦ – ماده ۳۸ – ماده ٤۰ – ماده ٤٤ – ماده ٤۷ – ماده ۵۰	**تطبیق لوایح با بند سیاستی:** **۱) سیاست دولت در این بند کاهش حوزه عملکرد اقتصاد دولتی است اما شیوه‌های آن به‌خوبی معین نشده است.** **۲) اداره بنادر مهم کشور توسط کشورهای خارجی ممکن شده و هرچند که این اداره با مشارکت سازمان بنادر خواهد بود، اما در عمل اداره بنادر توسط شرکت خارجی خواهد بود.** **۳) هیچ‌گونه سازوکاری برای اعطای اختیار اداره بنادر به شرکت خارجی در نظر گرفته نشده است.** **تطبیق لایحه ۵۰ ماده‌ای با بند سیاستی:**

						به مباحث شکلی در مورد محیط کسب‌وکار و نهادها مسئول در مورد آن، راه‌اندازی شرکت توسط اشخاص خصوصی، حقوق مالکیت، سرمایه‌گذاری، تجارت و ... در لایحه مذکور پرداخته‌شده است و تا حد خوبی به اهداف سیاست پرداخته‌شده است. **مقایسه لایحه ۳۱ ماده‌ای و ۳۵ ماده‌ای:** **تغییری رخ نداده است.** **مقایسه لایحه ۳۵ ماده‌ای با گزارش کمیسیون تلفیق:** **کمیسیون ٤ ماده به مقرره پیشنهادی به مقرره دولت اضافه نموده بود که در لایحه ۳۵ ماده‌ای به آن‌ها توجهی نشده است.**
۳. مشارکت و بهره‌گیری مناسب از ظرفیت نهادهای عمومی غیردولتی با ایفای نقش ملی و فراملی آن‌ها در تحقق اقتصاد مقاومتی.	بند ٦ ماده ٦- بند ب ماده ۱۳- بند ۱ ماده ۷ - بند ۱ ماده ۲۰	۲۵ اقدام اساسی در سند تطبیق برنامه و سیاست‌ها صفحه ٦۳ و ٦۵ و ٦۷	ماده الحاقی (۳۲)- ماده الحاقی (۳۳)- ماده الحاقی (۳٤)- ماده ۸- بند ٦ ماده ۱٤	ماده ۹ – بند ۲ ماده ۱٦- بند ۱ ماده ۱۰ – بند ۱ ماده ۲۰	ماده ۱٦	**تطبیق لوایح با بند سیاستی:** **۱) تمرکز دولت از میان نهادهای عمومی غیردولتی، بر روی شهرداری است و از توان سایر نهادهای عمومی غیردولتی که امکان شمول سیاست در مورد آن‌ها وجود داشته، غافل شده است.** **تطبیق لایحه ۵۰ ماده‌ای با بند سیاستی:** **فقط به شهرداری به‌عنوان نهاد عمومی غیردولتی پرداخته‌شده است.** **مقایسه لایحه ۳۱ ماده‌ای و ۳۵ ماده‌ای:** **تغییری رخ نداده است.** **مقایسه لایحه ۳۵ ماده‌ای با گزارش کمیسیون تلفیق:** **کمیسیون تلفیق به نقش برخی نهادهای عمومی غیردولتی و در حوزه حمل‌ونقل پرداخته است و در سایر حوزه‌های اقتصادی حرفی زده نشده است.**

٤. توسعه پیوندهای اقتصادی و تجاری متقابل و شبکه‌ای کشور به‌ویژه با کشورهای منطقه آسیای جنوب غربی، تبدیل‌شدن به قطب تجاری و ترانزیتی و انعقاد پیمان‌های پولی دو و چندجانبه با کشورهای طرف تجارت در چارچوب بندهای ۱۰، ۱۱ و ۱۲ سیاست‌های کلی اقتصاد مقاومتی.	بند ۱ و ۲ ماده ۱۲–ماده ۱۷– ماده ۲۵	٦٩ اقدام اساسی سند تطبیق برنامه و سیاست‌ها در صفحات ۷۵ و ۷۹	ماده ۱۷– ماده ۲۵– ماده الحاقی (۸۷)	بند ۳ ماده ۳ – بند ۱ و ۲ ماده ۱۵	مورد ٤ از بند ط ماده ۱۷	**تطبیق لوایح با بند سیاستی:** **۱) در این حوزه باوجود تمرکز نسبی دولت بر تجارت دریایی و ترانزیت ریلی، در مورد گسترش خط ترانزیت ریلی به کشورهای هم‌جوار، علی‌رغم اهمیت فوق‌العاده و تأکید در بند ٤ سیاست‌های کلی برنامه ششم و همچنین بند ۱۲ سیاست‌های کلی اقتصاد مقاومتی در توسعه تجاری نادیده انگاشته شده است.** **۲) همچنین طبق بند ۱۱ سیاست‌های کلی اقتصاد مقاومتی نقشی برای مناطق آزاد تجاری-صنعتی در گسترش پیوندهای تجاری و اقتصادی قائل نشده است.** **تطبیق لایحه ۵۰ ماده‌ای با بند سیاستی:** **درست است که صندوق توسعه ملی باید در ایجاد پیمان‌های پولی و مالی نقش زیادی ایفا کند اما به نظر می‌رسد جای طرح اساس‌نامه این صندوق در «لایحه احکام دائمی برنامه ششم» نیست. در ضمن آن‌چنان‌که باید، اهداف سیاست در با ذکر همین ماده برآورده نمی‌شود.** **مقایسه لایحه ۳۱ ماده‌ای و ۳۵ ماده‌ای:** **تغییری رخ نداده است.** **مقایسه لایحه ۳۵ ماده‌ای با گزارش کمیسیون تلفیق:** **تغییر چندان مهمی در مفاد لایحه قدیم توسط کمیسیون تلفیق صورت نگرفته است.**
۵. گسترش و تعمیق نظام جامع تأمین مالی و ابزارهای آن (بازار پول، بازار سرمایه و بیمه‌ها) با مشارکت اشخاص حقیقی و حقوقی داخلی و خارجی و افزایش سهم مؤثر بازار سرمایه در جهت توسعه سرمایه‌گذاری و ثبات و پایداری و	ماده ۳– ماده ٤– ماده ۵– ماده ٦– ماده ۱۱ – ماده ۲۳–	۱۱۸ اقدام اساسی در سند تطبیق برنامه و سیاست‌ها در صفحات ۸۸ و ۸۹ و ۹٤ و ۹۷	ماده ۳–ماده ٤– ماده ۵–ماده ۲۳– ماده الحاقی (٦)– ماده الحاقی (۱/٦)	ماده ۵ –ماده ٦ – ماده ۷ –ماده ۸ – ماده ١٤ –ماده ۲۷	ماده ۵۰	**تطبیق لوایح با بند سیاستی:** **هم سویی اجمالی با سیاست‌های ابلاغی** **تطبیق لایحه ۵۰ ماده‌ای با بند سیاستی:** **غیرمستقیم به ارتقای نظام مالی اشاره‌شده است.** **مقایسه لایحه ۳۱ ماده‌ای و ۳۵ ماده‌ای:** **تغییری رخ نداده است.** **مقایسه لایحه ۳۵ ماده‌ای با گزارش کمیسیون تلفیق:** **کمیسیون با اضافه نمودن دو ماده به لایحه قدیم مقداری از ضعف‌ها را جبران نموده است و جزئی‌تر به‌نظام مالی پرداخته، اما به نظر می‌رسد بحث نظام مالی نیاز به‌تفصیل و تدقیق بیشتری دارد.** **سایر موارد:** **۱) نسبت به ماده ۳ لایحه‌ی قدیم نظر کمیسیون تلفیق آن بود که در**

کاهش خطرپذیری فعالیت‌های تجاری و اقتصادی کشور با تأکید بر ارتقاء شفافیت و سلامت نظام مالی.						انتهای بند ۲ لفظ کمیته بجای هیئت استفاده شود اما باآنکه خطای تفسیر در کمیته کمتر است اما در لایحه‌ی جدید به تذکر بجای کمیسیون تلفیق توجه نشده است . ۲) در ماده‌ی ۲۳ لایحه‌ی قدیم به بانک مرکزی اجازه‌ی برخی اقدامات را می داد که نظر نمایندگان در کمیسیون تلفیق آن بود که بانک مرکزی را در قبال انجام این امور مکلف کنند اما در لایحه‌ی جدید هیچ‌یک از تغییرات کمیسیون تلفیق دیده نشد و عیناً ماده ۲۳ لایحه‌ی قدیم در ماده‌ی ۲۷ لایحه‌ی جدید دیده می‌شود . ۳) در لایحه جدید مواد الحاقی ٦ و ١/٦ که طبق نظر کمیسیون تلفیق دیده‌شده بود اضافه نشده است . ٤) کمیسیون تلفیق ماده‌ی ۲۷ لایحه‌ی قدیم را حذف کرده بود اما این ماده عیناً در ماده ۳۲ لایحه‌ی جدید تکرار شده است.

٦. تـــأمین مـــالی فعالیـت‌هـای خـرد و متوسط به‌وسیله نظـام بانکی.	مقرره‌ای یافت نشد.	٤٨ اقدام اساسی در سند تطبیق برنامه و سیاست‌ها در صفحات ١٠٢ و ١٠٥	ماده الحاقی ١٠	مقرره‌ای یافت نشد.	مورد ١ از بند ط ماده ١٧ – مورد ٧ از بند ط ماده ١٧	**تطبیق لوایح با بند سیاستی:** **مقرره‌ای یافت نشد.** **تطبیق لایحه ٥٠ ماده‌ای با بند سیاستی:** **درست است که صندوق توسعه ملی باید در ایجاد پیمان‌های پولی و مالی نقش زیادی ایفا کند اما به نظر می‌رسد جای طرح اساس‌نامه این صندوق در «لایحه احکام دائمی برنامه ششم» نیست. در ضمن آن‌چنان‌که باید، اهداف سیاست در با ذکر همین ماده برآورده نمی‌شود.** **مقایسه لایحه ٣١ ماده‌ای و ٣٥ ماده‌ای:** **تغییری رخ نداده است.** **مقایسه لایحه ٣٥ ماده‌ای با گزارش کمیسیون تلفیق:** **گزارش کمیسیون حاوی یک ماده در جهت کمک به بنگاه‌های کوچک و متوسط است که گامی در راستای تحقق بند سیاستی هست اما دولت در لایحه جدید توجهی به این پیشنهاد کارشناسانه ننموده است.**

۷. ارتقاء کیفی و کمّی نظام جامع صنعت بیمه و ابزارهای آن (بازارهای رقابتی، بیمه اتکایی و...) با مشارکت اشخاص حقیقی و حقوقی داخلی و خارجی به‌منظور توسعه سرمایه‌گذاری و ثبات و پایداری و کاهش خطرپذیری فعالیت‌های تجاری و اقتصادی کشور.	بند ٦ ماده ۷ – ماده ٦	١٦ اقدام اساسی در سند تطبیق برنامه و سیاست‌ها در صفحه ١١٠	ماده ٦–ماده ۷– ماده الحاقی ١٠	ماده ۸ – ماده ۹	ماده ۲۸	**تطبیق لوایح با بند سیاستی:** **هم سویی اجمالی با سیاست‌های ابلاغی** **تطبیق لایحه ۵۰ ماده‌ای با بند سیاستی:** **یک ماده در مورد بیمه و به‌صورت کلی پرداخته است ولی میزان توان و اجازه‌ی حضور بیمه‌های خارجی مشخص نشده است. البته همه مفاد سیاست هم در این ماده پوشش داده نشده است.** **مقایسه لایحه ۳۱ ماده‌ای و ۳۵ ماده‌ای:** **تغییری رخ نداده است.** **مقایسه لایحه ۳۵ ماده‌ای با گزارش کمیسیون تلفیق:** **کمیسیون در یک ماده نسبت به لایحه مطلبی اضافه‌تر در راستای کاهش خطرپذیری فعالیت‌های تجاری ذکر کرده است و به نظر می‌رسد که صنعت بیمه در ایران تا جایگاه مطلوب جهانی، فاصله بسیار دارد.** **سایر موارد:** **۱) در ماده ٦ لایحه‌ی قدیم تنها بخش‌های دولتی (وزارتخانه‌های اطلاعات، دادگستری و کشور و سازمان، معاونت علمی و فناوری ریاست جمهوری) هستند که الزامات ارتقاء امنیت فضای کسب‌وکار را تهیه می‌کنند که در اصلاحیه‌ی کمیسیون تلفیق چند بخش خصوصی نیز اضافه شدند اما در لایحه‌ی جدید همان ماده‌ی ٦ لایحه‌ی قدیم تکرار شده است و به‌هیچ‌عنوان نظر کمیسیون تلفیق لحاظ نشده است.** **۲) در لایحه‌ی جدید ماده‌ی ۹ عیناً همان بند ٦ ماده‌ی ۷ لایحه‌ی قدیم است که به‌صورت مجزا در یک بند قرارگرفته شده است.**

۸. جذب سرمایه‌ی ایرانیان خارج از کشور و سرمایه‌گذاران خارجی با ایجاد انگیزه و مشوق‌های لازم.	ماده ٦–ماده ۱۳	۱٦ اقدام اساسی در سند تطبیق برنامه و سیاست‌ها در صفحات ۱۱٦ و ۱۱۸	تلویحاً ماده ٦ و ۱۳بند ب ماده الحاقی ۲۷	ماده –ماده ۱٦	مورد ۵ از بند ط ماده ۱۷	**تطبیق لوایح با بند سیاستی:** **۱) نه در لایحه‌ی جدید و نه در لایحه‌ی قدیم ماده‌ای که صراحتاً خواست بند ۸ سیاست‌های کلی را تضمین کند یافت نشد.** **۲) بند ب ماده‌ی الحاقی ۲۷ که توسط کمیسیون تلفیق اضافه شد در لایحه‌ی جدید توجهی نشده است.** **۳) مواد و احکام لایحه‌ی پیشنهادی صراحتاً به موضوع بند ۸ سیاست‌های کلی نپرداخته‌اند.** **تطبیق لایحه ۵۰ ماده‌ای با بند سیاستی:** **توجه خاصی نسبت به جذب سرمایه‌گذاری خارج از کشور نشده است.** **مقایسه لایحه ۳۱ ماده‌ای و ۳۵ ماده‌ای:** **تغییری رخ نداده است.** **مقایسه لایحه ۳۵ ماده‌ای با گزارش کمیسیون تلفیق:** **توجه خاصی نسبت به جذب سرمایه‌گذاری خارج از کشور نشده است.**
۹. اعمال نظارت کامل و فراگیر بانک مرکزی بر بازار و مؤسسات پولی، بانکی و اعتباری و ساماندهی مؤسسات و بازارهای غیرمتشکل پولی و مالی در جهت ارتقاء شفافیت و سلامت و کاهش نسبتِ مطالبات غیر جاری به تسهیلات.	ماده ۲۳–ماده ۲۷	۷۷ اقدام اساسی در سند تطبیق برنامه و سیاست‌ها در صفحات ۱۲۲ و ۱۲۵	تغییراتی در ماده ۲۳– ماده الحاقی (٦)– ماده الحاقی (٦/۱) حذف ماده ۲۷	ماده ۲۷– ماده ۳۲	بند ه از ماده ٤۲	**تطبیق لوایح با بند سیاستی:** **۱) در مورد نظارت بانک مرکزی بر بازارهای متشکل پولی نکات نسبتاً خوبی آمده است اما در مورد نظارت این نهاد بر بازارهای غیرمتشکل پولی و مالی، بسیار محدود سخن گفته‌شده است و اصلاً بازارهای غیرمتشکل پولی و مالی نیاز به نظارت بیشتری دارند.** **تطبیق لایحه ۵۰ ماده‌ای با بند سیاستی:** **صرفاً یک ماده کلی در مورد شفافیت بیان‌شده و لا غیر.** **مقایسه لایحه ۳۱ ماده‌ای و ۳۵ ماده‌ای:** **تغییری رخ نداده است.** **مقایسه لایحه ۳۵ ماده‌ای با گزارش کمیسیون تلفیق:** **کمیسیون تلفیق برخی اختیارات دولت را محدود کرده و دولت را در بعضی دیگر از مسائل مکلف به انجام عملی کرده است. همچنین حوزه‌های نظارتی در بانک مرکزی تقویت‌شده‌اند.**

۱۰. تغییر نگاه به نفت و گاز و درآمدهای حاصل از آن، از منبع تأمین بودجه‌ی عمومی به «منابع و سرمایه‌های زاینده‌ی اقتصادی» و دائمی شدن اساسنامه‌ی صندوق توسعه‌ی ملی با تنفیذ اساسنامه‌ی موجود و واریز سالانه ۳۰ درصد از منابع حاصل از صادرات نفت و میعانات گازی و خالص صادرات گاز به صندوق توسعه‌ی ملی و افزایش حداقل ۲ واحد درصد سالیانه به آن.۱-۱۰- استقلال مدیریت حساب‌ها از بانک مرکزی.۲-۱۰- ارائه‌ی تسهیلات از منابع صندوق توسعه‌ی ملی به بخش‌های غیردولتی به‌صورت ارزی.۳-۱۰- استقلال مصارف صندوق توسعه‌ی ملی از تکالیف بودجه‌ای و قوانین عادی.٤-۱۰-	ماده ۱- بند ۲ ماده ۲ - تبصره ماده ۱۱- بند ۲ ماده ۲۱ -	۱۳ اقدام اساسی در سند تطبیق برنامه و سیاست‌ها در صفحه ۱۳۲	ماده ۱- ماده ۲- ماده ۹- بند الحاقی ماده ۹- ماده ۱۱- ماده ۱۸- ماده الحاقی (۱۰)- ماده الحاقی (۲۷)	ماده ٤ – بند ۲ ماده ۲۵	مقرره‌ای یافت نشد.	**تطبیق لوایح با بند سیاستی:** **۱) دولت در این لایحه نگاه متمایزی به درآمدهای حاصل از نفت و گاز نداشته است.** **۲) دولت می‌توانست در لایحه برنامه‌ای را پی‌ریزی نماید که در آن درآمدهای نفتی از طریق پالایش و تولید فرآورده‌های نفتی ایجاد ارزش‌افزوده نماید و خام فروشی محصولات نفتی و گازی به صفر برسد.** **۳) دولت در نه لایحه برنامه و نه در لایحه احکام دائمی، توجهی به تغییر رویکرد و نگاه به نفت و کاهش خام فروشی ندارد.** **٤) دولت در نه در لایحه برنامه و نه در لایحه احکام دائمی، توجهی به تغییر رویکرد و نگاه به نفت و کاهش تصدی‌گری در نفت ندارد و تاکنون شرکت‌های غیردولتی حضور جدی در صنعت نفت نداشته‌اند. درواقع یکی از حوزه‌هایی که سیاست‌های کلی اصل ٤٤ در آن به کمترین میزان اجرایی شده‌اند، همین حوزه‌های اکتشاف و بهره‌برداری از میادین نفت و گاز است. البته در مقابل شرکت‌های خصوصی خارجی به حد زیادی در این حوزه ورود کرده‌اند.** **تطبیق لایحه ۵۰ ماده‌ای با بند سیاستی:** **در لایحه احکام دائمی مقرره‌ای مرتبط با این بند از سیاست‌های کلی یافت نشد.** **مقایسه لایحه ۳۱ ماده‌ای و ۳۵ ماده‌ای:** **تغییری رخ نداده است.** **مقایسه لایحه ۳۵ ماده‌ای با گزارش کمیسیون تلفیق:** **گزارش کمیسیون مشتمل بر ماده‌ای در جهت کاهش وابستگی اقتصادی به نفت و مصرف درآمدهای نفتی در زیرساخت‌هاست، که در راستای تحقق بند سیاستی است.**

سپرده‌گذاری ارزی حداکثر ۲۰ درصد از منابع ورودی صندوق، نزد بانک‌های عامل در قبال اخذ خط اعتباری ریالی از بانک‌های مذکور برای ارائه‌ی تسهیلات ریالی به بخش کشاورزی، صنایع کوچک و متوسط و تعاونی با معرفی صندوق توسعه‌ی ملی.						

۱۱. تکمیل زنجیره‌ی ارزش صنعت نفت و گاز و کاهش شدت انرژی.	مقرره‌ای یافت نشد.	۱۵ اقدام اساسی دولت، ارائه‌شده در صفحه ۱۳۸	ماده ۱۸	بند ۳ ماده ۳	مقرره‌ای یافت نشد.	**تطبیق لوایح با بند سیاستی:** **۱) دولت در نه لایحه برنامه و نه در لایحه احکام دائمی، توجهی به تغییر رویکرد و نگاه به نفت و کاهش خام فروشی ندارد.** **تطبیق لایحه ۵۰ ماده‌ای با بند سیاستی:** **در لایحه احکام دائمی مقرره‌ای مرتبط با این بند از سیاست‌های کلی یافت نشد.** **مقایسه لایحه ۳۱ ماده‌ای و ۳۵ ماده‌ای:** **تغییری رخ نداده است.** **مقایسه لایحه ۳۵ ماده‌ای با گزارش کمیسیون تلفیق:** **کمیسیون با اضافه کردن بندهایی ذیل ماده ۱۸ سعی دارد افزایش بهره‌وری در همه حوزه‌ها را مدنظر قرار دهد. البته تمرکز خاصی هم بر موضوع نفت و این بند از سیاست دیده نمی‌شود.**

۱۲. حمایت از تأسیس شرکت‌های غیردولتی برای سرمایه‌گذاری در فعالیت‌های اکتشاف (نه مالکیت)، بهره‌برداری و توسعه‌ی میادین نفت و گاز کشور به‌ویژه میادین مشترک در چارچوب سیاست‌های کلی اصل ٤٤.	ماده ٥- ماده ١٨	٦ اقدام اساسی دولت، ارائه‌شده در صفحه ١٤٢	ماده ٥- ماده ١٨	ماده ٧- ماده ٢٢	مقرره‌ای یافت نشد.	**تطبیق لوایح با بند سیاستی:** **١) دولت در نه در لایحه برنامه و نه در لایحه احکام دائمی، توجهی به تغییر رویکرد و نگاه به نفت و کاهش تصدی‌گری در نفت ندارد و تاکنون شرکت‌های غیردولتی حضور جدی در صنعت نفت نداشته‌اند. درواقع یکی از حوزه‌هایی که سیاست‌های کلی اصل ٤٤ در آن به کمترین میزان اجرایی شده‌اند، همین حوزه‌های اکتشاف و بهره‌برداری از میادین نفت و گاز است. البته در مقابل شرکت‌های خصوصی خارجی به حد زیادی در این حوزه ورود کرده‌اند.** **تطبیق لایحه ٥٠ ماده‌ای با بند سیاستی:** **در لایحه احکام دائمی مقرره‌ای مرتبط با این بند از سیاست‌های کلی یافت نشد.** **مقایسه لایحه ٣١ ماده‌ای و ٣٥ ماده‌ای:** **تغییری رخ نداده است.** **مقایسه لایحه ٣٥ ماده‌ای با گزارش کمیسیون تلفیق:** **در برخی حوزه‌های صنعت نفت آن‌هم به‌صورت محدود اجازه داده‌شده است تا بخش خصوصی وارد عمل بشود ولی به نظر می‌رسد که این کافی نیست.**

۱۳. افـــزایش ســـهم انرژی‌های تجدید پذیر و نـــوین و گســـترش نیروگاه‌های پراکنـده و کوچک‌مقیاس.	مقرره‌ای یافت نشد.	۳ اقدام اساسی دولت، ارائه‌شده در صفحه ۱٤٥	ماده ۱۸	بند ۳ ماده ۳	مقرره‌ای یافت نشد.	**تطبیق لوایح با بند سیاستی:** **۱) عدم توجه و حتی ذکر موادی در لایحه و یا حتی در نظر نگرفتن اقدامات اساسی در اسناد پشتیبان برای افزایش سهم انرژی‌های تجدید پذیر در زنجیره انرژی کشور. با توجه به اینکه ایران یک کشور درحال‌توسعه و نیازمند به انرژی برای پیشرفت و راه‌اندازی صنایع است، اگر با ادامه همین شیوه کنونی همچنان به انرژی‌های نو مانند انرژی هسته‌ای بی‌اهمیت باشیم، در آینده‌ای نزدیک، در بحران کمبود انرژی گرفتار خواهیم شد.** **تطبیق لایحه ۵۰ ماده‌ای با بند سیاستی:** **در لایحه احکام دائمی مقرره‌ای مرتبط با این بند از سیاست‌های کلی یافت نشد.** **مقایسه لایحه ۳۱ ماده‌ای و ۳۵ ماده‌ای:** **تغییری رخ نداده است.** **مقایسه لایحه ۳۵ ماده‌ای با گزارش کمیسیون تلفیق:** **نه در لایحه و نه در نقد کمیسیون تلفیق سخن جدی از انرژی‌های تجدید پذیر نشده است.**

۱٤. تحقق کامل هدفمندسازی یارانه ها در جهت افزایش تولید، اشتغال و بهره‌وری، کاهش شدت انرژی و ارتقاء شاخص های عدالت اجتماعی.	ماده ۹	۲٦ اقدام اساسی دولت، ارائه‌شده در صفحات ۱۵۰ و ۱۵۲ و ۱٥٤	ماده ۹- ماده ۱۸	بند ۳ ماده ۳-ماده ۱۲	مقرره‌ای یافت نشد.	**تطبیق لوایح با بند سیاستی:** **موارد مصرف درآمدهای حاصل از هدفمندی یارانه‌ها دقیقاً مشخص و درنتیجه قابل‌پیگیری نیست.** **تطبیق لایحه ۵۰ ماده‌ای با بند سیاستی:** **در لایحه احکام دائمی مقرره‌ای مرتبط با این بند از سیاست‌های کلی یافت نشد.** **مقایسه لایحه ۳۱ ماده‌ای و ۳۵ ماده‌ای:** **تغییری رخ نداده است.** **مقایسه لایحه ۳۵ ماده‌ای با گزارش کمیسیون تلفیق:** **موارد تخصیص بودجه ناشی از هدفمند کردن یارانه‌ها مشخص‌شده است، اما هنوز ابهامات زیادی وجود دارد.**

۱۵. واگذاری طرح‌های جمع‌آوری، مهار، کنترل و بهـــره‌بـــرداری از گازهای همراه تولید در کلیه‌ی میادین نفـت و تأسیسات صنعت نفت به مردم.	ماده ۵- ماده ۱۸	۱۰ اقدام اساسی دولت، ارائه‌شده در صفحه ۱۵۸	ماده ۵- ماده ۱۸	مقرره‌ای یافت نشد.	مقرره‌ای یافت نشد.	**تطبیق لوایح با بند سیاستی:** **۱) عدم بکار گیری ابتکاری خاص در مورد این بند از سیاست در لوایح** **۲) دولت در نه در لایحه برنامه و نه در لایحه احکام دائمی، توجهی به تغییر رویکرد و نگاه به نفت و کاهش تصدی‌گری در نفت ندارد و تاکنون شرکت‌های غیردولتی حضور جدی در صنعت نفت نداشته‌اند. درواقع یکی از حوزه‌هایی که سیاست‌های کلی اصل ٤٤ در آن به کمترین میزان اجرایی شده‌اند، همین حوزه‌های اکتشاف و بهره‌برداری از میادین نفت و گاز است. البته در مقابل شرکت‌های خصوصی خارجی به حد زیادی در این حوزه ورود کرده‌اند.** **تطبیق لایحه ۵۰ ماده‌ای با بند سیاستی:** **در لایحه احکام دائمی مقرره‌ای مرتبط با این بند از سیاست‌های کلی یافت نشد.** **مقایسه لایحه ۳۱ ماده‌ای و ۳۵ ماده‌ای:** **تغییری رخ نداده است.** **مقایسه لایحه ۳۵ ماده‌ای با گزارش کمیسیون تلفیق:** **جهت افزایش بهره‌وری و افزایش کیفیت تولید نفت و گاز از طریق جذب شرکت‌های خصوصی برای فعالیت در حوزه مذکور، کمیسیون تلفیق نکاتی با به لایحه اضافه نموده است.**

۱۶. افزایش ارزش‌افزوده از طریق تکمیل زنجیره‌ی ارزش صنعت نفت و گاز و توسعه‌ی تولید کالاهای دارای بازدهی بهینه (بر اساس شاخص شدت مصرف انرژی).	ماده ۵- ماده ۱۸	۱۶ اقدام اساسی دولت، ارائه‌شده در صفحات ۱۶۲ و ۱۶۳	ماده ۵- ماده ۱۸	بند ۳ ماده ۳	مقرره‌ای یافت نشد.	**تطبیق لوایح با بند سیاستی:** **۱) دولت در نه لایحه برنامه و نه در لایحه احکام دائمی، توجهی به تغییر رویکرد و نگاه به نفت و کاهش خام فروشی ندارد و همچنان بدون در نظر گرفتن سهم آیندگان از ذخایر نفتی، میزان زیادی از بودجه جاری کشور از طریق فروش نفت خام به دست می‌آید.** **تطبیق لایحه ۵۰ ماده‌ای با بند سیاستی:** **در لایحه احکام دائمی مقرره‌ای مرتبط با این بند از سیاست‌های کلی یافت نشد.** **مقایسه لایحه ۳۱ ماده‌ای و ۳۵ ماده‌ای:** **تغییری رخ نداده است.**
۱۷. دانش‌بنیان نمودن صنایع بالادستی و پایین‌دستی نفت و گاز با تأسیس و تقویت شرکت‌های دانش‌بنیان برای طراحی، مهندسی، ساخت، نصب تجهیزات و انتقال فناوری به‌منظور افزایش خودکفایی.	ماده ۱۳	۴۰ اقدام اساسی دولت، ارائه‌شده در صفحات ۱۶۷ و ۱۶۸ و ۱۷۰	ماده الحاقی (۳۰) - ماده ۱۳	ماده ۱۶	مقرره‌ای یافت نشد.	**تطبیق لوایح با بند سیاستی:** **۱) بومی‌سازی دانش اکتشاف، برداشت، انتقال و فرآوری همچنان امری مغفول است و پیوسته شیرینی کسب بودجه ناشی از خام فروشی نفت، اجازه نمی‌دهد که دولت به‌طور اساسی دل از خام فروشی بکند.** **تطبیق لایحه ۵۰ ماده‌ای با بند سیاستی:** **در لایحه احکام دائمی مقرره‌ای مرتبط با این بند از سیاست‌های کلی یافت نشد.** **مقایسه لایحه ۳۱ ماده‌ای و ۳۵ ماده‌ای:** **تغییری رخ نداده است.** **مقایسه لایحه ۳۵ ماده‌ای با گزارش کمیسیون تلفیق:** **در مورد دانش‌بنیان نمودن صنعت به‌طور عام سخن گفته‌شده، اما از دانش‌بنیان کردن صنایع نفتی به‌طور خاص سخنی به میان نیامده است.**

۱۸. افـزایش مسـتمر ضـریب بازیافـت و برداشـت نهـایی از مخازن و چاه‌های نفت و گاز.	ماده ۱۸	٤ اقدام اساسی دولت، ارائه‌شده در صفحه ۱۷۵	بند الحاقی ماده ۹- ماده ۱۸	ماده ۲۲	مقرره‌ای یافت نشد.	**تطبیق لوایح با بند سیاستی:** **۱) بازیافت چاه‌ها مسئله‌ای است که حتی به لحاظ نظری و زیرساخت، دچار مشکل است و در لوایح کمترین توجه به حفظ این ثروت ملی، شده است.** **تطبیق لایحه ۵۰ ماده‌ای با بند سیاستی:** **در لایحه احکام دائمی مقرره‌ای مرتبط با این بند از سیاست‌های کلی یافت نشد.** **مقایسه لایحه ۳۱ ماده‌ای و ۳۵ ماده‌ای:** **تغییری رخ نداده است.** **مقایسه لایحه ۳۵ ماده‌ای با گزارش کمیسیون تلفیق:** **کمیسیون تلفیق با اضافه نمودن بندهایی به مواد لایحه قدیم سعی نموده رسیدگی به چاه‌های نفت را جدی‌تر بگیرد و جلوی هدر رفت این منبع انرژی را حین برداشت بگیرد.**

۱۹. تقسیم‌کار و تعیین نقش ملی در مناطق، استان‌ها، نواحی و سواحل و جزایر کشور با رعایت الزامات آن در چارچوب سیاست‌های کلیِ مربوط، به‌منظور افزایش تولید ثروت ملی و حمایت دولت از سرمایه‌گذاری در مناطق کمتر توسعه‌یافته و روستایی.	ماده ۲۱- بند ۲ ماده ۱	۸۹ اقدام اساسی دولت، ارائه‌شده در صفحات ۱۸۱ و ۱۸٤ و ۱۸۵ و ۱۸۷ و ۱۸۹	ماده الحاقی (۹)- ماده الحاقی (۱۰)	ماده ۲۵ – بند ۲ ماده ٤	مقرره‌ای یافت نشد.	**تطبیق لوایح با بند سیاستی:** **۱) پیشنهاد نکردن اقدام عملی در راستای اجرایی شدن این موارد و موارد مذکور در سیاست ابلاغی و بسنده نمودن به بیان نحوه تقسیم بودجه (ماده ۲۱ لایحه قدیم و ۲۵ لایحه جدید)** **۲) عدم توجه به استعدادها و ظرفیت‌های مناطق و استان‌ها در لوایح برنامه (فارغ از بودجه‌های سالانه) که نتیجه آن افزایش تمایل مردم به سکونت در کلان‌شهرها و تمرکز جمعیت و امکانات است.** **تطبیق لایحه ۵۰ ماده‌ای با بند سیاستی:** **در لایحه احکام دائمی مقرره‌ای مرتبط با این بند از سیاست‌های کلی یافت نشد.** **مقایسه لایحه ۳۱ ماده‌ای و ۳۵ ماده‌ای:** **تغییری رخ نداده است.** **مقایسه لایحه ۳۵ ماده‌ای با گزارش کمیسیون تلفیق:** **توجه به روستاها و مناطق کمتر توسعه‌یافته و ظرفیت‌های آن‌ها یکی از ابزارهایی است که کمیسیون تلفیق از آن برای رسیدن به اهداف این بند از سیاست استفاده کرده است و ۲ ماده به لایحه قدیم افزوده‌شده است.**

۲۰. اتخاذ برنامه‌ها و اقدامات اجرایی جهت توسعه‌ی روستایی کشور برای تثبیت جمعیت و تشویق مهاجرت به مناطق روستایی و عشایری (کانون تولید و ارزش‌آفرینی) با برنامه‌ریزی و مدیریت بهینه در سطح ملی، منطقه‌ای و محلی، تعیین سهم واقعی در توزیع منابع و ارتقاء شأن و منزلت اجتماعی، ایجاد فرصت‌های جدید اقتصادی و حمایت‌های ویژه از فعالیت‌های کارآفرینی و اشتغال زایی مزیت دار بومی و مقاوم‌سازی تأسیسات و زیرساخت‌ها و اماکن روستایی با تأکید بر بند ۹ سیاست‌های کلی کشاورزی.	مقرره‌ای یافت نشد.	۱۰٤ اقدام اساسی دولت، ارائه‌شده در صفحات ۱۹۳ و ۲۰۵	ماده ۲۱ و ماده الحاقی (۹) و ماده الحاقی (۱۰)	مقرره‌ای یافت نشد.	مقرره‌ای یافت نشد.	**تطبیق لوایح با بند سیاستی:** **۱) عدم توجه لازم به بخش کشاورزی به‌عنوان توان اقتصادی مزیت دار کشور** **۲) عدم توجه به استعدادها و ظرفیت‌های مناطق و استان‌ها در لوایح برنامه (فارغ از بودجه‌های سالانه) که نتیجه آن افزایش تمایل مردم به سکونت در کلان‌شهرها و تمرکز جمعیت و امکانات است.** **۳) عدم توجه لوایح به روستاها که دارای یکی از سرمایه‌های انسانی و اقتصادی بزرگ کشور هستند.** **تطبیق لایحه ۵۰ ماده‌ای با بند سیاستی:** **در لایحه احکام دائمی مقرره‌ای مرتبط با این بند از سیاست‌های کلی یافت نشد.** **مقایسه لایحه ۳۱ ماده‌ای و ۳۵ ماده‌ای:** **تغییری رخ نداده است.** **مقایسه لایحه ۳۵ ماده‌ای با گزارش کمیسیون تلفیق:** **برای تقویت اقشار مستضعف و برقراری عدالت اجتماعی کمیسیون تلفیق وظایفی را برای دولت در نظر گرفته است و تا حد خوبی اهداف این بند از سیاست پوشش داده می‌شود اما به نظر می‌رسد تا رسیدن به نقطه مطلوب راه زیادی وجود دارد. ۲ ماده به لایحه قدیم افزوده‌شده است.**

۲۱. توسعه ی اقتصاد دریایی جنوب کشور در محور چابهار – خرمشهر با تأکید بر سواحل مکران.	بند ۱ و ۲ ماده ۱۲	۱۶ اقدام اساسی دولت، ارائه‌شده در صفحات ۲۱٤ و ۲۱۵	ماده الحاقی (۳۱)- ماده الحاقی (۳۲)- ماده الحاقی (۳۳)- ماده الحاقی (۳٤)	بند ۲ ماده ۳ – بند ۱ و ۲ ماده ۱۵	مقرره‌ای یافت نشد.	**تطبیق لوایح با بند سیاستی:** **۱) فقدان اقدامی راهبردی از سوی دولت در زمینه تحقق بند سیاستی در مورد این بند از سیاست در لوایح (ماده ۱۲ لایحه قدیم و ۱۵ لایحه جدید)** **۲) غفلت از چگونگی ایفای نقش مناطق آزاد در توسعه اقتصاد دریایی** **۳) دو منطقه خرمشهر و مکران هدفمند انتخاب‌شده‌اند که نتیجه تقویت اقتصادی آن‌ها حمایت از مردم محروم ساکن آن مناطق است. بااین‌وجود لوایح دولت بدون توجه به مزیت این مناطق و با عباراتی عام و غیر شفاف از تقویت اقتصاد دریایی، آن‌هم به‌طور ابتدایی سخن گفته است.** **تطبیق لایحه ۵۰ ماده‌ای با بند سیاستی:** **در لایحه احکام دائمی مقرره‌ای مرتبط با این بند از سیاست‌های کلی یافت نشد.** **مقایسه لایحه ۳۱ ماده‌ای و ۳۵ ماده‌ای:** **تغییری رخ نداده است.** **مقایسه لایحه ۳۵ ماده‌ای با گزارش کمیسیون تلفیق:** **کمیسیون موادی را به لایحه قدیم اضافه کرده و وظایف و حوزه عملکرد دولت را مشخص نموده است.**

۲۲. برنامه‌ریزی برای دستیابی به ضریب جینی ۳٤/۰ (کاهش اختلاف طبقاتی، عدالت اجتماعی)	ماده ۹ – بند ۱ ماده ۱۱– ماده ۱٤ – بند ۲ و ۳ ماده ۲۱	۸۱ اقدام اساسی دولت، ارائه‌شده در صفحات ۲۲۰ و ۲۲۲ و ۲۲٦ و ۲۲۹ و ۲۳۳	اضافه نمودن یک بند به ماده ۹ لایحه قدیم– ماده الحاقی (۷)– ماده الحاقی (۸) –ماده الحاقی (۹)– ماده الحاقی (۱۰)	ماده ۱ – ماده ۱۲ – ماده ۱٤– ماده ۱۷ – بند ۲ و ۳ ماده ۲۵	مقرره‌ای یافت نشد.	**تطبیق لوایح با بند سیاستی:** **۱) لزوم معلوم شدن مصارف درآمدهای ناشی از هدفمندی یارانه‌ها برای تحقق هدف کمک به مستضعفین (ماده ۹ لایحه قدیم و ماده ۱۲ لایحه جدید)** **۲) امکان منجر شدن برخی اقدامات دولت در مورد نیازهای اساسی و بنیادین جامعه به اختلاف طبقاتی و کاهش عدالت اجتماعی، نظیر استفاده از خدمات بخش خصوصی در آموزش‌وپرورش و یا بخش‌های درمانی و بهداشتی علی‌رغم خصوصی‌سازی و منقبض نمودن دولت** **۳) عدم ارائه راهکار برای رعایت اجتماعی در بودجه استانی و کلی‌گویی** **تطبیق لایحه ۵۰ ماده‌ای با بند سیاستی:** **در لایحه احکام دائمی مقرره‌ای مرتبط با این بند از سیاست‌های کلی یافت نشد.** **مقایسه لایحه ۳۱ ماده‌ای و ۳۵ ماده‌ای:** **تغییری رخ نداده است.** **مقایسه لایحه ۳۵ ماده‌ای با گزارش کمیسیون تلفیق:** **کمیسیون تلفیق موادی به لایحه قدیم اضافه نموده و نظارت در حوزه عدالت اجتماعی و وظایف دولت را مقدار افزایش داده است.**
۲۳. توسعه‌ی بازارهای دریایی و ایجاد مناطق مهم اقتصادی در زمینه‌های دارای مزیت.	بند ۱ و ۲ ماده ۱۲	٦ اقدام اساسی دولت، ارائه‌شده در صفحه ۲۳۸	ماده الحاقی (۳۱)– ماده ۱۲	ماده ۱۵	مقرره‌ای یافت نشد.	**تطبیق لوایح با بند سیاستی:** **۱) عدم بکار گیری ابتکاری خاص در مورد این بند از سیاست در لوایح** **۲) غفلت از چگونگی ایفای نقش مناطق آزاد در توسعه اقتصاد دریایی در لوایح** **تطبیق لایحه ۵۰ ماده‌ای با بند سیاستی:** **در لایحه احکام دائمی مقرره‌ای مرتبط با این بند از سیاست‌های کلی یافت نشد.** **مقایسه لایحه ۳۱ ماده‌ای و ۳۵ ماده‌ای:** **تغییری رخ نداده است.** **مقایسه لایحه ۳۵ ماده‌ای با گزارش کمیسیون تلفیق:** **تمامی وزارتخانه‌ها برای تحقق اهداف این یند از سیاست توسط کمیسیون تلفیق**

						مأمور گشته‌اند.

۲٤. اولویـــتِ بخـــشِ ریلـــی در توســـعه‌ی حمـــل‌ونقـــل و ایجـــاد مزیت رقابتی برای آن.	ماده ۱۳	۱۲ اقدام اساسی دولت، ارائه‌شده صفحه ۲٤۳	ماده الحاقی (۳۲)	بند ۳ ماده ۳- ماده ۱٦	مقرره‌ای یافت نشد.	**تطبیق لوایح با بند سیاستی:** **۱) عدم ارائه پیشنهاد برای ایجاد مزیت رقابتی برای بخش ریلی.** **۲) لزوم ایجاد زیرساخت، جذب سرمایه، بازاریابی دقیق و تدوین سیاست‌های تشویقی در بخش ریلی.** **۳) عدم توجه به اینکه حمل‌ونقل، با توجه به موقعیت جغرافیایی کشور، یکی از مزیت‌های خاص اقتصاد ایران است.** **تطبیق لایحه ۵۰ ماده‌ای با بند سیاستی:** **در لایحه احکام دائمی مقرره‌ای مرتبط با این بند از سیاست‌های کلی یافت نشد.** **مقایسه لایحه ۳۱ ماده‌ای و ۳۵ ماده‌ای:** **تغییری رخ نداده است.** **مقایسه لایحه ۳۵ ماده‌ای با گزارش کمیسیون تلفیق:** **گزارش کمیسیون مشتمل است بر برخی پیشنهادها که در جهت تحقق بند سیاستی و پوشش ضعف دولت است و در لایحه جدید دولت بدان‌ها اعتنایی نشده است.**

۲۵. توسعه‌ی حمل‌ونقل ریلی باری با اولویت تجهیز شبکه و پایانه‌های باری و اتصال شبکه به مراکز بزرگ اقتصادی، تجاری و صنعتی و مبادی ورودی و خروجی مهم کشور و شبکه‌های ریلی منطقه‌ای و جهانی به ویژه کریدور شمال – جنوب باهدف توسعه‌ی صادرات و ترانزیت بار.	ماده ۱۳	۱۲ اقدام اساسی دولت، ارائه‌شده در صفحه ۲٤۹	ماده ۱۳ و ماده الحاقی (۳۲)	بند ۳ ماده ۳–ماده ۱٦	مقرره‌ای یافت نشد.	**تطبیق لوایح با بند سیاستی:** **۱) عدم ارائه پیشنهاد برای ایجاد مزیت رقابتی برای بخش ریلی.** **۲) لزوم ایجاد زیرساخت، جذب سرمایه، بازاریابی دقیق و تدوین سیاست‌های تشویقی در بخش ریلی.** **۳) عدم توجه به اینکه حمل‌ونقل، با توجه به موقعیت جغرافیایی کشور، یکی از مزیت‌های خاص اقتصاد ایران است.** **تطبیق لایحه ۵۰ ماده‌ای با بند سیاستی:** **در لایحه احکام دائمی مقرره‌ای مرتبط با این بند از سیاست‌های کلی یافت نشد.** **مقایسه لایحه ۳۱ ماده‌ای و ۳۵ ماده‌ای:** **تغییری رخ نداده است.** **مقایسه لایحه ۳۵ ماده‌ای با گزارش کمیسیون تلفیق:** **هم چنان به بخش حمل‌ونقل به‌عنوان یکی از زیرساخت‌های اصلی اقتصاد کشور پهناور و استراتژیک ایران که موقعیت جغرافیایی و سابقه تاریخی منحصربه‌فرد در حوزه ترانزیت کالا دارد، بی‌توجهی می‌شود و اصلاً لوایح توجه جدی به مزیت ایران در حوزه مذکور ندارند؛ اما متن ارائه‌شده از سوی کمیسیون تلفیق تا حدی آن ضعف‌ها را پوشش داده است و کلاً مطلب متفاوتی از لایحه دولت ارائه‌شده است.**
۲٦. افزایش نرخ رشد ارزش‌افزوده‌ی بخش‌های صنعت، معدن و صنایع معدنی و افزایش صادرات محصولات آن با اجرای سیاست‌های کلی صنعت و معدن.	مقرره‌ای یافت نشد.	۱۳۲ اقدام اساسی دولت، ارائه‌شده در صفحه ۲۵۸	ماده الحاقی (۲۸)	بند ۳ ماده ۳	مقرره‌ای یافت نشد.	**تطبیق لوایح با بند سیاستی:** **۱) دریکی از مواد به بند سیاستی، آن‌هم بسیار کلی پرداخته‌شده است و لایحه بیشتر به سیاست‌گذاری می‌ماند تا برنامه‌ریزی.** **۲) عدم توجه به مضرات خام فروشی مانند صنعت نفت** **تطبیق لایحه ۵۰ ماده‌ای با بند سیاستی:** **در لایحه احکام دائمی مقرره‌ای مرتبط با این بند از سیاست‌های کلی یافت نشد.** **مقایسه لایحه ۳۱ ماده‌ای و ۳۵ ماده‌ای:** **تغییری رخ نداده است.** **مقایسه لایحه ۳۵ ماده‌ای با گزارش کمیسیون تلفیق:** **هرچند مجلس و دولت در متونی که ارائه کرده‌اند به‌طور ضمنی و کاملاً مختصر به محتوای این بند از سیاست می‌پردازند، اما به‌هیچ‌وجه در حد اهمیت معدن و**

						صنایع معدنی از آن سخن نگفته‌اند و همچنان رویکرد اصلی در بخش معادن خام فروشی است.
۲۷. دانش‌بنیان نمودن شیوه‌ی تولید و محصولات صنعتی و خدمات وابسته به آن، نشان‌سازی تجاری و تقویت حضور در بازارهای منطقه و جهان.	ماده ١٤	۵۳ اقدام اساسی دولت، ارائه‌شده در صفحات ٢٦٥ و ٢٦٦ و ٢٦٨ و ٢٧٠	ماده الحاقی (۳۰) و ماده ۱۳- ماده الحاقی (٣٦)- ماده الحاقی (٣٧)- ماده الحاقی (٣٨)- ماده الحاقی (٣٨/١)	ماده ۱۷	مقرره‌ای یافت نشد.	**تطبیق لوایح با بند سیاستی:** **۱) عدم گره‌گشایی تشویق‌های مالی صرف در دانش‌بنیان نمودن تولید** **۲) لوایح صرفاً به‌صورت کلی پیوند میان دانشگاه و صنعت را مورد تشویق قرار داده‌اند و هیچ‌گونه راهکار عملیاتی ارائه نشده و در این زمینه مدام به آئین‌نامه‌ها و برنامه‌های دیگری احاله شده است.** **۳) بازاریابی و شیوه‌های عملی آن‌یکی از ابزارهای تقویت تولید است که دولت باید نقش اصلی را برای راه‌اندازی علمی آن انجام دهد، درحالی‌که لوایح کمترین توجه به آن دارند.** **تطبیق لایحه ۵۰ ماده‌ای با بند سیاستی:** **در لایحه احکام دائمی مقرره‌ای مرتبط با این بند از سیاست‌های کلی یافت نشد.** **مقایسه لایحه ۳۱ ماده‌ای و ۳۵ ماده‌ای:** **تغییری رخ نداده است.** **مقایسه لایحه ۳۵ ماده‌ای با گزارش کمیسیون تلفیق:** **در لایحه، دولت به بحث تولید دانش‌بنیان پرداخته است و مجلس هم در دو ماده موضوعاتی به آن اضافه نموده، اما به نظر می‌رسد با توجه به اهمیت پیوند دانش با فعالیت‌های اقتصادی، هنوز جای کار بسیاری وجود دارد.** **کمیسیون تلفیق با الحاق ٤ ماده کمک شایانی در تحقق اهداف سیاست نموده که دولت در لایحه جدید به این پیشنهادهای دقیق کارشناسانه بی‌توجه است.**

۲۸. اولویت دادن به حوزه‌های راهبردی صنعتی (از قبیل صنایع نفت، گاز، پتروشیمی، حمل‌ونقل، مواد پیشرفته، ساختمان، فناوری اطلاعات و ارتباطات، هوافضا، دریا، آب و کشاورزی) و افزایش ضریب نفوذ فناوری‌های پیشرفته در آن‌ها.	ماده ۵	۲۵۰ شش اقدام اساسی دولت، ارائه‌شده در صفحات ۲۷٦ و ۲۸۱ و ۲۸۸ و ۲۹۷ و ۳۰۰	ماده الحاقی (۵)- ماده الحاقی (۲۷)- ماده الحاقی (۲۸)- ماده ۱۱- ماده ۱۳- ماده ۱۷ - ماده ۲٤- ماده ۲۹	بند ۱ و ۳ ماده ۳- ماده ۷	مقرره‌ای یافت نشد.	**تطبیق لوایح با بند سیاستی:** **۱) در یکی از مواد به بند سیاستی، آن هم بسیار کلی پرداخته‌شده است و لایحه بیشتر به سیاست‌گذاری می‌ماند تا طرح‌ریزی برنامه.** **۲) باوجوداینکه باید سیاست‌گذاری با نگاه ملی و با توجه به مزیت‌ها کشور باشد، اما نگاه دولت در لوایح عمدتاً بخشی و جزئی است که ظهور و بروز این نوع نگاه در این ماده بسیار است.** **تطبیق لایحه ۵۰ ماده‌ای با بند سیاستی:** **در لایحه احکام دائمی مقرره‌ای مرتبط با این بند از سیاست‌های کلی یافت نشد.** **مقایسه لایحه ۳۱ ماده‌ای و ۳۵ ماده‌ای:** **تغییری رخ نداده است.** **مقایسه لایحه ۳۵ ماده‌ای با گزارش کمیسیون تلفیق:** **کمیسیون تلفیق سعی کرده با الحاق موادی، ضعف‌های لایحه دولت را در حوزه صنایع راهبردی بپوشاند، اما به نظر می‌رسد بازهم هدف سیاست‌ها کلی به‌طور کامل پوشش داده نشده است.**

۲۹. اولویت دادن به تأمین مواد موردنیاز صنایع داخلی کشور با تأکید بر تکمیل ظرفیت زنجیره‌ی ارزش‌افزوده ی مواد معدنی و اجرای بند ۳ سیاست‌های کلی معدن.	مقرره‌ای یافت نشد.	۳۸ اقدام اساسی دولت، ارائه‌شده در صفحه ۳۰۵	عدم ارائه پیشنهاد خاص توسط مجلس	بند ۳ ماده ۳	مقرره‌ای یافت نشد.	**تطبیق لوایح با بند سیاستی:** **۱) بسیار کلی پرداخته‌شده است و بیشتر به سیاست‌گذاری می‌ماند تا طرح‌ریزی یک برنامه عملیاتی** **۲) دولت نه در لایحه برنامه و نه در لایحه احکام دائمی، توجهی به تغییر رویکرد و نگاه به معدن و کاهش خام فروشی ندارد و همچنان بدون در نظر گرفتن سهم آیندگان از ذخایر معدنی، قسمتی از بودجه جاری کشور از طریق فروش مواد معدنی خام به دست می‌آید.** **۳) عدم توجه به مضرات خام فروشی مانند خام فروشی در صنعت نفت** **٤) تأمین نیاز صنایع داخلی، تقریباً به‌طور کامل یک موضوع ازقلم‌افتاده در لایحه برنامه است.** **تطبیق لایحه ۵۰ ماده‌ای با بند سیاستی:** **۱) تأمین نیاز صنایع داخلی، تقریباً به‌طور کامل یک موضوع ازقلم‌افتاده در لایحه برنامه است.** **۲) دولت نه در لایحه برنامه و نه در لایحه احکام دائمی، توجهی به تغییر رویکرد و نگاه به معدن و کاهش خام فروشی ندارد و همچنان بدون در نظر گرفتن سهم آیندگان از ذخایر معدنی، قسمتی از بودجه جاری کشور از طریق فروش مواد معدنی خام به دست می‌آید.** **مقایسه لایحه ۳۱ ماده‌ای و ۳۵ ماده‌ای:** **تغییری رخ نداده است.** **مقایسه لایحه ۳۵ ماده‌ای با گزارش کمیسیون تلفیق:** **هیچ‌کدام از متون مذکور مقرره‌ای در این موضوع ندارند.**

۳۰. تدوین و اجرای سند جامع و نقشه‌ی راه تحول نظام استانداردسازی کشور و مدیریت کیفیت .	ماده ۱۷	۸ اقدام اساسی دولت، ارائه‌شده در صفحات ۳۰۹ و ۳۱۰	ماده الحاقی (۱۷)	ماده ۲۰- ماده الحاقی (٤٥)	مقرره‌ای یافت نشد.	**تطبیق لوایح با بند سیاستی:** **۱) عدم به‌کارگیری ابتکار خاص در جهت پوشش این بند از سیاست‌ها علی‌رغم اشاره در اسناد پشتیبان** **۲) بی‌توجهی به استاندارد به‌عنوان یکی از ابزارهای افزایش کیفیت تولیدات و درنتیجه آن رقابت‌پذیر شدن تولیدات، در لوایح** **تطبیق لایحه ۵۰ ماده‌ای با بند سیاستی:** **در لایحه احکام دائمی مقرره‌ای مرتبط با این بند از سیاست‌های کلی یافت نشد.** **مقایسه لایحه ۳۱ ماده‌ای و ۳۵ ماده‌ای:** **تغییری رخ نداده است.** **مقایسه لایحه ۳۵ ماده‌ای با گزارش کمیسیون تلفیق:** **دولت در لایحه برنامه در مورد استاندارد در حوزه فناوری اطلاعات و خدمات سخن گفته، ولی کمیسیون تلفیق در ذیل عنوان کشاورزی و سلامت، به بحث استاندارد پرداخته است. لازم به ذکر است استاندارد و کیفیت بیش از سخن گفتن به‌صورت ضمنی و آن‌هم در مورد موضوعاتی خاص، نیاز به رسیدگی دارند.** **همچنین مجلس یکی از بندهای ماده ۱۷ لایحه قدیم را حذف نموده است**

۳۱. استقرار نظام جامع و کارآمد آمار و اطلاعات کشور.	بند ۳ ماده ٤ – بند ٤ ماده ١٤	در احکام دائمی تبصره مرتبط آمده است.	ماده الحاقی (٣٦)– ماده الحاقی (٣٧)– ماده الحاقی (٣٨)– ماده الحاقی (٣٨/١)	بند ۳ ماده ٦ – بند ٤ ماده ١٧	ماده ١١	**تطبیق لوایح با بند سیاستی:** **۱) باوجودآنکه برنامه ششم یک فرصت بسیار مناسب جهت اجرای سیاست مذکور که یک نیاز اساسی در کشور است به‌جز دو سامانه جامع اطلاعاتی که در یک حوزه خاص محدود بوده و مربوط به مدیریت و استفاده از دارایی‌ها و اموال دستگاه‌های اجرایی و سامانه «سمات» جهت ثبت فهرست طرح‌ها، پروژه‌های پژوهشی و فناوری و پایان‌نامه‌ها و رساله‌های دستگاه‌های اجرایی مورد دیگری پیش‌بینی نگردیده و گام مؤثری در جهت استقرار نظام جامع اطلاعاتی در کشور برداشته نشده است.** **۲) دولت در لوایح توجه شایسته‌ای به اهمیت نظام جامع آمار در تحقق پیشرفت نداشته است و به‌صورت کاملاً گذرا از کنار آن عبور کرده و در بهترین حالت به‌طور ضمنی به موضوع مذکور اشاره داشته است.** **تطبیق لایحه ۵۰ ماده‌ای با بند سیاستی:** **ادبیات ماده ۱۱ این لایحه، شعارگونه است و تقریباً کل بند ماده مذکور، تکرار بدیهیات است.** **مقایسه لایحه ۳۱ ماده‌ای و ۳۵ ماده‌ای:** **تغییری رخ نداده است.** **مقایسه لایحه ۳۵ ماده‌ای با گزارش کمیسیون تلفیق:** **در هیچ‌کدام از متون لوایح، به‌طور مستقیم به موضوع آمار و اطلاعات پرداخته نشده است و به‌طور ضمنی و کاملاً گذرا به تدوین نظام جامع آمار اشاراتی داشته‌اند؛ اما کمیسیون تلفیق با الحاق ٤ ماده کمک شایانی در تحقق اهداف سیاست نموده است.**

بخش امور فرهنگی

عناوین	انطباق لایحه برنامه (۳۵ ماده‌ای) با سیاست‌های ابلاغی در حوزه فرهنگی	انطباق لایحه برنامه + لایحه احکام دائمی باسیاست‌های ابلاغی در حوزه فرهنگی	تغییر لایحه جدید (۳۵ ماده‌ای) نسبت به لایحه سابق(۳۱ ماده‌ای) در حوزه فرهنگی
درصدها	٪۸	٪۸	٪۰

سیاست‌های کلی ابلاغی	لایحه احکام مورد نیاز اجرای برنامه ششم توسعه (۳۱ ماده‌ای) (۹۴/۱۱/۴)	اقدامات اساسی سند تطبیق برنامه و سیاست‌ها	گزارش کمیسیون تلفیق مجلس (۹۵/۰۲/۱۵)	لایحه برنامه (۳۵ ماده‌ای) (۹۵/۰۵/۱۲)	لایحه احکام دائمی (۵۰ماده‌ای) (۹۴/۸/۵)	ارزیابی
۶۸.تلاش شایسته برای تبیین ارزش-های انقلاب اسلامی و دفاع مقدس و دستاوردهای جمهوری اسلامی	مقرره‌ای وجود ندارد.	حمایت از پژوهشها با رویکرد شناخت انقلاب اسلامی تجلیل از نویسندگان، هنرمندان، و -پژوهشگران مبانی انقلاب اسلامی، اندیشه های امام و رهبری برگزاری مراسم بزرگداشت مناسبت های انقلاب اسلامی بزرگداشت یاد و اندیشه های امام(ره) چاپ و انتشار آثار امام و مقام معظم رهبری	ماده ۷۵ الحاقی- مفاد این ماده در جهت الزام دولت به تقویت نیروی بسیج از حیث کمیت (افزایش نیروهای بسیجی) و کیفیت (آشنایی با مبانی اندیشه امام) و استفاده از ظرفیت آن برای تحقق ارزش‌های نظام است.	مقرره‌ای وجود ندارد.	ماده ٤١: به‌منظور زنده و نمایان نگهداشتن اندیشه دینی و سیاسی و سیره عملی حضرت امام خمینی (ره) بنیانگذار جمهوری اسلامی ایران و برجسته کردن نقش آن به عنوان یک معیار اساسی در سیاستگذاری‌ها و برنامه ها و تسری آن به مجموعه ارکان نظام و نیز انتقال آن به نسل های آینده، دولت مکلف است حمایت‌های لازم از اقدامات فرهنگی، پژوهشی، آموزشی و ترویجی مرتبط را به عمل آورده و از ظرفیت همه دستگاه های مربوط به ویژه آموزش و پرورش، دانشگاه‌ها و مراکز علمی، مراکز فرهنگی و هنری حوزه‌های علمیه، صداو سیما، شهرداری‌ها و تشکل‌های مردم نهاد برای انجام این مهم	**تطبیق لوایح با بند سیاستی:** **در لوایح تقدیمی دولت به مجلس هیچ حکم و مقرره‌ای در رابطه با این سیاست وجود ندارد.** **تطبیق لایحه ۵۰ ماده‌ای با بند سیاستی:** **مقرره در نظر گرفته شده مربوط به سیاست‌های برنامه‌های پیشین است و ارتباطی با سیاست‌های برنامه ششم ندارد.** **مقایسه لایحه ۳۱ماده‌ای و ۳۵ ماده‌ای:** **هر دو لایحه فاقد برنامه و حکم مشخصی در رابطه با بند سیاستی ابلاغی هستند.** **مقایسه لایحه ۳۵ ماده‌ای با گزارش کمیسیون تلفیق:** **لایحه ۳۵ ماده‌ای هیچ استفاده‌ای از کار کارشناسی کمیسیون تلفیق مجلس ننموده است.**

					بهره‌گیری نماید. آئین‌نامه اجرایی این ماده توسط موسسه تنظیم و نشر آثار حضرت امام خمینی (ره) و سازمان مدیریت و برنامه ریزی کشور تهیه و به تصویب هیئت وزیران می‌رسد.	
۶۹.ارائه و ترویج سبک زندگی اسلامی – ایرانی و فرهنگ‌سازی درباره‌ی اصلاح الگوی مصرف و سیاست‌های اقتصاد مقاومتی	مقرره‌ای وجود ندارد.	حمایت از تشکل های مردم نهاد فرهنگی به منظور ترویج و ارتقاء اخلاق اسلامی و فرهنگ قرآنی تولید محتوای متناسب با عناصر فرهنگی مقوم اقتصاد مقاومتی ارائه آموزش های رسمی و غیررسمی مبانی و مفاهیم اقتصاد مقاومتی اعطای نشان اقتصاد مقاومتی به اشخاص دارای خدمات برجسته در این زمینه انجام پژوهش‌های کاربردی در زمینه اقتصاد مقاومتی	مقرره‌ای وجود ندارد.	مقرره‌ای وجود ندارد.	مقرره‌ای وجود ندارد.	**تطبیق لوایح با بند سیاستی:** **در لوایح تقدیمی دولت به مجلس هیچ حکم و مقرره‌ای در رابطه با این سیاست وجود ندارد.** **تطبیق لایحه ۵۰ ماده‌ای با بند سیاستی:** **حکمی در ارتباط با این بند در نظر گرفته نشده است.** **مقایسه لایحه ۳۱ماده‌ای و ۳۵ ماده‌ای:** **هر دو لایحه فاقد برنامه و حکم مشخصی در رابطه با بند سیاستی ابلاغی هستند.** **مقایسه لایحه ۳۵ ماده‌ای با گزارش کمیسیون تلفیق:** **لایحه ۳۵ ماده‌ای هیچ استفاده‌ای از کار کارشناسی کمیسیون تلفیق مجلس ننموده است.** **اقدامات اساسی دولت، علی‌رغم فقدان الزام قانونی به علت عدم ارائه به مجلس، فاقد اثرگذاری مد**

						نظر سیاست رهبری است و بیشتر حالت فرمایشی و ویترینی (اعطای نشان اقتصاد مقاومتی) دارد و یا کلی و مبهم (مثل تولید محتوای مناسب) است و دستگاه عملیاتی آن مشخص نیست.
۷۰.اجرای نقشه‌ی مهندسی فرهنگی کشور و تهیه پیوست فرهنگی برای طرح‌های مهم	مقرره‌ای وجود ندارد.	مقرره‌ای وجود ندارد.	بند ۵ ماده الحاقی (۱۵): به‌منظور کاهش آسیبهای اجتماعی و فرهنگی، تمامی طرحهای توسعه‌ای و مهم کشور باید واجد «پیوست فرهنگی و اجتماعی» باشند. استانداردهای پیوست و مصادیق طرحهای توسعه‌ای کشور، توسط شورای‌عالی اجتماعی و فرهنگی مصوب و اعلام می‌گردد. بند ٦ ماده الحاقی (۱۵): تشکیل معاونت فرهنگی-اجتماعی در دستگاههای علمی، فرهنگی و اجتماعی و استانداری‌ها با هدف انجام فعالیتهای فرهنگی- اجتماعی	مقرره‌ای وجود ندارد.	مقرره‌ای وجود ندارد.	**تطبیق لوایح با بند سیاستی:** **این سیاست در «سیاست‌های کلی برنامه پنجم توسعه» و «سیاست‌های کلی برنامه ششم توسعه» تکرار شده است. علی‌رغم تأکید رهبری بر این مقوله، در هیچ‌یک از لوایح قبلی و فعلی دولت حکم و برنامه‌ای برای این بند سیاستی در نظر گرفته نشده است.** **تطبیق لایحه ۵۰ ماده‌ای با بند سیاستی:** **حکمی در ارتباط با این بند در نظر گرفته نشده است.** **مقایسه لایحه ۳۱ماده‌ای و ۳۵ ماده‌ای:** **هر دو لایحه فاقد برنامه و حکم مشخصی در رابطه با بند سیاستی ابلاغی هستند.** **مقایسه لایحه ۳۵ ماده‌ای با گزارش کمیسیون تلفیق: علی‌رغم توجه قابل تحسین کمیسیون تلفیق به این مقوله و اختصاص دو مقرره برای تحقق «پیوست فرهنگی» و «نقشه مهندسی فرهنگی»، از پیشنهاد**

			استانها به‌منظور اجرای مصوبات ستاد راهبری نقشه مهندسی فرهنگی در سطوح ملی و منطقه‌ای			**کارشناسانه کمیسیون تلفیق در این‌باره استفاده ننموده است.**
۷۱.حمایت مادی و معنوی از هنرمندان، نوآوران، محققان و تولیدکنندگان آثار و محصولات فرهنگی و هنریِ مقوّم اخلاق، فرهنگ و هویت اسلامی-ایرانی	ماده ۱۹: ۱. وزارت فرهنگ و ارشاد مکلف است نسبت به تسهیل فرایندهای صدور مجوز و بازنگری و کاهش ضوابط و مقررات محدود کننده تولید و نشر آثار فرهنگی و هنری اقدام نماید. قوه قضائیه و نیروی انتظامی مکلفند امنیت لازم را برای تولید و نشر آثار و اجرای برنامه‌های فرهنگی و هنری دارای مجوز فراهم نماید و نسبت به جبران خسارت وارده ناشی از ممانعت، تحریک و یا اخلال در تولید و نشر این آثار اقدام کنند. ۲-وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی، سازمان صدا و سیما و سایر دستگاه‌های ذیربط مکلفند فهرست صدور مجوزها و تصدی‌های فرهنگی و هنری قابل	کشف استعدادهای خلاق در بخش فرهنگ و هنر؛ خلق فرصتهای برابر در تولید و نشر و استفاده از محصولات و آثار و خدمات فرهنگی و هنری و رسانه ای؛ حمایت از شرکت‌های کارآفرین فعال در بخش فرهنگ و هنر برای افزایش کمی و کیفی محصولات و خدمات برگزاری دوره های آموزش به منظور ارتقاء سرمایه انسانی بخش فرهنگ و هنر و رسانه؛ تجهیز مراکز و موسسات فرهنگی و هنری به امکانات و فناوری های روز؛ مقابله با قاچاق کالاها و محصولات فرهنگی و هنری؛ مقابله با تکثیر و عرضه غیرمجاز آثار و محصولات فرهنگی و هنری	بند ۱ ماده ۱۹: وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی مکلف است نسبت به تسهیل فرآیندهای صدور مجوز و بازنگری و کاهش ضوابط و مقررات محدودکننده تولید و نشر آثار فرهنگی و هنری در چهارچوب مقررات شرعی و قانونی اقدام نماید. حذف بند ۳ ماده ۱۹ ماده الحاقی(۷۱)- دولت مکلف است از ابتدای برنامه ششم توسعه، هزینه‌های تهیه و ساخت پنجاه سریال فاخر و(الف) ویژه را علاوه	ماده ۲۳: عین مفاد ماده ۱۹ لایحه قبلی	مقرره‌ای وجود ندارد.	**تطبیق لوایح با بند سیاستی:** **۱. بند ۱ ماده ۲۳ در راستای کاهش ممیزی فرهنگی درج شده است و این با هشدارهای اخیر رهبری در باب «ولنگاری فرهنگی» و «جلوگیری از تولید و توزیع کالای فرهنگی مضر» منافات دارد. هم‌چنین این ماده در راستای محدودسازی حیطه فعالیت انتظامی و انضباطی نیروی انتظامی مقرره درج کرده است.** **۲. واگذاری صدور مجوزهای فرهنگی و نیز تصدی‌های فرهنگی به بخش خصوصی می‌تواند آسیب‌زا و خطرآفرین باشد؛ هم‌اکنون که عمده مجوزها و تصدی‌ها در اختیار دولت است شاهد حجم زیادی از تولید و نشر آثار فرهنگی مخرب هستیم.** **۳. حق پخش تلویزیونی مسابقات ورزشی در راستای سیاست ابلاغی نیست** **تطبیق لایحه ۵۰ ماده‌ای با بند سیاستی:** **حکمی در ارتباط با این بند در نظر گرفته نشده است.**

	واگذاری به بخش خصوصی و تعاونی و سازمان‌های مردم نهاد را که تا پایان سال اول تعیین می‌شود در طول سال‌های برنامه ششم توسعه واگذار نمایند. آئین‌نامه این بند شامل شیوه تعیین فهرست مذکور و نحوه واگذاری و فروش با پیشنهاد سازمان و همکاری وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی و سازمان صدا و سیما به تصویب هیأت وزیران می‌رسد. ۳-سهم و نحوه پرداخت حق پخش تلویزیونی مسابقات ورزشی، طبق آئین‌نامه‌ای که توسط سازمان وزارت ورزش و جوانان تهیه و تا پایان سال اول برنامه به تصویب هیأت وزیران می‌رسد تعیین می‌شود. بند۵ ماده ١٤: «تمامی دستگاه‌های اجرایی کشور موظفند به منظور حمایت از نخبگان علمی، فرهنگی و هنری کشور و تکریم پیشکسوتان حوزه های		بر اعتبارات معمول، به سازمان صدا و سیما اختصاص دهد.			**مقایسه لایحه ۳۱ماده‌ای و ۳۵ ماده‌ای:** **هیچ تغییری رخ نداده است.** **مقایسه لایحه ۳۵ ماده‌ای با گزارش کمیسیون تلفیق:** **در گزارش کمیسیون تلفیق، قید «در چهارچوب مقررات شرعی و قانونی» به بند ۱ ماده ۱۹ اضافه شده بود که درواقع تصحیح‌کننده مقرره دولت بود و بند ۳ نیز حذف شده بود، که دولت در لایحه جدید هیچ‌یک از این دقت‌نظرهای کارشناسی را مطمح نظر قرار نداده است. هم‌چنین ماده‌ای در نظر گرفته بود که کاملا در جهت تحقق سیاست ابلاغی رهبری بود و آن هم «تأمین هزینه ۵۰ سریال فاخر نوع الف» بود، که این ماده هم در لایحه جدید دولت بدان اعتنایی نشده است.**

	مذکور و بهره مندی از توان و ظرفیت آنان برای توسعه کشور، طی مدت یک سال، برنامه‌های عملیاتی خود را منطبق با سند راهبردی کشور در امور نخبگان، تهیه و از سال دوم اجرای برنامه ششم توسعه کشور به مرحله اجرا درآورند».					
۷۲.حضور مؤثر نهادهای فرهنگی دولتی و مردمی در فضای مجازی به‌منظور توسعه و ترویج فرهنگ، مفاهیم و هویت اسلامی - ایرانی و مقابله با تهدیدات	مقرره‌ای وجود ندارد.	شرکت در مجامع، جشنواره ها و رویدادهای فرهنگی و هنری بین المللی، برگزاری جشنواره ها، نمایشگاه ها و همایش های فرهنگی و هنری بین المللی در داخل و خارج از کشور؛ تجلیل از فعالان و نخبگان عرصه ی فرهنگ و هنر ایرانی و اسلامی در سطح جهان؛ انجام فعالیت‌های فرهنگی دوجانبه با توجه به مولفه هایی از قبیل :اشتراکات قومی و مذهبی، زبانی، دینی به منظور ارتقا وجهه بین المللی ایران تولید آثار فرهنگی و هنری برای	ماده الحاقی(۷۰)- در راستای اجرای طرح «راه اندازی و گسترش رسانه های نوین» به‌صورت خدمات صوت و تصویر در فضای مجازی، دولت مکلف است از ابتدای اجرای برنامه ششم توسعه، اعتبار لازم برای اجرای این طرح را علاوه بر اعتبارات معمول سازمان صدا و سیما تأمین نماید.	مقرره‌ای وجود ندارد.	مقرره‌ای وجود ندارد.	**تطبیق لوایح با بند سیاستی:** **در لوایح تقدیمی دولت به مجلس هیچ حکم و مقرره‌ای در رابطه با این سیاست وجود ندارد.** **تطبیق لایحه ۵۰ ماده‌ای با بند سیاستی:** **حکمی در ارتباط با این بند در نظر گرفته نشده است.** **مقایسه لایحه ۳۱ماده‌ای و ۳۵ ماده‌ای:** **هر دو لایحه فاقد برنامه و حکم مشخصی در رابطه با بند سیاستی ابلاغی هستند.** **مقایسه لایحه ۳۵ ماده‌ای با گزارش کمیسیون تلفیق:** **ماده الحاقی کمیسیون تلفیق، علی‌رغم اثرگذاری و عملیاتی بودن، در لایحه دولت مورد توجه قرار نگرفته است.** **اقدامات اساسی دولت که در سند**

		تبیین ویژگی صلح دوستی ایرانیان و ایجاد جهانی عاری از خشونت؛				**تطبیق مندرج است، علی‌رغم اشکال در فقدان الزام قانونی، بی‌ارتباط با سیاست ابلاغی (تجلیل از فعالان و نخبگان عرصه ی فرهنگ و هنر ایرانی و اسلامی در سطح جهان)، نمایشی و بی‌محتوا (شرکت در مجامع، جشنواره ها و رویدادهای فرهنگی و هنری بین المللی) و غیرعملیاتی و نظری (انجام مطالعات و پژوهش های مرتبط با سنجش شاخص ها؛ مولفه ها و عناصر هویت، سرمایه اجتماعی و انسجام ملی؛) است.** **علی‌رغم اهمیت جایگاه «فضای مجازی» در اندیشه رهبری، نه در لوایح و نه در احکام دائمی، به این مهم توجهی مبذول نشده است.**
۷۳.توجه ویژه به توسعه و تجلی مفاهیم، نمادها و شاخص‌های هویت اسلامی – ایرانی در ساختارهای سیاسی، اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی کشور	مقرره‌ای وجود ندارد.	برپایی جشنواره ها و نمایشگاه های فرهنگی و هنری ملی در سطح استان های کشو با رویکرد تقویت انسجام ملی برپایی نمایشگاه ها، جشنوارها و دیگر رویدادهای فرهنگی و هنری اقوام ایرانی تکریم نخبگان و فعالان عرصه های فرهنگی و هنری با رویکرد هویت اسلامی – ایرانی و انسجام ملی	مقرره‌ای وجود ندا.رد	مقرره‌ای وجود ندارد.	مقرره‌ای وجود ندارد.	**تطبیق لوایح با بند سیاستی:** **در لوایح تقدیمی دولت به مجلس هیچ حکم و مقرره‌ای در رابطه با این سیاست وجود ندارد.** **تطبیق لایحه ۵۰ ماده‌ای با بند سیاستی:** **حکمی در ارتباط با این بند در نظر گرفته نشده است.** **مقایسه لایحه ۳۱ماده‌ای و ۳۵ ماده‌ای:** **هر دو لایحه فاقد برنامه و حکم مشخصی در رابطه با بند سیاستی ابلاغی هستند.**

		انجام مطالعات و پژوهش های مرتبط با سنجش شاخص ها؛ مولفه ها و عناصر هویت، سرمایه اجتماعی و انسجام ملی؛ برگزاری نشست های تخصصی و اتاق های فکر فرهنگی به منظور ایجاد وفاق فرهنگی بین نخبگان، سیاست گذاران و مدیران فرهنگی و هنری کشور				**مقایسه لایحه ۳۵ ماده‌ای با گزارش کمیسیون تلفیق:** **هر دو فاقد برنامه و حکم مشخصی در این رابطه هستند.** **اقدامات در نظرگرفته شده توسط دولت، علی‌رغم عاری بودن از الزام قانونی، مشابه اقدامات در نظر گرفته شده برای سیاست قبلی است، مثلا در بند ۷۲ سه اقدام « شرکت در مجامع، جشنواره ها و رویدادهای فرهنگی و هنری بین المللی»، «برگزاری جشنواره ها، نمایشگاه ها و همایش های فرهنگی و هنری بین المللی در داخل و خارج از کشور»و «تجلیل از فعالان و نخبگان عرصه ی فرهنگ و هنر ایرانی و اسلامی در سطح جهان» در نظر گرفته شده است؛ و برای بند ۷۳ اقداماتی مثل «برپایی جشنواره ها و نمایشگاه های فرهنگی و هنری ملی در سطح استان های کشو با رویکرد تقویت انسجام ملی»، «برپایی نمایشگاه ها، جشنوارها و دیگر رویدادهای فرهنگی و هنری اقوام ایرانی» و «تکریم نخبگان و فعالان عرصه های فرهنگی و هنری با رویکرد هویت اسلامی – ایرانی و انسجام ملی» در نظر گرفته شده که همانگونه که مشاهده می‌شود گویا همه اقدامات به‌نوعی تکراری و فاقد**

						اثربخشی لازم جهت تحقق سیاست ابلاغی است.

بخش امور علم، فناوری و نوآوری

عناوین	انطباق لایحه برنامه (۳۵ ماده‌ای) با سیاست‌های ابلاغی در حوزه علم و فناوری و نوآوری	انطباق لایحه برنامه + لایحه احکام دائمی باسیاست‌های ابلاغی در حوزه علم و فناوری و نوآوری	تغییر لایحه جدید (۳۵ ماده‌ای) نسبت به لایحه سابق(۳۱ ماده‌ای) در حوزه علم و فناوری و نوآوری
درصدها	٪۲۵	٪۳۲	٪۰

سیاست‌های کلی ابلاغی	**لایحه احکام مورد نیاز اجرای برنامه ششم توسعه (۳۱ ماده‌ای) (۹۴/۱۱/۴)**	**اقدامات اساسی سند تطبیق برنامه و سیاست‌ها**	**گزارش کمیسیون تلفیق مجلس (۹۵/۰۲/۱۵)**	**لایحه برنامه (۳۵ ماده‌ای) (۹۵/۰۵/۱۲)**	**لایحه احکام دائمی (۵۰ماده‌ای) (۹۴/۸/۵)**	**ارزیابی**

۷٤ -دستیابی به رتبه اول منطقه در علم و فناوری و تثبیت آن با اهتمام به تحقق سیاست‌های کلی علم و فناوری.	عدم وجود مقررهٔ قانونی	۹ اقدام اساسی (ص۵۸۷)	عدم وجود مقررهٔ قانونی	عدم وجود مقرره قانونی	عدم وجود مقرره قانونی	**تطبیق لوایح با بند سیاستی:** **در لوایح تقدیمی دولت به مجلس هیچ حکم و مقرره‌ای در رابطه با این سیاست وجود ندارد.** **تطبیق لایحه ۵۰ ماده‌ای با بند سیاستی:** **لایحهٔ احکام دائمی در رابطه با بند سیاست فاقد مقررهٔ قانونی است.** **مقایسه لایحه ۳۱ماده‌ای و ۳۵ ماده‌ای:** **هردو لایحه فاقد برنامه مشخصی در رابطه با بند سیاستی ابلاغی برنامه ششم توسعه هستند.** **سایر موارد:** **اقدامات اساسی پیش بینی شده در سند تطبیق راهبردی، مطلوب به نظر می‌رسد و در راستای سیاست‌های کلی برنامه ششم ارزیابی می‌گردد؛ با این حال در لوایح پیشنهادی هیچ‌گونه مقرره‌ای برای تحقق آنها پیش‌بینی نشده و صورت قانونی پیدا نکرده است.**
۷۵ -اجرای سند تحول	بند ۱ ماده ١٤: وزارت آموزش و پرورش مجاز است در جهت ارتقاء کیفیت، عدالت آموزشی و بهره وری نسبت به خرید خدمات از بخش خصوصی و تعاونی اقدام نماید. ارائه خدمات آموزشی در این گونه مدارس با استفاده از نیروی انسانی، تجهیزات و امکانات بخش خصوصی و	٤۲ اقدام اساسی (صص ۵۹۵-۵۹٤)	بند ۱ ماده ١٤- وزارت آموزش و پرورش مجاز است در جهت ارتقای کیفیت، عدالت آموزشی و بهره‌وری نسبت به خرید خدمات از بخش خصوصی و تعاونی اقدام نماید. آیین‌نامه نحوه خرید خدمات براساس ضوابطی است که وزارت آموزش و پرورش	عین مفاد بند ۱ ماده ١٤ لایحه قبلی	عدم وجود مقررهٔ قانونی	**تطبیق لوایح با بند سیاستی:** **کل مفاد مرتبط با وزارت آموزش و پرورش در لایحه برنامه ششم به خرید خدمات از بخش خصوصی و تعاونی محدود می‌شود و سایر ابعاد آن مورد توجه قرار نگرفته است.** **فقدان مقرره‌گذاری در خصوص الزام وزارت آموزش و پرورش در زمینهٔ تأمین و تدارک زیر ساخت‌های اجرای سند تحول .** **فقدان تعیین تکلیف قانونی در زمینهٔ دوران تحصیلی کودکی و نوجوانی.**

بنیـــادین آمـــوزش و پـــرورش و تأکیـــد بـــر دوران تحصیلی کودکی و نوجوانی	تعـاونی و یـا بـا مشـارکت در استفاده از امکانات و تجهیزات بخش دولتی و نیـروی انسـانی خصوصی و تعاونی بـر اسـاس ضوابطی که به تصویب هیـأت وزیـران مـی رسـد، صـورت مـی‌گیـرد. آمـوزش عمـومی دولتی در طول سال های برنامه ششم رایگان می باشد.		تهیـه و بـه تصـویب هیـأت وزیران می رسد.			**تطبیق لایحه ۵۰ ماده‌ای با بند سیاستی:** **لایحهٔ احکام دائمی در رابطه با بند سیاست فاقد مقررهٔ قانونی است.** **مقایسهٔ لایحهٔ ۳۱ ماده‌ای با لایحه ۳۵ ماده‌ای:** **هردو لایحهٔ قبلی و جدید واجد مقرره تکراری می‌باشد.** **مقایسهٔ لایحهٔ ۳۵ ماده‌ای دولت با گزارش کمیسیون تلفیق مجلس:** **در گزارش کمیسیون تلفیق تنظیم آیین‌نامه نحوه خرید خدمات منوط به ضوابطی است که از طرف وزارت آموزش و پرورش تهیه گردد که این مقوله به نوعی تنظیم آیین‌نامه را کارشناسی‌تر و تخصصی‌تر می‌کند درحالی که دولت در لایحه جدید این دقت‌نظرهای کارشناسی را مطمح نظر قرار نداده است.** **سایر موارد:** **اقدامات اساسی پیش‌بینی شده در سند تطبیق راهبردی، نسبتا مطلوب به نظر می‌رسد اما شایان ذکر است که دولت در تدوین لایحه پیشنهادی التفاوتی به این اقدامات نداشته است و ظاهرا به مثابه یک کار فرمایشی بدون آنکه صورت قانونی به آنها بدهد، تنظیم نموده است.**
	عدم وجود مقررهٔ قانونی	۳۰ اقدام اساسی (صص ۶۰۲-۶۰۱)	ماده الحاقی(۶۰)- بـه‌منظـور توسـعه و تضـمین کیفیت آموزش‌های حرفـه‌ای، وزارتخانـه‌هـای آمـوزش و پرورش، علـوم، تحقیقـات و	عدم وجود مقررهٔ قانونی	عدم وجود مقررهٔ قانونی	**تطبیق لوایح با بند سیاستی:** **علی‌رغم پیش‌بینی ۳۰ اقدام اساسی در این خصوص مقرره‌ای در لوایح پیشنهادی و لایحه احکام دائمی لحاظ نشده است. و این امر نمایانگر آن است که دولت در راستای تحقق این**

۷۶: افزایش سهم آموزش‌های مهارتی در نظام آموزشی کشور.			فناوری، بهداشت، درمان و آموزش پزشکی، کار، تعاون و رفاه اجتماعی موظفند بر مبنای نظام صلاحیت‌های حرفه‌ای مشاغل و نظام جامع اطلاعات بازار کار، نسبت به بازنگری در محتوای رشته‌های تحصیلی، اعتباربخشی مدارک، گواهینامه‌ها و مؤسسات آموزشی تابعه و تدوین یا بازنگری در آیین‌نامه ارتقاء و ارزیابی مربیان و اساتید مرتبط با حوزه فعالیت خود اقدام نمایند. ماده الحاقی(۶۱)- وزارت آموزش و پرورش موظف است با پیش‌بینی برنامه و ساعات تدریس در برنامه درسی دانش‌آموزان زمینه آشنایی دانش‌آموزان شاخه نظری دوره دوم متوسطه را با یک مهارت شغلی با توجه به نیازهای بازار کار فراهم نماید. سازمان آموزش فنی و حرفه‌ای موظف به مشارکت در اجرای برنامه‌های موضوع این بند می‌باشد.			**بند سیاستی هیچ گونه برنامه‌ای پیش‌بینی نکرده است.** **- تطبیق لایحه ۵۰ ماده‌ای با بند سیاستی: لایحهٔ احکام دائمی در رابطه با بند سیاست فاقد مقررهٔ قانونی است.** **- مقایسه لایحه ۳۱ماده‌ای و ۳۵ ماده‌ای: هر دو لایحه فاقد برنامه مشخصی در رابطه با بند سیاستی ابلاغی هستند.** **- مقایسهٔ لایحهٔ ۳۵ ماده‌ای دولت با گزارش کمیسیون تلفیق مجلس:** **علیرغم آن‌که در لایحهٔ قبلی پیشنهادی دولت، مقرره‌ای پیش‌بینی نشده اما در گزارش کمیسیون تلفیق نسبت به این موضوع التفات قابل توجهی صورت گرفته و در «مادهٔ ۶۰ الحاقی» ٤ وزارت‌خانه آموزش و پرورش، کار، علوم و بهداشت و درمان را موظف نموده که به منظور توسعه و ارتقا کیفیت آموزش‌های حرفه‌ای به بازنگری در محتوای رشته‌های تحصیلی، اعتبار بخشی به مدارک و به بازنگری در آیین‌نامه ارتقاء و ارزیابی مربیان و اساتید بپردازند.** **همچنین در «مادهٔ ۶۱ الحاقی» نیز سازمان آموزش فنی و حرفه‌ای موظف به مشارکت با وزارت آموزش و پرورش شده تا زمینهٔ آشنایی دانش‌آموزان شاخهٔ نظری را با یک مهارت شغلی فراهم نمایند.** **اما علی‌رغم پیشنهادات کارشناسانه و پوشش‌دهنده سیاست ابلاغی در این موضوع، دولت در لایحه جدید نیز توجهی به اسناد کارشناسی کمیسیون تلفیق ننموده و پیشنهادات**

						را در لایحه جدید لحاظ نکرده است.
۷۷: توسعه علوم پایه و تحقیقات‌بنیادی، نظریه‌پردازی و نوآوری در چارچوب سیاست‌های کلی علم و فناوری و نقشه جامع علمی کشور	بند ۳ ماده ١٤- تمامی دستگاه های اجرایی مجازند علاوه بر اعتبارات پژوهشی که ذیل دستگاه در قوانین بودجه سالانه منظور شده است، حداقل دو درصد از اعتبارات هزینه ای بجز فصل یک و شش و حداقل دو درصد از کل اعتبارات تملک دارایی های سرمایه ای خود را برای امور پژوهشی و توسعه فناوری اختصاص دهند. آیین نامه اجرایی این بند حداکثر دو ماه پس از ابلاغ این قانون توسط سازمان و وزارت علوم، تحقیقات و فناوری و همکاری دستگاه های ذی‌ربط تهیه و به تصویب هیأت وزیران می رسد.	۱۰ اقدام اساسی (ص٦٠٦)	بند ۳ ماده ١٤- تمامی دستگاههای اجرائی مجازند علاوه بر اعتبارات پژوهشی که ذیل دستگاه در قوانین بودجه سالانه منظور شده است، حداقل دو درصد (۲٪) از اعتبارات هزینه‌ای به‌جز فصل یک و شش و حداقل دو درصد (۲٪) از کل اعتبارات تملک دارایی‌های سرمایه‌ای خود را برای امور پژوهشی و توسعه فناوری اختصاص دهند. آیین‌نامه اجرائی این بند حداکثر دوماه پس از ابلاغ این قانون توسط سازمان و وزارت علوم، تحقیقات و فناوری و همکاری دستگاههای ذی‌ربط تهیه و به تصویب هیأت وزیران می‌رسد.	عین مفاد بند ۳ ماده ١٤ لایحهٔ قبلی	عدم وجود مقررهٔ قانونی	**تطبیق لوایح با بند سیاستی:** **نادیده گرفتن نقشهٔ جامع علمی** **فقدان سازوکار لازم نظارت بر جریان علمی کشور** **عدم الزام قانونی لازم در جهت تحقق برنامه‌های پیشنهادی** **تطبیق لایحه ۵۰ ماده‌ای با بند سیاستی:** **لایحهٔ احکام دائمی در رابطه با بند سیاست فاقد مقررهٔ قانونی است.** **مقایسهٔ لایحهٔ ۳۱ ماده‌ای با لایحه ۳۵ ماده‌ای** **هر دو لایحهٔ قبلی و جدید واجد مقرره تکراری می‌باشد.** **مقایسهٔ لایحهٔ ۳۵ ماده‌ای دولت با گزارش کمیسیون تلفیق مجلس:** **در گزارش کمیسیون هیچ‌گونه تغییر و اصلاحی نیز نسبت به این لایحه صورت نگرفته است و دولت نیز علیرغم انتقادات وارد به این ماده عین مفاد لایحه قبل را به عنوان لایحه جدید ارائه داده است.**
	بند ٤ ماده١٤ - به منظور افزایش بهره وری نظام ملی نوآوری، اجتناب از اجرای پژوهش های تکراری و انتشار اطلاعات و ایجاد شفافیت در انجام پروژه های تحقیقاتی و با هدف شناسایی و به‌کارگیری و تجاری‌سازی	۱۰ اقدام اساسی (ص ٦٠٦)	بند ٤ ماده ١٤- به‌منظور افزایش بهره‌وری نظام ملی نوآوری، اجتناب از تعریف و اجرای پژوهش‌های تکراری و انتشار اطلاعات و ایجاد شفافیت در انجام پروژه‌های تحقیقاتی و با هدف شناسایی و به‌کارگیری و تجاری‌سازی	عین مفاد بند ٤ ماده ١٤	ماده ۱۱- به منظور یکپارچه‌سازی، ساماندهی و رفع موازی‌کاری در نظام آماری کشور: الف- مرکز آمار ایران مرجع رسمی تهیه، اعلام و انتشار	**تطبیق لوایح با بند سیاستی:** **سامانه پیشنهادی تنها مظروفی در جهت شناسایی پژوهش‌های علمی بوده و عملاً در جهت کاهش پژوهش‌های تکراری و یا حمایت و تجاری‌سازی از تحقیقات برنامه خاصی اندیشیده نشده است.** **همچنین عمده قطب‌های علمی کشور مستقل از دستگاه‌های اجرایی بوده و عملاً عدم کارایی لازم**

۱-۷۷ -ساماندهی نظام ملی آمار و اطلاعات علمی، پژوهشی و فناوری جامع و کارآمد.	دستاوردهای حاصل از پژوهش و توسعه، کلیه دستگاه های اجرایی موظفند فهرست طرح ها، پروژه های پژوهشی و فناوری و پایان‌نامه ها و رساله‌های خود را در سامانه «سمات» ثبت کنند. سازمان و وزارت علوم، تحقیقات و فناوری موظفند ظرف مدت یک سال از تصویب این قانون، ساز و کار اجرای مورد نیاز را تهیه و به تصویب هیات وزیران برسانند.		دستاوردهای حاصل از پژوهش و توسعه، کلیه دستگاههای اجرائی موظفند اطلاعات و داده‌های مربوط به طرحها، پروژه‌های پژوهشی و فناوری و پایان‌نامه‌ها و رساله‌های خود به‌همراه هزینه‌های انجام شده برای انجام آنها را در سامانه‌های اختصاصی خود ثبت و منتشر نمایند. سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی موظف است ظرف مدت یک‌سال از تصویب این قانون، سازوکار ایجاد ارتباط بین سامانه‌های فوق‌الذکر را درقالب سامانه جامع مدیریت و انتشار دستاوردهای پژوهشی و فناوری با امکان دسترسی عمومی به اطلاعات و داده‌های آن و همچنین ایجاد زیرساخت‌های مورد نیاز سامانه و ضمانت اجرای آن طراحی و اجراء نماید.		آمارهای رسمی کشور است.ب- مرکز آمار ایران با همکاری دستگاه‌های اجرایی نسبت به تهیه برنامه ملی آماری کشور مبتنی بر فناوری‌های نوین با رعایت استانداردها و ضوابط تولید و انتشار آمارهای رسمی، استقرار نظام آمارهای ثبتی و استقرار و تغذیه مستمر پایگاه اطلاعات آماری کشور اقدام نماید. این برنامه با پیشنهاد مرکز آمار ایران و تصویب شورای عالی آمار ایران برای دستگاه‌های اجرایی لازم‌الاجرا است. ج- به دستگاه های اجرایی اجازه داده می‌شود در حدود وظایف قانونی خود	**جهت پیشبرد سیاست ابلاغی رهبری در این برنامه پیشنهادی دولت مشهود است.** **- مقایسهٔ لایحهٔ احکام دائمی با بند سیاستی:** **در ماده ۱۱ احکام دائمی به منظور ساماندهی و یکپارچه‌سازی نظام آماری، مرکز آمار ایران به عنوان مرجع رسمی اعلام آمار معرفی شده البته به سایر دستگاه‌های اجرایی نیز اجازه انتشار آمار در حوزه تخصصی خود را داده است که این امر را منوط به رعایت ضوابط و استانداردهای مورد تأیید شورای عالی آمار نموده است. اما نکته قابل توجه آن است که اگرچه مرکز آمار را ملزم به تهیه برنامه ملی آمار مبتنی فناوری نوین نموده اما در زمینه گردآوری داده‌ها در حوزه علم نیز تعیین تکلیفی صورت نگرفته است.** **- مقایسهٔ لایحهٔ ۳۱ ماده‌ای با لایحه ۳۵ ماده‌ای** **هر دو لایحهٔ قبلی و جدید واجد مقرره تکراری می‌باشد.** **- مقایسهٔ لایحهٔ ۳۵ ماده‌ای دولت با گزارش کمیسیون تلفیق مجلس:** **تغییری که در گزارش کمیسیون تلفیق نسبت به لایحه قبلی صورت گرفته آن است که در لایحه قبلی دستگاه‌های اجرایی را موظف به ثبت تمام طرح‌ها علمی در یک سامانه پیشنهادی تحت عنوان «سمات» نموده، در حالی‌که در گزارش کمیسیون دستگاه‌ها موظف به ثبت طرح‌های خود**

					و در چـــــارچوب ضـــــــــوابط و استانداردهای مـورد تأیید شورای عـالی آمار نسبت به تولیـد آمـــار تخصصـــی حـوزه مربـوط بـه خود اقـدام نماینـد. نظـارت بـر حسـن اجرای این مـاده بـر عهـــده ســـازمان مـــــــدیریت و برنامه‌ریزی کشور و در صورت تفویض با معاونـت ذی‌ربـط آن (مرکـــز آمـــار ایران) است.	**در سامانه اختصاصی متعلق به خود شدند و سازمان مدیریت نیز ملزم به تدارک زیرساخت‌های ارتباط‌گیری با سامانه جامع و تامین ضمانت اجرای عدم انجام توسط دستگاه‌ها نموده است که در لایحه جدید دولت نیز توجهی به اسناد کارشناسی کمیسیون تلفیق ننموده است و پیشنهادات را در لایحه جدید لحاظ ننموده است.**
۲-۷۷ -تحـول و ارتقـاء علـوم انسـانی بـویژه تعمیق شـناخت معـارف دینـی و مبـانی انقـلاب اسلامی.	عدم وجود مقررهٔ قانونی	۱۰ اقدام اساسی (ص ٦٠٦)	عدم وجود مقررهٔ قانونی	عدم وجود مقررهٔ قانونی	عدم وجود مقررهٔ قانونی	**تطبیق لوایح با بند سیاستی:** **در لوایح تقدیمی دولت به مجلس هیچ حکم و مقرره‌ای در رابطه با این سیاست وجود ندارد.** **تطبیق لایحه ۵۰ ماده‌ای با بند سیاستی:** **لایحهٔ احکام دائمی در رابطه با بند سیاست فاقد مقررهٔ قانونی است.** **مقایسه لایحه ۳۱ماده‌ای و ۳۵ ماده‌ای:** **هر دو لایحه فاقد برنامه مشخصی در رابطه با بند سیاستی ابلاغی برنامه ششم توسعه هستند.**

						مقایسهٔ لایحهٔ ۳۵ ماده‌ای دولت با گزارش کمیسیون تلفیق مجلس: **کمیسیون تلفیق مقرره‌ای در این خصوص لحاظ نکرده است.**
۷۸ -تنظیم رابطه متقابل تحصیل با اشتغال و متناسب سازی سطوح و رشته های تحصیلی با نقشه جامع علمی کشور و نیازهای تولید و اشتغال.	عدم وجود مقررهٔ قانونی	٤٤ اقدام اساسی (ص ٦١١٢-٦١١-٦١٠)	ماده الحاقی(٦٢)- وزارت علوم، تحقیقات و فناوری و وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی موظفند در راستای تنظیم رابطه متقابل تحصیل با اشتغال و متناسب‌سازی سطوح و رشته‌های تحصیلی با آمایش آموزش‌عالی و نیازهای تولید و اشتغال اقدامات زیر را انجام دهند: الف) توسعه متوازن آموزش‌عالی با تأکید بر استقرار کامل سیاست‌های اجرائی آمایش آموزش‌عالی تعیین و ابلاغ مأموریت کلیه مؤسسات آموزش‌عالی براساس سیاست‌های اجرائی آمایش آموزش‌عالی؛ استقرار نظام سطح‌بندی دانشگاهها به تفکیک مأموریت‌ها و اعمال نتایج آن در میزان حمایت‌های مالی دولت؛ بازنگری در ظرفیت پذیرش رشته‌های تحصیلی مبتنی بر نیازها و مزیت‌های منطقه‌ای	عدم وجود مقررهٔ قانونی	عدم وجود مقرره قانونی	**تطبیق لوایح با بند سیاستی:** **علی‌رغم پیش‌بینی ٤٤ اقدام اساسی در این خصوص مقرره‌ای در لوایح پیشنهادی و لایحه احکام دائمی لحاظ نشده است. و این امر نمایانگر آن است که دولت در راستای تحقق این بند سیاستی هیچ‌گونه برنامه‌ای پیش‌بینی نکرده است.** **تطبیق لایحه ۵۰ ماده‌ای با بند سیاستی: لایحهٔ احکام دائمی در رابطه با بند سیاست فاقد مقررهٔ قانونی است.** **مقایسه لایحه ۳۱ ماده‌ای و ۳۵ ماده‌ای:** **هر دو لایحه فاقد برنامه مشخصی در رابطه با بند سیاستی ابلاغی برنامه ششم توسعه هستند.** **مقایسهٔ لایحهٔ ۳۵ ماده‌ای دولت با گزارش کمیسیون تلفیق مجلس:** **علی‌رغم آن‌که در لایحهٔ قبلی پیشنهادی دولت، مقرره‌ای پیش‌بینی نشده اما در گزارش کمیسیون تلفیق نسبت به این موضوع التفات قابل توجهی صورت گرفته و در «مادهٔ ٦٢ الحاقی» دو وزارت‌خانه علوم و بهداشت و درمان موظف شدند که به :** **۱.بازنگری در ظرفیت پذیرش رشته‌های تحصیلی مبتنی بر نیازها و مزیت‌های منطقه‌ای و**

			و مأموریت دانشگاه‌ها با مشارکت‌دادن ذی‌نفعان بخش‌های اقتصادی- اجتماعی. ب)متناسب‌سازی جمعیت دانشجویی در دانشگاههای با مأموریت علمی- مهارتی و دانشگاه‌های با مأموریت علمی- پژوهشی؛ و ایجاد تنوع در انواع مدارک تحصیلی در چهارچوب نظام صلاحیت حرفه‌ای ج) توانمندسازی شغلی و کارآفرینی دانشجویان، منظور نمودن ملاک میزان اجرای دوره‌های کارورزی در رتبه‌بندی و سطح‌بندی دانشگاهها، تقویت جایگاه کارآموزی و کارورزی در برنامه درسی رشته‌های تحصیلی، ارتقای کنترل کیفیت دوره‌های کارآموزی و کارورزی و حمایت مالی از بنگاههای اقتصادی و اجتماعی جذب‌کننده دانشجویان در دوره‌های کارآموزی و کارورزی د) همکاری با وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی و مرکز آمار و سایر نهادهای مرتبط			**مأموریت دانشگاه‌ها با مشارکت‌دادن ذی‌نفعان بخش‌های اقتصادی- اجتماعی.** **۲. متناسب‌سازی جمعیت دانشجویی در دانشگاههای با مأموریت علمی- مهارتی- پژوهشی** **۳. ایجاد تنوع در انواع مدارک تحصیلی در چهارچوب نظام صلاحیت حرفه‌ای** **٤.منظور نمودن ملاک میزان اجرای دوره‌های کارورزی در رتبه‌بندی و سطح‌بندی دانشگاه‌ها** **٥.تقویت جایگاه کارآموزی و کارورزی در برنامه درسی رشته‌های تحصیلی** **٦.ارتقای کنترل کیفیت دوره‌های کارآموزی و کارورزی و حمایت مالی از بنگاه‌های اقتصادی و اجتماعی جذب‌کننده دانشجویان در دوره‌های کارآموزی و کارورزی** **۷. همکاری با وزارت تعاون و مرکز آمار و سایر نهادهای مرتبط جهت انتشار عمومی گزارش سالیانه از وضعیت اشتغال مرتبط، اشتغال نامرتبط و بیکاری دانش‌آموختگان هر یک از رشته‌های تحصیلی بپردازند که علی‌رغم پیشنهادات کارشناسانهٔ کمیسیون تلفیق، در لایحه جدید دولت نیز توجهی به اسناد کارشناسی کمیسیون تلفیق ننموده است و پیشنهادات را در لایحه جدید لحاظ ننموده است.**

			جهت انتشار عمومی گزارش سالیانه از وضعیت اشتغال مرتبط، اشتغال نامرتبط و بیکاری دانش‌آموختگان هر یک از رشته‌های تحصیلی			
۷۹ - گسترش همکاری و تعامل فعال، سازنده و الهام‌بخش در حوزه‌ی علم و فناوری با سایر کشورها و مراکز علمی و فنی معتبر منطقه‌ای و جهانی به‌ویژه جهان اسلام و توسعه‌ی تجارت و صادرات محصودانش	بند ۲، ۷ و ۸ ماده ١٤: بند ۲: به دولت اجازه داده می شود به منظور ارتقای علمی و رقابت بین دانشگاه‌های کشور و تعاملات بین‌المللی در طی برنامه ششم نسبت به ایجاد واحده او شعب آموزش عالی با مشارکت دانشگاه های معتبر بین المللی و دانشگاه‌ها و موسسات آموزش عالی و فنی و حرفه ای در داخل کشور اقدام نماید. نحوه سرمایه گذاری مشترک، تسهیل تعاملات ارزی و تردد اعضای هیئت علمی و دانشجویان در آیین نامه اجرایی که با پیشنهاد سازمان و دستگاه های اجرایی ذی‌ربط به تصویب هیأت وزیران می رسد، مشخص خواهد شد. بند ۷: به منظور پیشتازی در اقتصاد دانش بنیان و افزایش تولید و صادرات محصولات و خدمات دانش بنیان سیاست های کلی اقتصاد مقاومتی	۱۰ اقدام اساسی (ص ٦١٦)	بند ۲ حذف شد. بند ۷ ماده ١٤: به‌منظور پیشتازی در اقتصاد دانش‌بنیان و افزایش تولید و صادرات محصولات و خدمات دانش‌بنیان در اجرای سیاست‌های کلی اقتصاد مقاومتی دولت مجاز است برای توسعه و انتشار فناوری و حمایت از شرکتهای دانش‌بنیان نسبت به حمایت مالی از پژوهش‌های تقاضامحور مشترک با دانشگاهها و مؤسسات آموزش‌عالی، پژوهشی و فناوری، حوزه‌های علمیه و شرکتهای دانش‌بنیان در موارد ناظر به حل مشکلات کشور، مشروط به اینکه حداقل پنجاه‌ویک درصد(۵۱٪) از هزینه‌های آن را کارفرما و یا بهره‌بردار تأمین و تعهد کرده باشد، اقدام نمایند. همچنین لازم است اطلاعات و داده‌های قراردادها در سامانه	عین مفاده بند ۲، ۷ و ۸ ماده ١٤ لایحه قبلی	عدم وجود مقررهٔ قانونی	**تطبیق لوایح با بند سیاستی:** **لایحه پیشنهادی دولت در این خصوص مشوق توسعه صادرات محصولات دانش بنیان از طریق حمایت از شرکت‌های دانش بنیان به شمار می‌آید اما مشکلی که دارد آن است که حمایت دولت صرفا حمایت مالی و پولی باشد و سایر جنبه‌ها همچون اصلاح ساختارهای تشویق تولید محصولات دانش (از جمله برداشتن موانع حمایتی) لحاظ نشده است.** **مشکل دیگر حمایت پولی آن است که ممکن است منجر به ایجاد رانت اقتصادی بین تولید کنندگان محصولات دانش بنیان گردد و در عین حال به عدم تخصیص بهینه منابع بین فعالیت‌کننده حوزه محصولات دانش بنیان نیز منجر شود.** **تطبیق لایحه ۵۰ ماده‌ای با بند سیاستی:** **لایحهٔ احکام دائمی در رابطه با بند سیاست فاقد مقررهٔ قانونی است.** **مقایسهٔ لایحهٔ ۳۱ ماده‌ای با لایحه ۳۵ ماده‌ای:** **هر دو لایحهٔ قبلی و جدید واجد مقرره تکراری می‌باشد.**

	دولت مجاز است برای توسعه و انتشار فناوری و حمایت از شرکت های دانش بنیان نسبت به حمایت مالی از پژوهش های تقاضا محور مشترک با دانشگاه ها و موسسات آموزش عالی، پژوهشی و فناوری و حوزه های علمیه در موارد ناظر به حل مشکلات کشور، مشروط به اینکه حداقل ۵۱ درصد (۵۱٪) از هزینه ای آن را کارفرما و یا بهره بردار تأمین و تعهد کرده باشد، اقدام نمایند. بند ۸: تمام دستگاه های اجرایی برای گسترش بهره‌وری دانش بنیان، تمهیدات لازم را جهت تسهیل مشارکت فعالان اقتصادی کشور در زنجیره تولید بین‌المللی فراهم آورند. سازمان مکلف است طرح «ارتقای مشارکت فعالان اقتصادی در زنجیره تولید بین‌المللی» را حداکثر تا پایان سال اول برنامه تدوین و پس از تصویب هیأت وزیران، عملیاتی نماید.		مدیریت و انتشار دستاوردهای پژوهشی و فناوری موضوع بند(٤) همین ماده ثبت شود. بند ۸ عین مفاد لایحه قبل.			**مقایسهٔ لایحهٔ ۳۵ ماده‌ای دولت با گزارش کمیسیون تلفیق مجلس:** **در گزارش کمیسیون تلفیق نسبت به لایحه قبلی تغییر صورت گرفته آن است که متقاضیان تولید محصولات دانش بنیان، باید اطلاعات و داده‌های قراردادهای خود را در سامانه مدیریت ثبت نموده و انتشار دستاوردهای پژوهشی و فناوری نیز در سامانه موضوع بند(٤) همین ماده ثبت شود که این امر باعث شفاف شدن در میزان و کیفیت تولیدات محصولات دانش‌بنیان می گردد درحالی که در لایحه جدید دولت نیز توجهی به اسناد کارشناسی کمیسیون تلفیق ننموده و پیشنهادات را در لایحه جدید لحاظ نکرده است.**
	بند ٦ ماده ١٤: به منظور حمایت از پژوهش‌های مسئله محور و	٤٨ اقدام اساسی (صص ٦٢٣-٦١٩)	بند٦ ماده ١٤: به‌منظور حمایت از پژوهش‌های مسأله‌محور و	عین مفاد بند ٦ ماده ١٤ لایحه قبلی	عدم وجود مقررهٔ قانونی	**تطبیق لوایح با بند سیاستی:** **مقدار سه درصد مشخص شده صرفا ناظر به توسعه فناوری و امور تحقیقاتی می باشد، حال**

۸۰-توسعه و ساماندهی نظام ملی نوآوری و حمایت از پژوهش‌های مسأله‌محور و تجاری سازی پژوهش و نوآوری، و توسعه نظام جامع تأمین مالی در جهت پاسخ به نیاز اقتصاد دانش‌بنیان.	تجاری‌سازی پژوهش و نوآوری، در اجرای سیاست‌های کلی برنامه ششم کلیه شرکت های دولتی و نهادهای عمومی غیر دولتی و شرکت های وابسته و تابعه به استثنای صندوق های بیمه و بازنشستگی، موظفند معادل حداقل ۳ درصد از سود قابل تقسیم سال قبل خود برای مصرف در امور تحقیقاتی و توسعه فناوری در بودجه سالانه منظور نمایند. آیین‌نامه اجرایی این بند به پیشنهاد سازمان و با همکاری دستگاه‌های اجرایی ذی ربط تهیه و به تصویب هیأت وزیران می‌رسد.		تجاری‌سازی پژوهش و نوآوری، در اجرای سیاست‌های کلی برنامه ششم کلیه شرکتهای دولتی و نهادهای عمومی غیردولتی و شرکتهای وابسته و تابعه به استثنای صندوق‌های بیمه و بازنشستگی موظفند معادل حداقل سه درصد (۳٪) از سود قابل تقسیم سال قبل خود را برای مصرف در امور تحقیقاتی و توسعه فناوری در بودجه سالانه منظور نمایند. آیین‌نامه اجرائی این بند به پیشنهاد سازمان و با همکاری دستگاههای اجرائی ذی‌ربط تهیه و به تصویب هیأت وزیران می‌رسد. ماده الحاقی(۳۸)- به‌منظور حمایت مادی و معنوی از فرآیند تبدیل ایده به محصول و افزایش سالانه تولید و صادرات محصولات با فناوری پیشرفته، کلیه دستگاههای اجرائی موظفند به‌گونه‌ای برنامه‌ریزی نمایند که تا انتهای برنامه، معادل حداقل ده درصد(۱۰٪) از ارزش کالاها و تجهیزات راهبردی با فناوری متوسط			**آن‌که باید قید تجاری‌سازی پژوهش و پژوهش مسأله‌محور هم لحاظ شود.** **هرچند راهکار صرف ۳ درصد از سود قابل‌تقسیم سال قبل، برای مصرف در امور تحقیقاتی و توسعه فناوری در بودجه سالانه تنها تأمین‌کننده خلأ زیرساختی موجود در جهت تحقق هرچه بهتر جریان تجاری‌سازی پژوهشی است لیکن عدم راهبرد مناسب در راستای اولویت‌بخشی به تجاری‌سازی پژوهش در نهادهای دولتی و غیردولتی سبب خواهد شد که این بودجه نیز صرف تحقیقات غیرضروری شود.** **لازم است راهبردی شفاف در مورد نحوه ارتباط توسعه فناوری و تحقق اقتصاد دانش‌بنیان بیان شود.** **ابهام‌گویی و فقدان سازوکار مطلوب در حیطه بهره‌وری دانش‌بنیان** **فقدان راهبرد لازم جهت حمایت و تجاری‌سازی از تحقیقات و راهبری پژوهش‌های علمی همانند: عدم توجه به مکانیزم حقوقی مناسب جهت حمایت از حقوق مالکیت فکری، عدم توجه به وجود نقص در برخی قوانین و مقررات ملی در بحث تجاری سازی و اتخاذ سازوکار اصلاحی.** **تجربه نشان داده است که در بسیاری از موارد عنوان امور تحقیقاتی و توسعه فناوری پوششی برای فعالیت‌های جاری و متفرقه دستگاه قرار می‌گیرد؛ لذا لازم است ضوابطی در لایحه به منظور پیشگیری از این آسیب پیش‌بینی شود.** **جهت تدوین آیین‌نامه اجرایی توسط دستگاه‌ها باید محورها و اصولی در متن لایحه جهت عدم انحراف دستگاه‌ها از سیاست های ابلاغی تعیین**

			به بالای مورد نیاز خود را که تا قبل از شروع برنامه انحصاراً از خارج از کشور تأمین می‌شدند، ازطریق تحقیق و توسعه یا انتقال و توسعه فناوری داخلی‌سازی کرده از داخل کشور تأمین نمایند. آیین‌نامه اجرائی این ماده توسط معاونت علمی و فناوری ریاست جمهوری با همکاری وزارت صنعت، معدن و تجارت، جهادکشاورزی و سازمان تهیه و حداکثر پس از شش‌ماه به تصویب هیأت‌وزیران می‌رسد.			**شود.** **▫ تطبیق لایحه ۵۰ ماده‌ای با بند سیاستی:** **لایحهٔ احکام دائمی در رابطه با بند سیاست فاقد مقررهٔ قانونی است.** **▫ مقایسهٔ لایحهٔ ۳۱ ماده‌ای با لایحه ۳۵ ماده‌ای** **هر دو لایحهٔ قبلی و جدید واجد مقرره تکراری می‌باشد.** **▫ مقایسهٔ لایحهٔ ۳۵ ماده‌ای دولت با گزارش کمیسیون تلفیق مجلس:** **در بند ٦ ماده ١٦ گزارش کمیسیون تلفیق هیچ‌گونه تغییری نسبت لایحهٔ پیشنهادی دولت صورت نگرفته است. اما در ماده ۳۸ الحاقی کلیه دستگاههای اجرائی موظف شدند معادل حداقل ده درصد(۱۰٪) از ارزش کالاها و تجهیزات راهبردی را از داخل کشور تأمین نمایند اما درحالی که در لایحه جدید دولت نیز توجهی به اسناد کارشناسی کمیسیون تلفیق ننموده و پیشنهادات را در لایحه جدید لحاظ نکرده است.**

بخش امور اجتماعی

عناوین	انطباق لایحه برنامه (۳۵ ماده‌ای) با سیاست‌های ابلاغی در حوزه امور اجتماعی	انطباق لایحه برنامه + لایحه احکام دائمی باسیاست‌های ابلاغی در حوزه امور اجتماعی	تغییر لایحه جدید (۳۵ ماده‌ای) نسبت به لایحه سابق(۳۱ ماده‌ای) در حوزه امور اجتماعی

درصدها	٪۴۰	٪۶۹	٪۱۵

سیاست‌های کلی ابلاغی	لایحه احکام مورد نیاز اجرای برنامه ششم توسعه (۳۱ ماده‌ای) (۹۴/۱۱/۴)	اقدامات اساسی سند تطبیق برنامه و سیاست‌ها	گزارش کمیسیون تلفیق مجلس (۹۵/۰۲/۱۵)	لایحه برنامه (۳۵ ماده‌ای) (۹۵/۰۵/۱۲)	لایحه احکام دائمی (۵۰ماده‌ای) (۹۴/۸/۵)	ارزیابی
۳۹ -ارتقاء سلامت اداری و اقتصادی و مبارزه با فساد در این عرصه با تدوین راهبرد ملی مبارزه با فساد و	ماده ۳: اصلاح و تقویت همه‌جانبه نظام مالی کشور ماده ۷: در راستای اصلاح نظام اداری، موضوع «صرفه‌جویی در هزینه‌های عمومی کشور با تأکید بر	۲۷ بند (ص ۳۵۷- ۳۵۸)	الحاقی ماده ٦ - مدیریت نظام تأمین مالی و به‌ویژه نظام بانک‌ها ماده ۱۲ الحاقی - قاعده‌مند نمودن و	ماده ۵(مانند ماده ۳ لایحه سابق با اضافه نمودن دو بند) ماده ۱۰(مانند ماده	ماده ۱: اصلاح نظام اداری مراکز آموزشی ماده ٤٢: اصلاح نظام اداری قوه	**تطبیق لوایح ۳۱ و ۳۵ ماده‌ای با بند سیاستی:** **- توجه مطلوب به ارتقای سلامت اداری در نظام مالی، نظام اداری در نظام بانکی لوایح سال ۹٤ و ۹۵ از نقاط قوت آن‌ها تلقی می‌گردد.** **- عدم توجه کافی دولت به راهکارهای ارتقای سلامت اداری و اقتصادی (در کلیه ابعاد) در لوایح مربوطه و نادیده انگاری برخی از صور**

تصویب قوانین مربوط	تحول اساسی در ساختارها، منطقی سازی اندازه دولت و حذف دستگاه‌های موازی و غیر ضرور و هزینه‌های زاید» موردتوجه قرارگرفته است. ماده ۲۳- ارتقای شفافیت و سلامت و کاهش نسبت مطالبات غیر جاری به تسهیلات در نظام بانکی کشور		پویایی وضعیت سامانه‌های اطلاعات موجود بند «هـ» و «و» ماده الحاقی ۱۶- کاهش نرخ تشکیل پرونده تخلفات اداری، ارتقای شاخص توسعه دولت الکترونیک. ماده ۸۸ الحاقی- ایجاد بسترهای الکترونیکی لازم به‌منظور نظارت الکترونیکی سازمان بازرسی کل کشور.	۷ لایحه سابق) ماده ۲۷(مانند ماده ۲۳ لایحه سابق)	قضاییه	**ارتقای سلامت اداری (مهارت افزایی، شایسته‌سالاری و ...) از نقاط ضعف لوایح دولت است.** **- لوایح نیمی از بند سیاستی را پوشش می‌دهند.** **تطبیق لایحه احکام دائمی (۵۰ ماده‌ای) با بند سیاستی:** **- توجه به ارتقای سلامت اداری در حوزه آموزش و قوه قضاییه که نسبت به بند سیاست به‌صورت کامل هم‌پوشانی ندارد.** **مقایسه لایحه ۳۱ ماده‌ای با ۳۵ ماده‌ای:** **- لایحه جدید دولت با لایحه قبلی تغییر محسوسی ننموده است.** **- مسئله مغفول مانده، عدم پیش‌بینی سازوکار تدوین راهبرد ملی مبارزه با فساد و تصویب قوانین مربوط است که در لوایح دولت پیش‌بینی نگردیده است.** **- مورد دیگری که در لوایح مغفول مانده است، لزوم بازنگری در قانون ارتقای سلامت نظام اداری و مقابله با فساد است که در صورت اصلاح قانون مزبور می‌توان انتظار داشت که مؤلفه‌های سلامت اداری به نحو شایسته‌ای تعیین و تقویت شود.** **مقایسه لایحه ۳۵ ماده‌ای با گزارش کمیسیون تلفیق مجلس:** **- عدم توجه دولت به نظرات کارشناسی کمیسیون تلفیق.** **سایر موارد:** **- اقدامات اساسی پیش‌بینی‌شده در سند**

						تطبیق راهبردی، مطلوب به نظر می‌رسد و در راستای سیاست‌های کلی برنامه ششم ارزیابی می‌گردد؛ بااین‌حال در لوایح پیشنهادی هیچ‌گونه مقرره‌ای برای تحقق آن‌ها پیش‌بینی‌نشده است؛ بنابراین وجهه قانونی پیدا ننموده است. - فساد ابعاد و حوزه‌های مختلفی را در برمی‌گیرد و به دلیل آنکه تعاریف مشخصی از انواع و ابعاد آن در ادبیات حقوقی ایران وجود ندارد، در احراز مصادیق گوناگون آن با معضلاتی جدی مواجه هستیم. بدین ترتیب دولت می‌تواند به‌عنوان بازوی اجرایی کشور با توجه به تجربیات عملی در حوزه‌های گوناگون اقدام به تعریف و شفاف‌سازی انواع مفاسد و مصادیق آن نماید. - تدوین سند راهبرد ملی مبارزه با فساد- که می‌بایست مشتمل بر پیشنهادات عملیاتی و قابل‌اجرا در زمینه مبارزه با مظاهر فساد باشد- توسط قوه مجریه نیز ضروری به نظر می‌رسد و در همین راستا، نیاز است زیرساخت‌های اساسی را پیش‌بینی نماید. - اصلاحات قانون ارتقای سلامت نظام اداری و مقابله با فساد -که برخی موارد آن در مطالب فوق شرح آن بیان گردید- باید به‌صورت جدی پیگیری گردد. مطابق با بند ب ماده ۱ آیین‌نامه پیشگیری و مقابله نظام‌مند و پایدار با مفاسد اقتصادی در قوه مجریه، تشکیل کارگروه‌های

						ارتقای سلامت نظام اداری در هر یک از دستگاه‌های اجرایی، بایستی هر چه سریع‌تر محقق گردد و دولت می‌توانست زیرساخت‌های موردنیاز این مهم را در لایحه مورد تأکید و تصریح قرار دهد. **- به نظر می‌رسد، تأکید دستگاه اجرایی کشور در ارتقای سلامت اداری و اقتصادی، بر روی ارتقای فرهنگ نظام اداری و اقتصادی با اولویت آموزش محوری و تعمیق مؤلفه‌های ارزشی در کارمندان نهادهای مربوطه ضروری به نظر می‌رسد؛ بنابراین قوه مجریه می‌توانست برای ایجاد زمینه‌های مناسب این مهم در لایحه مقرراتی را وضع نماید.** **- دستگاه اجرایی کشور به‌منظور مقابله مناسب و سنجیده با فساد و مصادیق مختلف آن، می‌تواند اقدام به پیش‌بینی تأسیس سازمان شفافیت داخلی مستقل از دولت، برای به دست آوردن آمار تقریبی فساد نماید.**
٤٠ -استقرار نظام جامع، یکپارچه، شفاف، کارآمد و چندلایه تأمین اجتماعی کشور	ماده ١٥- تدوین و اجرای برنامه نظام بیمه سلامت کشور	١١ بند (ص ٣٦٣)	ماده الحاقی ٥٢- اقدامات لازم به‌منظور توسعه نظام‌ها و برنامه‌های ارتقائی و پیشگیرانه با رویکرد اجتماع‌محور و	بند ١ و ٥ ماده ١٨(مانند ماده ١٨ لایحه سابق و تأکید بر انتقال مؤسسه صندوق حمایت و بازنشستگی	تبصره ماده ٤- تأکید بر فعالیت چندلایه صندوق‌های بازنشستگی تعاونی و خصوصی	**تطبیق لوایح ٣١ و ٣٥ ماده‌ای با بند سیاستی:** **- رویکرد لوایح پیرامون سیاست‌های کلی تغییر چندانی ننموده است. صرفاً یکی از بندها حذف گردیده است و بند دیگری پیرامون انتقال مؤسسه صندوق حمایت و بازنشستگی کارکنان فولاد به سازمان تأمین اجتماعی اضافه گردیده است.** **تطبیق لایحه احکام دائمی (٥٠ ماده‌ای) با بند سیاستی:**

			خانواده محور ماده الحاقی ٥٦- اصلاحات ساختاری و سیستماتیک بر مبنای اصول، قواعد و محاسبات بیمه‌ای. ماده الحاقی ٦٧- بیمه قالیبافان توسط دولت.	کارکنان فولاد)	ماده ٥، ٦ و ٧- ساماندهی صندوق بازنشستگی در راستای جامعیت و حمایت از حقوق افراد تحت پوشش	**- پیش‌بینی سازوکار مطلوب در لایحه احکام دائمی پیرامون این بند از سیاست‌ها** **مقایسه لایحه ٣١ ماده‌ای با ٣٥ ماده‌ای:** **- تغییر چندانی در مقایسه بین دو لایحه ملاحظه نمی‌گردد. بلکه صرفاً یکی از بندها حذف گردیده است و بند دیگری پیرامون انتقال مؤسسه صندوق حمایت و بازنشستگی کارکنان فولاد به سازمان تأمین اجتماعی اضافه گردیده است.** **مقایسه لایحه ٣٥ ماده‌ای با گزارش کمیسیون تلفیق مجلس:** **- دولت توجهی به اسناد کارشناسی کمیسیون تلفیق ننموده و پیشنهادات را در لایحه جدید لحاظ ننموده است.** **سایر موارد:** **- فقدان پیش‌بینی صریح دولت به‌منظور استقرار نظام تأمین اجتماعی با مؤلفه‌های مزبور.** **- توجه به یکی از ابعاد تأمین اجتماعی (بیمه سلامت) در لوایح سال ٩٤ و ٩٥ و مغفول ماندن سایر ابعاد تأمین اجتماعی.** **- عدم پیش‌بینی تدوین سند راهبردی نظام تأمین اجتماعی کشور در لوایح مربوطه.** **- در سند تطبیق راهبردی اقدامات اساسی در حوزه تأمین اجتماعی پیش‌بینی گردیده است که بخشی از آن را لوایح و احکام دائمی پوشش داده است. بااین‌حال برخی موارد مغفول مانده است. به‌عنوان نمونه نحوه فعالیت در بازارهای مالی، تصویب قانون تأسیس سازمان مستقل**

						تنظیم مقررات در حوزه تأمین اجتماعی در لوایح مربوطه مغفول مانده است و تقدیم مجلس شورای اسلامی نشده است. **- تدوین سند راهبردی نظام تأمین اجتماعی کشور با مؤلفه‌های ۵ گانه (جامع، یکپارچه، شفاف، کارآمد و چندلایه) می‌تواند یاری گر مقنن در وضع قوانین، در حوزه تأمین اجتماعی گردد.** **- مسئله جدی که هم‌اکنون وجود دارد، بحران مالی صندوق‌های بازنشستگی است؛ بنابراین اصلاح ساختار صندوق‌ها و ارتقای کیفیت خدمات آن بسیار مهم است. در این راستا باید قوه مجریه با وضع مقررات و تدوین لوایح موردنیاز، منابع مالی مورد تعهد را تأمین نماید و می‌تواند در جهت افزایش کارایی صندوق‌ها لوایحی را با مشورت سازمان تأمین اجتماعی تدوین نماید.** **- عدم رعایت اصول بیمه‌های اجتماعی در قانون‌گذاری موجب بروز چالش‌های متعددی گردیده است. قوه مجریه در این زمینه می‌تواند لایحه‌ای را پیشنهاد نماید و اصول مزبور را در آن برشمرد و وجه و الزام قانونی به آن دهد.**
٤١ -توانمندسازی و خوداتکائی اقشار و گروه‌های محروم در برنامه‌های مربوط به رفاه و تأمین اجتماعی	بند ۱ و ۳ ماده ۱۵- تدوین و اجرای برنامه نظام بیمه سلامت کشور با تأکید بر پوشش دهی اقشار کم برخوردا	۱۷ بند (ص ۳٦۹)	ماده ۹ الحاقی- استحکام‌بخشی ساخت‌وسازها، دستیابی به توسعه پایدار و تأمین مسکن برای اقشار کم‌درآمد شهری و کاهش	بند ۱ و ۳ و ۵ ماده ۱۸(مانند ماده ۱۵ لایحه قدیم و تأکید بر اصلاح صندوق حمایت و بازنشستگی کارکنان فولاد)	فقدان مقرره پیرامون بند مزبور	**تطبیق لوایح ۳۱ و ۳۵ ماده‌ای با بند سیاستی:** **- پیرامون این بند از سیاست‌ها لوایح قدیم و جدید تغییر چندانی ننموده است و صرفاً یک بند حذف و بند دیگری جایگزین گردیده است.** **- به نظر می‌رسد لوایح بخش اندکی از سیاست را پوشش می‌دهند.** **تطبیق لایحه احکام دائمی (۵۰ ماده‌ای) با بند سیاستی:**

			آسیب‌پذیری سکونتگاه‌های روستایی (باهدف بهسازی و نوسازی مسکن روستایی) ماده ۱۰ الحاقی- تحقق اهداف توازن منطقه‌ای و توانمندسازی فقر ماده ۱۱ الحاقی- به‌منظور توسعه روستایی تشکیل وزارت عمران و توسعه روستاها (جهاد سازندگی) ماده ۵۷ الحاقی- حمایت مادی از اقشار کم‌بضاعت در قالب مجوز کار ۵ ساله			**- پیرامون بند مزبور، مقرره‌ای در لایحه احکام دائمی پیش‌بینی نگردیده است.** **مقایسه لایحه ۳۱ ماده‌ای با ۳۵ ماده‌ای:** **- تغییری در مقایسه بین دو لایحه مشاهده نمی‌گردد و صرفاً بندی جایگزین بند آخر شده است.** **مقایسه لایحه ۳۵ ماده‌ای با گزارش کمیسیون تلفیق مجلس:** **- دولت توجهی به کارشناسی کمیسیون تلفیق ننموده و پیشنهادات را در لایحه جدید لحاظ ننموده است.** **سایر موارد:** **- پیرامون این مسئله به‌صورت متمرکز هیچ‌گونه پیش‌بینی و مقرره‌ای در لوایح و احکام دائمی وجود ندارد و بعضاً اشاراتی نسبت به بند مزبور شده است.** **- توانمندسازی اقشار و گروهای محروم در راستای اهداف ضروری و کلان نظام جمهوری اسلامی است و مغفول نهادن این مقوله – حتی در برخی ابعاد آن- آسیب جدی را متوجه اصل نظام می‌نماید.** **- بدون تردید یکی از مؤلفه‌های توانمندسازی، حمایت مادی است که دولت به‌صورت ناقص به آن توجه نموده است. بااین‌حال مؤلفه‌های حیاتی دیگری نیز وجود دارد که از منظر دولت مغفول مانده است.** **- در سند تطبیق به اقدامات اساسی مؤثری (همچون طرح تشکیل صندوق وقف و نذر برای فقرزدایی) به‌منظور تحقق این بند از سیاست، اشاره‌شده است. بااین‌حال به دلیل اینکه در**

						لوایح برنامه ششم پیرامون این مهم مقرره‌ای پیش‌بینی‌نشده و به قوه مقننه ارسال نگردیده است، چندان مؤثر به نظر نمی‌رسد. - تدوین برنامه راهبردی توسط قوه مجریه (مبتنی بر شناسایی ظرفیت‌های موجود) به‌منظور بهره‌گیری از پتانسیل گروه‌های خودجوش مردمی- دانشجویی، جهت آموزش مهارت‌های متناسب با شرایط منطقه‌ای در راستای خودکفایی اقشار محروم و برنامه‌ریزی و هدف‌گذاری در راستای آن می‌تواند راهگشا باشد. - سرمایه‌گذاری متناسب قوه مجریه در برنامه‌های کلان در مناطق کمتر برخوردار به‌منظور محرومیت‌زدایی از مناطق محروم، با در نظر گرفتن توانمندسازی مردم آن مناطق (احداث کارگاه‌های کوچک و در صورت نیاز با اعطای وام‌های کم‌بهره، ایجاد صندوق‌های قرض‌الحسنه در مناطق مساعد برای رشد اقتصادی، به‌منظور تأمین سرمایه اولیه و یا جلوگیری از ورشکستگی کارگاه‌ها و ...) می‌تواند رشد و توسعه صنعتی و اجتماعی را در پی داشته باشد. - وضع مقررات توسط دولت، برای جذب نیروی متخصص و کارآمد در مناطق محروم با پیش‌بینی تسهیلات ویژه می‌تواند یکی از مهم‌ترین راهکارهای توسعه اقتصادی و اجتماعی مناطق محروم باشد.

۴۲ -ارتقاء کیفیت و اصلاح ساختار بیمه‌های تأمین اجتماعی پایه (شامل بیمه درمان، بازنشستگی، ازکارافتادگی و...) برای آحاد مردم	بند ۱ تا ٤ ماده ۱۵- ساماندهی بیمه‌های سلامت و تحت پوشش قرار دادن گروه‌های هدف و تعیین حق بیمه پایه سلامت	۹ بند (ص ۳۷۵)	ماده ١٤ الحاقی- برقراری عدالت در نظام پرداخت، رفع تبعیض و همسان‌سازی حقوق و مستمری‌های بازنشستگان و موظفین کشوری و لشکری ماده الحاقی ٦٦- بازنشستگی پیش از موعد افراد بالای ٦٠ سال. ماده الحاقی ۵۷- صدور مجوز فعالیت موقت برای بیکاران توسط دولت. بند ۱۱ ماده الحاقی ۷۸- تحت پوشش بیمه اجباری بازنشستگی و درمانی سازمان تأمین	ماده ۱۸(مانند ماده ۱۵ لایحه سابق با جایگزین شدن یک بند)	ماده ٤ – تنظیم نحوه فعالیت صندوق‌های بازنشستگی تعاونی و خصوصی ماده ٦ – برقراری بیمه تکمیلی بازنشستگی ماده ۷- اصلاح نحوه مشمولیت صندوق‌های بازنشستگی	**تطبیق لوایح ۳۱ و ۳۵ ماده‌ای با بند سیاستی:** **- صرف توجه به بیمه درمان در لوایح و هم‌پوشانی ناقص با این بند از سیاست‌های مقام معظم رهبری مشاهده می‌گردد.** **- ضعفی که در این حوزه مشهود است، آن است که مجدداً تعریف مشخصی در لوایح از بیمه‌های پایه تأمین اجتماعی ملاحظه نمی‌شود و همان ابهام باقی‌مانده است** **تطبیق لایحه احکام دائمی (۵۰ ماده‌ای) با بند سیاستی:** **- پیش‌بینی سه مقرره در لایحه احکام دائمی پیرامون ساختار بیمه‌های اجتماعی.** **- بیمه‌های پایه دیگر مانند بیکاری، ازکارافتادگی و ... نیز در لایحه احکام دائمی مدنظر دولت قرار نگرفته است** **مقایسه لایحه ۳۱ ماده‌ای با ۳۵ ماده‌ای:** **- عدم‌تغییر رویکرد دولت در لوایح برنامه ششم توسعه و صرفاً جایگزینی یک بند مشاهده می‌گردد.** **مقایسه لایحه ۳۵ ماده‌ای با گزارش کمیسیون تلفیق مجلس:** **- دولت توجهی به کارشناسی کمیسیون تلفیق ننموده و پیشنهادات را در لایحه جدید لحاظ ننموده است.** **سایر موارد:**

			اجتماعی قرار دادن فرزندان شهید و شهیده با شرایط خاص.			**- دولت می‌توانست پیرامون ابعاد گوناگون بیمه‌های تأمین اجتماعی پایه ورود نموده و مقرراتی را در راستای ارتقای نظام بیمه پیش‌بینی نماید.** **- از نقاط ضعف قوانین مربوط به حوزه رفاه و تأمین اجتماعی آن است که مؤلفه‌های مؤثر بر فعالیت صندوق‌ها، موردبازنگری قرار نمی‌گیرد. این مهم هرچند در سند تطبیق موردتوجه قرارگرفته است. بااین‌حال در لوایح چندان موردتوجه قرار نگرفته است.** **- لزوم رعایت اصول علمی بیمه‌های اجتماعی در قانون‌گذاری چندان موردتوجه قانون‌گذار قرار نمی‌گیرد.** **- لزوم پیش‌بینی طرق معقول تأمین اعتبارات برای بیمه‌های تأمین اجتماعی توسط قوه مجریه، بسیار مهم است که در لوایح راهکار مطلوبی برای تحقق آن پیش‌بینی نگردیده است.**
۴۳ -اجرای سیاست‌های کلی سلامت با تصویب قوانین و مقررات لازم با تأکید بر: **۴۳-۱ -تهیه پیوست سلامت برای قوانین مرتبط و طرح‌های کلان توسعه‌ای** **۴۳-۲ -اصلاح ساختار**	ماده ۱۵ - ساماندهی نظام بیمه سلامت در راستای اجرای سیاست‌های کلی سلامت ماده ۱۶- نحوه ساماندهی دارو، اورژانس و تأکید بر تولیت نظام سلامت	۱۳۶ بند (ص. ۴۰۶ الی ۴۱۱)	ماده الحاقی ۲۲- اقدامات موردنیاز ارتقای سلامت محصولات کشاورزی ماده الحاقی ۲۶- اولویت پیشگیری بر درمان و تصمیم‌گیری بر اساس شواهد در نظام سلامت ماده الحاقی ۳۹- واگذاری برخی وظایف وزارت	ماده ۱۸(مانند ماده ۱۵ لایحه سابق و با جایگزین شدن یک بند)	ماده ۸- تشکیل شورای عالی سلامت و امنیت غذایی ماده ۹- ممنوعیت پرداخت مازاد	**- تطبیق لوایح ۳۱ و ۳۵ ماده‌ای با بند سیاستی:** **- لوایح، این بند از سیاست‌های مقام معظم رهبری را به‌صورت یکسان و مشابه پوشش- هرچند به‌صورت ناقص- داده‌اند.** **- تطبیق لایحه احکام دائمی (۵۰ ماده‌ای) با بند سیاستی:** **- موارد مطلوبی در مواد مربوط به احکام دائمی پیرامون این بند از سیاست‌های مقام معظم رهبری پیش‌بینی گردیده است.**

نظام سلامت بر اساس بند ۷ سیاست‌های کلی سلامت **۳-۴۳ -تأمین منابع مالی پایدار برای بخش سلامت و توسعه کمی و کیفی بیمه‌های سلامت** **٤-٤٣ -افزایش و بهبود کیفیت و ایمنی خدمات و مراقبت‌های جامع و یکپارچه سلامت در قالب شبکه بهداشتی و درمانی منطبق بر نظام سطح‌بندی و ارجاع**			بهداشت به سازمان نظام پزشکی ماده الحاقی ٤٠- تصویب قوانین و مقررات و طرح‌های بزرگ توسعه‌ای جدید و یا ادامه طرح‌های بزرگ توسعه‌ای موجود، منوط به دارا بودن پیوست سلامت ماده الحاقی ٤٣- عدم جواز فعالیت کادر درمان با ویژگی‌های مزبور در مراکز تشخیصی، درمانی و بیمارستان‌ها اعم از خصوصی و خیریه و پیش‌بینی نظام جایگزین جبران خدمت. ماده الحاقی ٤٤- لزوم تدوین آیین‌نامه‌های اعطای مجوز به مراکز عرضه داروها سنتی، تولیدکنندگان این مواد و همچنین مراکز ارائه خدمات طب سنتی ماده الحاقی ٤٦- بازطراحی سامانه «خدمات جامع و	ماده ۱۹(مانند ماده ١٦ لایحه سابق)	بر تعرفه تعیین‌شده توسط بیمه ماده ۱۰- تأکید بر کار ویژه شورای عالی سلامت	▫ **مقایسه لایحه ۳۱ ماده‌ای با ۳۵ ماده‌ای:** **- عدم‌تغییر رویکرد دولت نسبت به این بند از سیاست‌های مقام معظم رهبری ملاحظه می‌گردد.** ▫ **مقایسه لایحه ۳۵ ماده‌ای با گزارش کمیسیون تلفیق مجلس:** **- در لایحه توجهی به گزارش کمیسیون تلفیق نگردیده است.** ▫ **سایر موارد:** **- عدول از طرح تحول نظام سلامت و تأکید بر اجرای نظام ارجاع مبتنی بر طرح پزشک خانواده در لوایح برنامه ششم توسعه مورد تأکید هر دو لایحه قرارگرفته است.** **- پیش‌بینی تأمین منابع مالی پایدار برای بخش سلامت و توسعه کمی و کیفی بیمه‌های سلامت در لوایح برنامه ششم توسعه به‌صورت مشابه که تأکید بر این مهم، مطلوب ارزیابی می‌گردد.** **- پیش‌بینی شورای عالی سلامت و امنیت غذایی و تأکید بر کار ویژه های شورای عالی بیمه سلامت در لایحه احکام دائمی مطلوب ارزیابی می‌شود.** **- تهیه پیوست سلامت نیز مورد تصریح هیچ‌یک از لوایح قرار نگرفته است.** **- پیش‌بینی ١٣٦ اقدام اساسی در محور حقوق سلامت حاکی از اهمیت حوزه مزبور در نظر قوه مجریه است و در راستای اجرای سیاست‌های کلی برنامه**

			همگانی سلامت». ماده الحاقی ٤٧- ممنوعیت تربیت نیروی انسانی مازاد بر ظرفیت بازار کار توسط وزارت بهداشت. ماده الحاقی ٤٨- لزوم پیش‌بینی مشوق‌هایی برای ماندگاری متخصصان در مناطق محروم ماده الحاقی ٤٩- طراحی سامانه مدیریت اطلاعات نظام سلامت ماده الحاقی ٥٠- افزایش سطح استاندارد مورد تأیید مواد اولیه دارویی وارداتی ماده ٥١ الحاقی- پیش‌بینی اقدامات لازم جهت تحقق اهداف عدالت اجتماعی در بخش سلامت			**ششم در حوزه سلامت ارزیابی می‌گردد. بااین‌حال به دلیل اینکه کلیه ابعاد آن در لوایح پیش‌بینی نگردیده، چندان مطلوب و کارا به نظر نمی‌رسد.** **- تدوین سند راهبردی اجرای سیاست‌های کلی سلامت توسط قوه مجریه (به‌صورت خاص وزارت بهداشت) ضروری به نظر می‌رسد که اشاره‌ای در لوایح نشده است.** **- پیش‌بینی سازوکار نظارتی کارآمد و مؤثر به‌منظور مقابله با تخلفات و جرایم حوزه سلامت (به‌عنوان‌مثال: تخلف در تعرفه‌ها، انجام خدمات درمانی بدون مجوزهای موردنیاز از مراجع ذی‌ربط و ...) می‌تواند یکی از مهم‌ترین کار ویژه های وزارت بهداشت محسوب گردد که موردتوجه اسناد مربوط به برنامه ششم قرار نگرفته است.**
	بند ج ماده ١- توجه دولت به بعد مکان در بحث توسعه تربیت‌بدنی بند ٣ ماده ١٩- سهم و	٨٦ بند (ص ٤١٨ الی ٤٢٠)	ماده الحاقی ٤- حمایت از تأسیس باشگاه‌های ورزشی	بند ج ماده ٤(مانند بند ج ماده ١ لایحه سابق)	فقدان مقرره پیرامون بند مزبور	**تطبیق لوایح ٣١ و ٣٥ ماده‌ای با بند سیاستی:** **- عدم‌تغییر رویکرد دولت در لوایح پیرامون این بند از سیاست‌ها ملاحظه می‌گردد.** **- لوایح بخش اندکی از بند سیاستی را**

٤٤-توسعه تربیت‌بدنی و ورزش همگانی	نحوه پرداخت حق پخش تلویزیونی مسابقات ورزشی بند ۱ ماده ۱۱- خرید خدمات از بخش خصوصی و تعاونی (بجای تولید خدمات) توسط نهادهای ورزشی			ماده ١٤(مانند بند ۱ ماده ۱۱ لایحه سابق) بند ۳ ماده ۲۳(مانند بند ۳ ماده ۱۹ لایحه سابق)		**پوشش می‌دهد.** **- تطبیق لایحه احکام دائمی (۵۰ ماده‌ای) با بند سیاستی:** **- در لایحه احکام دائمی نیز تصریحی پیرامون این بند وجود ندارد.** **- مقایسه لایحه ۳۱ ماده‌ای با ۳۵ ماده‌ای:** **- عدم‌تغییر رویکرد دولت در لایحه اخیر التصویب و تأکید بر لایحه سابق در زمینه ورزش ملاحظه می‌گردد.** **- مقایسه لایحه ۳۵ ماده‌ای با گزارش کمیسیون تلفیق مجلس:** **- توجه لایحه ۳۵ ماده‌ای به تأمین بعد مکانی ورزش.** **- سایر موارد:** **- پیش‌بینی ٨٦ اقدام اساسی در راستای ارتقای سلامت، از طریق توسعه ورزش همگانی ذیل اقدامات اساسی سند تطبیق مطلوب به نظر می‌رسد؛ بااین‌حال باید از مجرای قانون‌گذاری کشور عبور نماید تا کارا و مؤثر افتد که متأسفانه این‌گونه نیست.**
٤٥ -فرهنگ‌سازی و ایجاد زمینه‌ها و	فقدان مقرره در حوزه مربوطه	۳ بند (ص ٤٢٥)	ماده الحاقی ٤١- اتخاذ تصمیمات مناسب شرایط لازم برای افزایش نرخ باروری به بیش‌ازحد جانشینی	فقدان مقرره در حوزه مربوطه	فقدان مقرره در حوزه مربوطه	**۱. تطبیق لوایح ۳۱ و ۳۵ ماده‌ای با بند سیاستی:** **- هیچ‌گونه تصریحی در لوایح دولت (۳۱ ماده‌ای و ۳۵ ماده‌ای) پیرامون نحوه عملیاتی نمودن ابعاد گوناگون سیاست‌های کلی جمعیت وجود ندارد.** **- در لوایح مزبور صرفاً به یکی از مؤلفه‌های ارتقای کمی و کیفی جمعیت پرداخته و آن هم حقوق سلامت است. بدین ترتیب**

ترتیبات لازم برای تحقق سیاست‌های کلی جمعیت			ماده الحاقی ٤٢- ارتقای نرخ باروری کلی ماده الحاقی ٧٢- ارائه «لایحه طرح تعالی خانواده و جمعیت» توسط دولت			**مقرره ویژه‌ای به‌منظور عملیاتی نمودن تمامی بندهای سیاست‌های کلی جمعیت ملاحظه نمی‌شود.** **٢. تطبیق لایحه احکام دائمی (٥٠ ماده‌ای) با بند سیاستی:** **- هیچ‌گونه مقرره‌ای در لایحه احکام دائمی پیرامون تحقق سیاست‌های کلی جمعیت پیش‌بینی نگردیده بود.** **٣. مقایسه لایحه ٣١ ماده‌ای با ٣٥ ماده‌ای:** **- هیچ‌گونه مقرره‌ای در دو لایحه فوق‌الذکر پیرامون سیاست‌های کلی جمعیت پیش‌بینی نگردیده است؛ بنابراین رویکرد دولت نسبت به این مهم تغییری ننموده است.** **٤. مقایسه لایحه ٣٥ ماده‌ای با گزارش کمیسیون تلفیق مجلس:** **- هم‌چنین قوه مجریه به گزارش کارشناسی کمیسیون تلفیق نیز در این مقوله بی‌توجه بوده است.** **٥. سایر موارد:** **- حول محور آمایش سرزمین در لایحه احکام دائمی، مقرره‌ای پیرامون تشکیل شورای عالی آمایش سرزمین ذیل ماده ٣٥ پیش‌بینی گردیده که در سیاست‌های کلی جمعیت نیز مورد تأکید قرارگرفته است. بااین‌حال به‌صورت مجزا مقرره‌ای در مورد سیاست‌های کلی جمعیت وجود ندارد.** **- در سند تطبیق نیز اقدامات اساسی محدودی به‌منظور تحقق سیاست‌های کلی**

						جمعیت پیش‌بینی گردیده است که نشان از آن دارد، دولت چندان به این مقوله توجه ننموده است. البته باید خاطرنشان نمود که حوزه سلامت که بخش مهمی از سیاست‌های کلی جمعیت است در لوایح و احکام دائمی مدنظر دولت قرارگرفته است.
٤٦ -تقویت نهاد خانواده و جایگاه زن در آن و استیفای حقوق شرعی و قانونی بانوان در همه عرصه‌ها و توجه ویژه به نقش سازنده آنان	بند ١ ماده ٢٤ – تأمین هزینه مشاوره برای افراد فاقد تمکن مالی توسط سازمان بهزیستی ماده ٢٦- تأکید بر اشتغال زنان در راستای تحقق عدالت جنسیتی	٣٦ بند (ص ٤٣٣،٤٣٢، ٤٣٤، ٤٣٦)	ماده الحاقی ٥٣- اجباری شدن مشاوره ژنتیک جهت ثبت ازدواج ماده الحاقی ٧٢- ارائه «لایحه طرح تعالی خانواده و جمعیت» توسط دولت ماده الحاقی ٤١- حمایت از تشکیل و تحکیم خانواده ماده الحاقی ٤٢- تأکید بر تحکیم خانواده ماده الحاقی ٥٧- حمایت مادی از مشاغل خانگی	بند ٢ ماده ٢٨(مانند بند ١ ماده ٢٤ لایحه سابق) ماده ٣١(مانند ماده ٢٦ لایحه سابق)	فقدان مقرره در حوزه مربوطه	**تطبیق لوایح ٣١ و ٣٥ ماده‌ای با بند سیاستی:** **- توجه ناقص به سیاست‌های مقام معظم رهبری پیرامون این بند از سیاست‌ها و صرفاً توجه به بعد اشتغال زنان و برخورداری از مشاوره خانواده برای افراد فاقد تمکن مالی توسط دولت ملاحظه می‌گردد.** **تطبیق لایحه احکام دائمی (٥٠ ماده‌ای) با بند سیاستی:** **- هیچ‌گونه مقرره‌ای، پیرامون این بند از سیاست‌ها پیش‌بینی نگردیده است.** **مقایسه لایحه ٣١ ماده‌ای با ٣٥ ماده‌ای:** **- پیرامون این بند از سیاست‌ها دولت در لوایح سال ٩٥ و ٩٦ برنامه ششم به‌صورت کاملاً مشابه، موادی را تصویب نموده است و هیچ‌گونه تغییر رویکردی را نداده است.** **مقایسه لایحه ٣٥ ماده‌ای با گزارش کمیسیون تلفیق مجلس:** **- فقدان توجه به گزارش کارشناسی کمیسیون تلفیق در لایحه جدید.** **سایر موارد:**

						- به‌منظور دستیابی به ارتقای کیفی و کمی جمعیت موارد ذیل پیشنهاد می‌گردد: **۱. تدوین سیاست‌های تشویقی باروری متناسب با ظرفیت مناطق مختلف کشور.** **۲. تدوین اسناد راهبردی به‌منظور افزایش ازدواج آسان و تسهیلات مناسب، کاهش سن ازدواج و افزایش فرزند آوری.** **۳. لزوم بازنگری مستمر مقررات و قوانین مربوط به اشتغال و مسکن به‌منظور هماهنگی با افزایش جمعیت در کشور.** **- هرچند در سند تطبیق ۳٦ اقدام اساسی پیش‌بینی‌شده است،** **عمده اقدامات فاقد پشتوانه قانونی می‌باشند.** **- مسئله‌ای که باید دولت به آن توجه اساسی می‌نمود، تعریف و تعیین مصادیق مشاغل دورکاری و کار خانگی است. در این راستا می‌توانست به نحو مطلوب‌تری از بانوان کشور حمایت نماید.**
٤٧ -اولویت دادن به ایثارگران انقلاب اسلامی در تسهیلات مالی و فرصت‌ها و امکانات و مسؤولیت‌های دولتی در صحنه‌های مختلف فرهنگی و اقتصادی.	فقدان مقرره در حوزه مربوطه	۱۷ بند (ص ٤٤۲- ٤٤۳)	ماده الحاقی ۷۷- دائمی شدن قانون خدمات‌رسانی به ایثارگران و تبصره‌ها و اصلاحات بعدی آن ماده الحاقی ۷۸- بندهای ۷-۹- ۱۰ و ۱۱ الی ۱٦ و تبصره	فقدان مقرره در حوزه مربوطه	فقدان مقرره در حوزه مربوطه	**- تطبیق لوایح ۳۱ و ۳۵ ماده‌ای با بند سیاستی:** **-فقدان مقرره در لوایح پیرامون حمایت از ایثارگران ملاحظه می‌گردد و لوایح این بند از سیاست‌ها را پوشش نمی‌دهند.** **- تطبیق لایحه احکام دائمی (۵۰ ماده‌ای) با بند سیاستی:** **-فقدان پیش‌بینی مقرره‌ای پیرامون ایثارگران.** **- مقایسه لایحه ۳۱ ماده‌ای با ۳۵ ماده‌ای:** **-فقدان مقرره در لوایح پیرامون حمایت از**

			۱ و ۲- پیش‌بینی حمایت‌های مادی برای ایثارگران مواد الحاقی ۸۲ و ۸۳- حمایت‌های مادی از ایثارگران			**ایثارگران و عدم‌تغییر رویکرد دولت در این مورد ملاحظه می‌گردد.** **مقایسه لایحه ۳۵ ماده‌ای با گزارش کمیسیون تلفیق مجلس:** **- حمایت از ایثارگران که در گزارش کمیسیون تلفیق به‌کرات موردتوجه قرارگرفته، موردتوجه دولت در لایحه قرار نگرفته است.** **سایر موارد:** **- در مواد ۵ و ٦ طرحی که مجلس شورای اسلامی در ادامه لایحه احکام دائمی دولت تنظیم نموده، پیرامون ابعاد اولویت‌دهی و حمایت مادی و معنوی از ایثارگران انقلاب اسلامی حمایت‌هایی پیش‌بینی گردیده است که مطلوب به نظر می‌رسد.** **- اینکه در سند تطبیق ۱۷ اقدام اساسی پیش‌بینی گردیده است که منطبق با بند سیاست است، اما در قالب لوایح تقدیم مجلس نگردیده، موجه به نظر نمی‌رسد.** **- شناسایی نیازهای اساسی ایثارگران انقلاب اسلامی و اولویت‌بندی آن‌ها به‌منظور برخورداری از تسهیلات دولتی از اقدامات اساسی قوه مجریه تلقی می‌گردد.** **- پیش‌بینی طرق تأمین منابع مالی موردنیاز به‌منظور اجرای مقررات حمایتی ایثارگران توسط قوه مجریه نیز می‌تواند به حمایت مؤثرتری از این قشر منتهی گردد. به دلیل اینکه دولت به‌صورت مداوم از کمبود بودجه و کسری آن در راستای اقدامات حمایتی سخن به میان می‌آورد.**

٤٨ -هویت‌بخشی به سیمای شهر و روستا و بازآفرینی و روزآمدسازی معماری اسلامی – ایرانی.	فقدان مقرره در حوزه مربوطه	٢٤ بند (ص ٤٤٨- ٤٥١- ٤٥٢)	فقدان مقرره در حوزه مربوطه	فقدان مقرره در حوزه مربوطه	فقدان مقرره در حوزه مربوطه	**تطبیق لوایح ۳۱ و ۳۵ ماده‌ای با بند سیاستی:** **- دولت به این بند از سیاست‌های برنامه ششم توجهی ننموده است و مقرره‌ای برای نیل به این مهم در لوایح پیش‌بینی ننموده است؛ بنابراین لوایح این بند را پوشش نمی‌دهند.** **تطبیق لایحه احکام دائمی (۵۰ ماده‌ای) با بند سیاستی:** **- فقدان پیش‌بینی مقرره‌ای در لایحه احکام دائمی پیرامون این بند از سیاست‌ها.** **مقایسه لایحه ۳۱ ماده‌ای با ۳۵ ماده‌ای:** **- دولت در لایحه جدید نیز توجهی به این بند از سیاست‌ها ننموده است و تغییر رویکردی توسط دولت ملاحظه نمی‌گردد.** **مقایسه لایحه ۳۵ ماده‌ای با گزارش کمیسیون تلفیق مجلس:** **- کمیسیون تلفیق نیز به بند مزبور، توجه کافی را مبذول نداشته است.** **سایر موارد:** **- در سند تطبیق ٢٤ اقدام اساسی برشمرده شده که هرچند در راستای سیاست‌های ابلاغی مقام معظم رهبری است، اما به نهاد قانون‌گذاری کشور در قالب لایحه ارسال نگردیده است.** **- پیش‌بینی نهادهای نظارتی ویژه به‌منظور ارزیابی ساخت‌وسازهای درون‌شهری و انطباق آن‌ها با معیارهای معماری اسلامی- ایرانی توسط دولت و شهرداری و پیش‌بینی مزایای ویژه برای**

						صاحبان املاک در راستای اجرای مؤثر این مورد بسیار ضروری به نظر می‌رسد. **- لزوم فرهنگ‌سازی و نهادینه نمودن بهره‌گیری از مؤلفه‌های معماری اسلامی-ایرانی در شهروندان توسط قوه مجریه بسیار ضروری و حیاتی به نظر می‌رسد؛ بااین‌حال در لوایح دولت توجهی به این مهم نگردیده است.**
٤٩ -سامان‌بخشی مناطق حاشیه‌نشین و پیشگیری و کنترل ناهنجاری های عمومی ناشی از آن.	فقدان مقرره در حوزه مربوطه	٧ بند (ص ٤٥٥-٤٥٦- ٤٥٨)	بند ١ ماده الحاقی ١٥- کاهش حاشیه‌نشینی بند ٦ ماده الحاقی ٧٢- کمک به افزایش جمعیت مناطق کم تراکم	بند ٢ ماده ٣- تصریح بر حاشیه‌نشینی به‌عنوان یکی از محورهای اساسی برنامه ششم بند ٢ ماده ١٦- توجه به حمل‌ونقل ریلی مسافری حومه‌ای	فقدان مقرره در حوزه مربوطه	**- تطبیق لوایح ٣١ و ٣٥ ماده‌ای با بند سیاستی:** **-در لایحه جدید پیرامون این بند از سیاست‌های مقام معظم رهبری، صرفاً به یک بعد اشاره نموده است و آن نیز ساماندهی حمل‌ونقل ریلی است؛ بنابراین قسمت اندکی از این بند، توسط لوایح پوشش داده‌شده است.** **- تطبیق لایحه احکام دائمی (٥٠ ماده‌ای) با بند سیاستی:** **-مسکوت ماندن این بند از سیاست‌ها در لایحه احکام دائمی.** **- مقایسه لایحه ٣١ ماده‌ای با ٣٥ ماده‌ای:** **-توجه به حاشیه‌نشینی در لایحه جدید برخلاف لایحه قدیم و تغییر رویکرد دولت نسبت به این مهم ملاحظه می‌گردد.** **- مقایسه لایحه ٣٥ ماده‌ای با گزارش کمیسیون تلفیق مجلس:** **-دولت توجهی به گزارش کارشناسی کمیسیون تلفیق پیرامون این بند از سیاست‌ها ننموده است.** **- سایر موارد:**

						-در لایحه برنامه ششم سال ۹۵، ازجمله مسائل محوری مقوله حاشیه‌نشینی است که در بند ۲ ماده ۳ تصریح گردیده است. در بند ۲ ماده ۱۶ صرفاً یکی از ابعاد ساماندهی حاشیه شهرها- که همان توسعه حمل‌ونقل امور ریلی حومه‌ای است- مورد تصریح قرارگرفته است. **-توجه به قیود دیگر ساماندهی حاشیه‌نشینی، (به‌عنوان‌مثال نظارت بر ساخت‌وساز، نحوه ارتقای امنیت اجتماعی، پیگیری عدالت توزیعی در مناطق شهری و حاشیه شهرها و ...) مدنظر دولت قرار نگرفته است. ساماندهی مناطق حاشیه‌نشین در راستای پیشگیری و مدیریت ناهنجاری عمومی ناشی از آن است و باید موردتوجه نهادهای قانون‌گذاری قرار گیرد. چ** **-توجه به حاشیه‌نشینی امنیت را در کلان‌شهرها افزایش می‌دهد و از میزان و آمار وقوع بزه در کشور می‌کاهد.**
۵۰- توسعه پایدار صنعت ایران‌گردی به‌گونه‌ای که ایران‌گردهای خارجی تا پایان برنامه ششم به حداقل پنج برابر افزایش یابد.	ماده ۲۰ - اشاره به اقدامات لازم به‌منظور مرمت بناهای تاریخی و فرهنگی و احیا بافت‌های ارزشمند کشور	٦٠ بند (ص ٤٦٣- ٤٦٤)	فقدان مقرره در حوزه مربوطه	بند ۳ ماده ۳- تصریح به گردشگری به‌عنوان یکی از محورهای برنامه ششم توسعه ماده ٢٤(مانند ماده ۲۰ لایحه سابق)	بند ۱ ماده ۲۵- ممنوعیت صدور اشیای عتیقه و میراث فرهنگی ماده ۳۳- کسب عوارض بر	**تطبیق لوایح ۳۱ و ۳۵ ماده‌ای با بند سیاستی:** **-مقررات مشابهی پیرامون این بند از سیاست‌های مقام معظم رهبری در لوایح پیش‌بینی گردیده است که قسمت اندکی از این بند از سیاست‌ها را پوشش می‌دهد.** **تطبیق لایحه احکام دائمی (۵۰ ماده‌ای) با بند سیاستی:** **-در لایحه احکام دائمی ذیل ماده ۳۳ به نحوه مدیریت عوارض و موارد مصرف آن**

					اســـاس تـــن کیلـومتر و نفـر کیلومتر	**اشاره نموده است که از موضوعات بسیار مهم است که در راستای سیاست‌ها نیز می‌باشد.** **- نحوه پوشش دهی سیاست توسط لایحه ناقص به نظر می‌رسد و باید ابعاد دیگری را در نظر بگیرد.** **مقایسه لایحه ۳۱ ماده‌ای با ۳۵ ماده‌ای:** **- تغییر رویکرد چندانی در لایحه جدید نسبت به قدیم ملاحظه نمی‌گردد و صرفاً در لایحه جدید، گردشگری را یکی از محورهای اصلی برنامه ششم توسعه بیان کرده است درحالی‌که راهکارهای مؤثری پیش‌بینی نگردیده است.** **مقایسه لایحه ۳۵ ماده‌ای با گزارش کمیسیون تلفیق مجلس:** **- فقدان وجود مقرره در گزارش کمیسیون تلفیق پیرامون این بند از سیاست‌ها.** **سایر موارد:** **- ٦٠ اقدام اساسی هم‌راستا با بند مزبور در سند تطبیق برشمرده شده که دولت در لوایح پیشنهادی به موارد انگشت‌شماری از آن‌ها توجه داشته است. شایسته بود موارد دیگری نیز در لایحه موردتوجه قوه مجریه قرار می‌گرفت.** **- توجه به توسعه گردشگری در ایران از منظر تحقق مؤلفه‌های اقتصاد مقاومتی و اشتغال‌زایی حائز اهمیت بسیاری است. به‌نحوی‌که اشتغال‌زایی نیز منظر به تعدیل جمعیت در اقصی نقاط کشور می‌گردد. شاید مطلوب‌تر آن بود که این بند ذیل**

						بخش اقتصادی در نظر گرفته می‌شد. هرچند توجه به رشد و توسعه گردشگری اهمیت اجتماعی و فرهنگی نیز دارد، بااین‌حال منبع درآمدزایی مطلوبی برای کشور تلقی می‌گردد. **- لزوم تدوین برنامه جامع و همه‌جانبه توسط دولت برای تأمین نیازهای مادی و معنوی جذب توریسم موردتوجه دولت در لوایح مربوط به برنامه ششم توسعه قرار نگرفته است.** **- پیش‌بینی مدیریت کارآمد و مؤلفه‌های آن به‌منظور مدیریت مناطق باستانی و دارای جاذبه توریستی در کشور نیز می‌توانست در لوایح مورد تصریح قرار گیرد.** **- ایجاد زیرساخت‌های مناسب برای سرمایه‌گذاری بخش خصوصی در صنعت ایران‌گردی** **- برنامه‌ریزی دولت برای معرفی شایسته ارزش‌های حقیقی اسلامی- انقلابی به گردشگران با استفاده از نمادهای موجود در میراث فرهنگی و صنایع‌دستی چندان مطلوب به نظر نمی‌رسد و اگر راه‌حل‌هایی ذیل لوایح مربوط به برنامه ششم توسعه پیش‌بینی می‌گردید، مناسب به نظر می‌رسید.**
۵۱- حمایت از صنایع دستی و صیانت از میراث فرهنگی کشور	ماده ۱۹ لایحه- واگذاری برخی حوزه‌های فرهنگی (هم چون صنایع‌دستی و میراث فرهنگی) به بخش خصوصی	۷۳ بند (ص ۴۷۱- ۴۷۲- ۴۷۳)	فقدان مقرره در حوزه مربوطه	ماده ۲۳ (مانند ماده ۱۹ لایحه سابق) ماده ۲۴ (مانند ماده ۲۰ لایحه	بند ۱ ماده ۲۵- ممنوعیت صدور اشیای عتیقه و میراث فرهنگی	**تطبیق لوایح ۳۱ و ۳۵ ماده‌ای با بند سیاستی:** **-لوایح به‌صورت مشابه، راهکارهایی برای تحقق بند سیاستی پیش‌بینی نموده است که به‌صورت ناقص این بند از سیاست‌ها را پوشش داده است.** **تطبیق لایحه احکام دائمی (۵۰ ماده‌ای) با بند سیاستی:**

	ماده ۲۰ لایحه- توجه به اهمیت و ضرورت مرمت بناهای تاریخی و فرهنگی و احیاء بافت‌های ارزشمند کشور در قالب پیش‌بینی اقدامات لازم			سابق)		**- پیش‌بینی تنها یک مقرره در راستای این بند از سیاست‌های مقام معظم رهبری** **- صرف جلوگیری از صدور اشیای عتیقه به خارج، نمی‌تواند منجر به حمایت از میراث فرهنگی گردد؛ بلکه مؤلفه‌های دیگری مانند اقدامات فرهنگی و ایجاد حساسیت به صیانت از آن‌ها را در داخل کشور می‌طلبد.** **مقایسه لایحه ۳۱ ماده‌ای با ۳۵ ماده‌ای:** **- لایحه جدید نیز مانند لایحه پیشین، به خصوصی‌سازی در حوزه میراث فرهنگی اشاره نموده است که لزوماً منجر به صیانت از میراث فرهنگی کشور نمی‌گردد؛ بنابراین تغییر رویکردی توسط دولت نسبت به این مهم ملاحظه نمی‌گردد.** **- بعلاوه کوچک شدن دولت یا دولت حداقلی به معنای واگذاری ابعاد مختلف و مهمی همچون حوزه فرهنگی، به بخش خصوصی نیست. این مسئله نشان‌دهنده عدم‌تغییر رویکرد دولت نسبت به مقرره پیشین می‌باشد.** **مقایسه لایحه ۳۵ ماده‌ای با گزارش کمیسیون تلفیق مجلس:** **- مسکوت ماندن این بند از سیاست‌ها در گزارش کمیسیون تلفیق** **سایر موارد:** **- پیرامون بند مزبور ۷۳ اقدام اساسی برشمرده شده که اغلب آن‌ها به دلیل اینکه در لوایح و از مجرای قانونی تقدیم قوه مقننه نگردیده است، کارایی و تأثیر چندانی ندارد.**

بخش امور حقوقی و قضایی

عناوین	انطباق لایحه برنامه (۳۵ ماده‌ای) با سیاست‌های ابلاغی در حوزه حقوقی و قضایی	انطباق لایحه برنامه + لایحه احکام دائمی باسیاست‌های ابلاغی در حوزه حقوقی و قضایی	تغییر لایحه جدید (۳۵ ماده‌ای) نسبت به لایحه سابق(۳۱ ماده‌ای) در حوزه حقوقی و قضایی
درصدها	٪ ۴۰	٪ ۵۰	٪ ۷

سیاست کلی ابلاغی	لایحه احکام مورد نیاز اجرای برنامه ششم توسعه (۳۱ ماده‌ای) (۹۴/۱۱/۴)	اقدامات اساسی سند تطبیق برنامه و سیاست‌ها	گزارش کمیسیون تلفیق مجلس (۹۵/۰۲/۱۵)	لایحه برنامه (۳۵ ماده-ای) (۹۵/۰۵/۱۲)	لایحه احکام دائمی (۵۰ماده‌ای) (۹۴/۸/۵)	ارزیابی
٦٤ -بازنگری در قوانین جزایی به منظور کاستن از محکومیت به حبس و تبدیل آن به مجازات‌های دیگر و متناسب‌سازی مجازات‌ها با جرایم	-ماده ۲۲ در خصوص بازنگری در عناوین مجرمانه و مجازاتهای جرایم حوزه مواد مخدر -بند ٤ و ۷ ماده ٢٤ در خصوص سیاست کاهش جمعیت کیفری و کاهش عناوین مجرمانه	-صدور آراء با رویکرد استفاده از مجازاتهای جایگزین حبس -ارزیابی کیفری قرارهای تامین دادسرا با رویکرد کاهش بازداشت -تدوین لایحه تعیین عناوین تخلفات و آئین رسیدگی به آن -پیشگیری از وقوع جرم و تخلف با همکاری دیگر قوا و نهادها با هدف کاهش سالانه به میزان ۱۰درصد	-تکلیف به قوه قضاییه به تهیه و تدوین لایحه تعیین عناوین تخلف به دلیل وجود کارویژه تخصصی در این امر در ماده ٢٤ -تاکید بر تنقیح، اصلاح و رفع خلا های قوانین جنائی در ماده ٢٤ -تاکید بر	-ماده ٢٦ (عین ماده ٢٢لایحه احکام) بند ٥ و ٧ ماده ٢٨(عین ماده ٢٤ لایحه احکام)	بند الف ماده ٤٢ در خصوص تنقیح اصلاح و رفع خلاهای قوانین قضایی با رویکرد پیشگیری از وقوع جرم و اختلاف، کاهش عناوین مجرمانه و محکومیت حبس و تبدیل آن به مجازاتهای دیگر و متناسب سازی مجازاتها و جرائم	**تطبیق لوایح با بند سیاستی:** **در خصوص تبدیل مجازاتها و متناسب سازی مجازاتها مقرره ای در این دو لایحه وجود ندارد.** **عدم توجه به بعد اصلاح قوانین در راستای کاهش جمعیت کیفری و اکتفا به راه حل های روبنایی مانند اعلام ظرفیت زندان** **تطبیق لایحه ٥٠ ماده ای با بند سیاستی:** **صرف بیان عناوین کلی سیاست ها مانند کاهش عناوین مجرمانه و تبدیل ان به مجازات دیگر و متناسب سازی جرایم و مجازاتها و عدم اشاره به موارد جزئی تر آن** **مقایسه لایحه ۳۱ ماده ای و ۳۵ ماده ای: با وجود انتقادات وارد بر این بند و اصلاحات انجام گرفته از جانب کمیسیون تلفیق مجلس اما هیچ تغییری در این راستا اعمال نشده است. و صرفا در ماده ۲۲ وظایف این ماده را که به عهده دستگاههای اجرایی و نیروهای مسلح بوده است را تعدیل نموده و صرفا بر عهده دستگاههای اجرایی قرار داده است ولی از لحاظ محتوایی تغییری نداشته است.** **میزان تطبیق لایحه‌ها با سند تطبیق:** **عدم توجه به صدور آراء با رویکرد استفاده از مجازاتهای**

			کـــــــاهش۲۵ درصـــدی اعتیـــاد در ماده ۲۲ -تاکیـــــد بـــــر بـــازنگری در عناوین مجرمانـه و مجازات هـای مـرتبط و تهیـه پیش نویس لایحه در ماده ۲۲			**جایگزین حبسِ مذکور در اقدامات اساسی در لایحه ۳۱ و ۳۵ ماده ای** **عدم توجه به ارزیابی کیفری قرارهای تامین دادسرا با رویکرد کاهش بازداشت مذکور در اقدامات اساسی در لایحه ۳۱ و ۳۵ ماده ای** **عدم توجه به پیشگیری از وقوع جرم و تخلف با همکاری دیگر قوا و نهادها با هدف کاهش سالانه به میزان۱۰ درصد مذکور در اقدامات اساسی در لایحه ۳۱ و ۳۵ ماده ای** **میزان تطبیق گزارش کمیسیون تلفیق و لایحه برنامه** **عدم توجه به هیچ کدام از اصلاحات اعمال شده** **انتقادات وارد بر لایحه برنامه:** **در بند ۷ ماده ۲۸ دولت جهت کاهش عناوین مجرمانه ملزم به تدوین لایحه «تعیین عناوین تخلف و آیین رسیدگی به آن» شده است. این در صورتی است که این موضوع با سیاست های بیان شده متفاوت می باشد. چرا که در سیاست ها به کاستن از محکومیت به حبس اشاره شده است و این موضوع لزوما به معنای تخلف قلمداد نمودن برخی از جرایم نمی باشد. چرا که کسانی که مدعی جرم زدایی و یا کیفرزدایی هستند بعضا به زدودن عنوان مجرمانه از جرایم بدون بزه دیده تاکید می کنند که قسمی از جرایم جنسی و قسمی از جرایم مضر به حال جامعه را در بر می گیرد. گرچه اعتدال در ورودی سامانه عدالت کیفری موضوع بسیار مهمی می باشد اما تناسب جرم و مجازات موضوع دیگری است که در کنار این موضوع باید مد نظر قرار گرد چرا که در غیر اینصورت حتی واگذاری برخی از تخلفات به سازمان تعزیرات نیز با مشکل عدم تناسب جرم و مجازات روبرو می شوند.** **ادعای سیاست کاهش جمعیت کیفری در ابتدای ماده و ارائه راهکار حبس‌زدایی و تنظیم جمعیت کیفری زندانیان در ادامه** **تاکید بر کاهش سالانه آمار زندانیان بجای کاهش رخداد جرایم** **منوط نمودن بازداشت و حبس به تعداد فضای خالی در زندان و**

						بازداشتگاهها **نقض اصل تساوی مجازاتها** **عدم اشاره به تناسب‌سازی جرم و مجازات**
٦٥ -بهبود بخشیدن به وضعیت زندان‌ها و بازداشتگاه‌ها	بند ۳ ماده ٢٤ در خصوص بهبود بخشیدن به وضعیت زندان ها و بازداشتگاهها و انتقال زندان	-تداوم و توسعه آموزشهای فنی و حرفه ای زندانیان -گسترش برنامه های درمانی و روان درمانی برای مددجویان زندانی -انتقال ۲۰ زندان داخل محدوده شهرها با اولویت کلان شهرها به خارج از شهرها(بند ۳ ماده ٢٤ لایحه احکام مورد نیاز اجرای برنامه ششم توسعه -ارائه آمار زندانیان و فضای آزاد زندان و ظرفیت پذیرش زندان به مقامات قضائی صلاحیتدار	-تکلیف به دولت جهت تعیین ردیفی برای انتقال زندانها از شهرها به خارج شهرها -حذف بند ج در خصوص کسر مبلغ اجاره بها از مبلغ مورد تفاهم قیمت زندان	بند ٤ ماده ۲۸(عین بند ۳ ماده ٢٤ لایحه احکام)	بند و ماده ٤٢ در خصوص ارتقای جنبه بازدارندگی و اصلاحی مجازات حبس،آموزش زندانیان، رفع مشکلات معیشتی خانواده زندانیان،تسهیل بازگشت محکومان، معرفی زندانیان نیازمند اشتغال	**تطبیق لوایح با بند سیاستی:** **در لوایح تقدیمی دولت صرفا به موضوع انتقال زندانها اشاره شده است بدون اینکه به سایر مسائل و مشکلات دیگر این حوزه نظر داشته باشد.** **تطبیق لایحه ۵۰ ماده‌ای با بند سیاستی:** **عدم توجه به اینکه در بسیاری از موارد بیان شده ، قانون وجود دارد و نیازمند اجرا و تامین بودجه در این زمینه می باشد.** **مقایسه لایحه ۳۱ماده‌ای و ۳۵ ماده‌ای:** **علی رغم انتقادات وارد بر این بند و علی رغم پیشنهادات کمیسیون تلفیق در این خصوص هیچ تغییری حاصل نشده است.** **میزان تطبیق لایحه‌ها با سند تطبیق:** **عدم توجه به تداوم و توسعه آموزشهای فنی و حرفه ای زندانیان مذکور در اقدامات اساسی در لایحه ۳۱ و ۳۵ ماده ای** **عدم توجه به گسترش برنامه های درمانی و روان درمانی برای مددجویان زندانی مذکور در اقدامات اساسی در لایحه ۳۱ و ۳۵ ماده ای** **مقایسه لایحه ۳۵ ماده‌ای با گزارش کمیسیون تلفیق:** **عدم توجه به هیچ کدام از اصلاحات اعمال شده** **انتقادات وارد بر لایحه برنامه:** **بند ٤ ماده ۲۸ به بحث بهبود بخشیدن به وضعیت سازمان زندانها و بازداشتگاهها اشاره شده است. در این ماده به بحث انتقال زندانها از درون شهر به بیرون شهر اشاره شده است. سوالی که در اینجا طرح می شود این است که ایا تنها مشکل زندانیان وجود زندان در درون شهر می باشد و یا اینکه با این راه حل تمامی مشکلات این حوزه بر طرف می گردد؟**

						از دیگر مسائلی که در این حوزه مغفول مانده است عدم بیان مقرراتی در خصوص رفع مشکلات خود زندانیان و بازداشتگاهیان است. مسائلی مانند: **فقدان سیستم های کنترلی و مراقبتی و امنیتی در زندان** **پایین بودن سطح تحصیلات کارکنان شاغل در زندان های کشور** **مشکلات زندان ها به دلیل وجود پرسنل مراقبت** **عدم تفاوت ساختاری میان زندان زنان و مردان** **اختیاری بودن شرکت در کلاس های سوادآموزی برخلاف اجباری بودن آن در قانون** **عدم وجود مددکار بر طبق استانداردها برای زندانیان و دیگر مشکلات** **نامناسب بودن امکانات نقلیه و موتوری زندان ها و سایر مشکلات سلامتی وبهداشتی و....**
٦٦ -حمایت قضائی مؤثر در تضمین حقوق مالکیت و استحکام قراردادها به منظور توسعه سرمایه‌گذاری بخش خصوصی و سرمایه‌گذاری خارجی	ماده ٦ در خصوص تکلیف به تهیه الزامات ارتقای امنیت فضای کسب و کار بند ٢ ماده ٣ در خصوص ایجاد مقرره ای برای معاملات و قراردادهای خارجی	- حمایت از حقوق مالکیت و تولید ثروت و جبران خسارت تضییع حقوق مالکیت بخش خصوصی و تعاونی - پیش بینی یک مرجع ذیصلاح برای بررسی موارد اصلاح، حذف	-تاکید بر حضور اطاق های تعاون و بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی و اصناف در تدوین الزامات ارتقای امنیت فضای کسب و کار	ماده ٨ در (عین ماده ٦ لایحه احکام) بند ٢ ماده ٥(عین بند ٢ماده ٣ لایحه احکام) ماده ١٦ (عین ماده و با اصلاح حذف بند ج لایحه احکام) ماده ٣٠ (عین	ماده ١٣ در خصوص اصلاح قسمتی قانون کسب و کار	**تطبیق لوایح با بند سیاستی:** **در لوایح تقدیمی دولت هیچ مقرره ای در خصوص استحکام قراردادها وجود ندارد. در خصوص تضمین مالکیت نیز به نحو مناسب به این موارد اشاره نشده است. به بعد قضایی این مسئله نیز توجه نشده است. مواد ٦ و ٨ صرفا به تضمین مالکیت در کسب و کار که قسم کوچکی از سرمایه گذاری می باشد اشاره شده است . البته در برخی از مواد مانند مواد ٣ و ١٣ لایحه ٣١ ماده ای و ١٦ و ٣٠ لایحه ٣٥ ماده ای صرفا به سرمایه گذاری و ان هم نه از طریق تضمین مالکیت و استحکام قراردادها اشاره شده است. برای مثال در ماده ١٦ به بحث افزایش سرمایه گذاری آن هم فقط برای نهادهای غیر دولتی و صرفا در بحث حمل و نقل اشاره کرده است. بنابراین سیاست های رهبری در این قسم تامین نشده است.** **تطبیق لایحه ٥٠ ماده ای با بند سیاستی:** **- عدم وجود مقرره ای در خصوص استحکام قراردادها** **- عدم توجه به مشکلات اساسی که در تضمین حقوق مالکیت**

	ماده ۱۳ در خصوص ترغیب به سرمایه گذاری بخش غیر دولتی در حمل و نقل ریلی ماده ۲۵ در خصوص تقویت دیپلماسی اقتصادی برای جذب سرمایه گذاری خارجی	قوانین و مقررات مخل -بازبینی و حذف قوانین و مقررات و مجوزهای زائد -حذف موانع اداری وتثبیت مقررات صادرات حداقل به مدت ده سال -تنقیح قوانین اقتصادی معارض با سهولت محیط کسب وکار -تشکیل کمیسیون ویژه در دولت به منظور بررسی مستمر پیشنهادهای دستگاه های اجرایی		ماده ۲۵ لایحه احکام)		**وجود دارد و صرف ایجاد مقرره در خصوص ایجاد نهادی برای رفع موانع کسب و کار که جزئی از سرمایه گذاری محسوب می شود. و هم چنین عدم توجه به بعد قضایی این مسئله که مد نظر سیاست ها بوده است.** **مقایسه لایحه ۳۱ ماده ای و ۳۵ ماده ای:** **هیچ تغییری رخ نداده است.** **میزان تطبیق لایحه‌ها با سند تطبیق:** **عدم اشاره به هیچ کدام از اقدامات اساسی در لایحه ۳۱ و ۳۵ ماده ای** **مقایسه لایحه ۳۵ ماده‌ای با گزارش کمیسیون تلفیق:** **عدم توجه به اصلاحات اعمال شده** **انتقادات وارد بر لایحه برنامه:** **عدم توجه به تضمینات مناسب در اجرای مطالبات مالی** **مغفول ماندن بعد قضایی این مسئله** **واگذاری تدوین تضمینات حقوق مالکیت فقط در فضای محدود کسب و کار** **عدم توجه به عللی که تضمین مالکیت را از بین می برد** **عدم توجه به وجود قوانین متراکم که امکان سرمایه گذاری را از بین می برد.** **عدم توجه به عدم امکان ثبت بسیاری از دارایی های منقول و در نتیجه عدم امکان اجرای حقوق وثیقه ای که خود منجر به عدم تضمین مالکیت می شود.** **عدم پیش بینی مکانیسم وثیقه گری و مکانیسم ایجاد موقعیت تهاتری** **عدم پیش بینی خنثی نمودن برخی از مشکلات مانند وجود سرمایه گذاری های موازی و سیاست گذاری های مخالف با بنگاههای اقتصادی که منجر به عدم سرمایه گذاری می شود** **عدم توجه به تربیت قضاتی آشنا با مسائل روز دنیا** **طولانی بودن زمان رسیدگی به این دعاوی به دلیل عدم تخصیص شعب متعدد به آن و عدم توجه به این موضوع در**

						لایحه **وجود مشکلات ارزی برای سرمایه گذاران خارجی و عدم توجه به این موضوع** **عدم توجه به مشکلات نابرابری در دو طرف قرارداد و نقض گسترده و سهل توسط دولت** **وجود سرمایه های راکد و مرده به دلیل نقص در نظام مالکیت که امکان تبدیل دارایی به سرمایه وجود ندارد و عدم توجه به این مسئله** **وجود مشکلات قانونی در نهاد داوری و اتاق بازرگانی و عدم اجرایی بودن احکام صادره و لزوم ایجاد داوری مالی**
٦٧ -توسعه ثبت رسمی اسناد و املاک و مالکیت‌های معنوی و ثبت رسمی مالکیت‌های دولت و مردم بر املاک و اراضی کشور در نظام کاداستر و گسترش فناوری‌های نوین در ارائه خدمات ثبتی	بند ٣ ماده ٤ در خصوص اجرای طرح جامع اطلاعات برای مدیریت و استفاده از دارایی ها و اموال دستگاههای اجرایی ماده ٤ و ٥ و٦ ماده ١٤ در خصوص تجاری سازی دستاوردهای حاصل از پژوهش و حمایت از نخبگان علمی از طریق منطبق	-ثبت رسمی کلیه مالکیت های دولت و مردم بر اراضی و املاک . -ثبت رسمی نقل و انتقالات خودرو . -تدوین راهبرد جامع مالکیت فکری و حمایت حقوقی از مالکیت فکری	-بیان نام مخفف سامانه جامع اطلاعات اموال غیر منقول(سادا) -تاکید بر حمایت مادی و معنوی از فرآیند تبدیل ایده به محصول و افزایش سالانه تولیدو صادرات محصولات با فناوری پیشرفته - تاکید بر صرف اجرای مفاد اسناد رسمی در ادارات	بند ٣ ماده ٦ (عین بند ٣ ماده ٤ لایحه احکام) بند ٦،٥،٤ ماده (عین ماده ١٤ با تغییر جزئی حذف حداقل میزان سرمایه گذاری) بند٣ و ٦ ماده ٢٠ (عین بند ٤ و ٧ ماده ١٧ لایحه احکام) بند ٣ ماده ٢٨	ماده ٢٩ و ٣١ در خصوص معاف بودن سازمان اراضی و محیط زیست از پرداخت هزینه دادرسی	**تطبیق لوایح با بند سیاستی:** **عدم توجه به مسائل و مشکلات فراوانی که در حوزه مالکیت معنوی وجود دارد و صرفا توجه به تجاری سازی پژوهش که یک قسم از مشکلات این حوزه می باشد.** **عدم توجه به مشکلات حوزه مبایعه نامه ها و مشکلاتی که در دادگاهها در خصوص اسناد غیر رسمی وجود دارد و صرف توجه به نحوه رسیدگی به اسناد رسمی در موارد عدم اجرایی شدن آن که کمترین مشکل را در این حوزه دارد.** **عدم وجود مقرره ای در خصوص توسعه ثبت اسناد رسمی و یا ثبت رمس مالکیت های دولت و مردم بر املاک و اراضی و صرف توجه به ثبت اموال غیر منقول دولت آن هم در راستای صدور اوراق بهادار** **صرف بیان حذف اسناد کاغذی و الکترونیکی کردن کلیه فرآیندها در تمامی دستگاههای اجرایی و عدم وجود مقرره ای در خصوص ارتباط گیری الکترونیکی نهادهای مختلف با حوزه ثبت که ثبت اسناد بدون پیچیدگی و اتلاف زمان انجام شود.** **تطبیق لایحه ٥٠ ماده‌ای با بند سیاستی:** **عدم وجود مقرره ای در این خصوص** **مقایسه لایحه ٣١ماده‌ای و ٣٥ ماده‌ای:** **در قسمت مالکیت معنوی تغییری اتفاق نیفتاده است و تنها میزان حداقل ٣ درصدی از سود قابل تقسیم جهت سرمایه**

	کردن برنامه های خود با سند راهبردی کشور بند ٤ و ٧ماده ١٧ در خصوص الکترونیکی کردن کلیه فرآیندهای دستگاههای اجرایی و حذف اسناد کاغذی بند٢ ماده ٢٤ در خصوص رسیدگی تمامی دعاوی ناشی از عدم اجرای مفاد اسناد رسمی در ادارات اجرای مفاد اسناد رسمی		اجرای مفاد اسناد رسمی و نه تمامی دعاوی در این حوزه	(عین بند ٢ ماده ٢٤)		**گذاری در این موضوع حذف شده است و به اختیار ایین نامه قرار گرفته است.** **در خصوص دعاوی ناشی از عدم اجرای سند رسمی نیز تغییری صورت نگرفته است.** **در خصوص ثبت اموال غیر منقول نیز تغییری صورت نپذیرفته است و تنها واژه مخفف(سادا) اضافه شده است.** **در خصوص فناوری های نوین ثبتی هیچ تغییری انجام نشده است.** **میزان تطبیق لایحه‌ها با سند تطبیق:** **عدم توجه به هیچ کدام از اقدامات اساسی در لایحه ٣١ و ٣٥ ماده ای** **مقایسه لایحه ٣٥ ماده‌ای با گزارش کمیسیون تلفیق:** **عدم توجه به اصلاحات اعمال شده** **انتقادات وارد بر لایحه برنامه:** **عدم توجه به مشکلاتی که در حوزه مبایعه نامه ها و کد رهگیری وجود دارد و عدم وجود مقرره ای به منظور کاهش و از میان بردن سو استفاده هایی که از این دو مورد می شود.** **عدم وجود قواعد و مقررات جامع در خصوص تعهدات قراردادی** **عدم توجه به مداخله شوراهای اسلامی شهر و روستا در خصوص صدور سند** **عدم توجه به مشکلات ثبت بافت های مسکونی و تجاری غیردولتی** **عدم توجه به مالکیت معنوی و مشکلات اجرایی از ایده تا ثبت** **عدم توجه به وجود واسطه‌ها در حوزه اموال و اسناد و مشکلات آنان** **عدم توجه به فقدان نهاد های متولی تجاری سازی و بازاریابی حقوق فکری و عدم توجه به فقدان شرکت ها و اشخاص متخصص طرح ریزی تجاری سازی** **فقدان استفاده از کارشناسان اکادمیک مالکیت فکری در بدنه سیاست گذاری و اجرایی حقوق مالکیت فکری** **عدم توجه به توسعه ثبت اسناد و املاک و معاملات به منظور کاهش اختلافات** **لزوم توجه به تصویب قانون مناسب ثبت الکترونیکی**

«والسّلام على عباد الله الصّالحين»

اتکاء بر توانایی‌های انسانی و طبیعی و امکانات داخلی و فرصت‌های وسیع برآمده از زیرساخت‌های موجود در کشور و بهره‌گیری از مدیریت جهادی و روحیه‌ی انقلابی و تکیه بر اولویت‌های اساسی آمده درسیاست‌های کلی: «اصل ٤٤»، «اقتصاد مقاومتی»، «علم و فناوری»، «نظام اداری» و «جمعیّت» و از همه بالاتر توکل به قدرت لایزال الهی می‌تواند ما را به رغم تمایل و اراده‌ی دشمنان عنود، با تحقق اهداف برنامه‌ی ششم در ارائه ی الگویی برآمده از تفکر اسلامی در زمینه‌ی پیشرفت که به‌کلّی مستقل از نظام سرمایه‌داری جهانی است، یاری رساند.

بخشی از ابلاغیه سیاست‌های کلی برنامه ششم توسعه به رئیس جمهور ۱۳۹٤/٤/۹